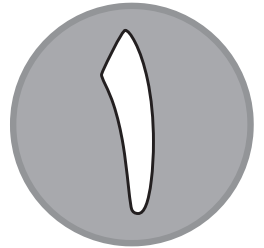




دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه
۱۴۰۵/۱/۷



آزمون ۷ فروردین ماه ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

۸۵ سؤال در ۹۰ دقیقه

ساعت ۸ تا ۹:۳۰ صبح

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
روان شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۱) و (۲)	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲		علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳		جامعه شناسی (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵
۴		جامعه شناسی (۲)	۱۰	۶۱	۷۰	
۵		روان شناسی	۱۵	۷۱	۸۵	۱۵



فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم ها در سایت کانون، کد روبهرو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، رضا خان‌بابائی، وحید راحتی، پیمان طیار، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، عباس مالکی، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، امیرحسین سعیدی‌پور، مهدی فروتن، مجتبی فرهادی، میلاد قنبری، الهام محمدی، سید آرش مرتضائی‌فر، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، امیرحسین خزایی، یاسین ساعدی، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد بیگدلی، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، کامران عبداللہی، حمیدرضا قائدامینی، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، فرزانه ناظمی، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	موسی اکبری، جواد پاکدل، کوثر دستورانی، موسی سپاهی، حمید سودیان، عاطفه‌ربابه صالحی، سید احمد صمدانی‌اقدام، فرهاد علی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، محمدعرفان هوشیاری
اقتصاد	علیرضا رضایی، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی، عرشیا محمدی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهره توکلی	مسئول درس: فریبا رنوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمد رضا شریفی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسین صادق‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: مهدی یعقوبیان، محمد تزی، مسلم احمدنژاد
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی علیرضا سالمی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

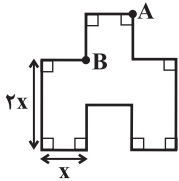


کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

۱- در شکل مقابل، اگر $x \in \mathbb{N}$ و اندازه مساحت شکل ۸ واحد کمتر از اندازه محیط آن باشد، اندازه پاره‌خط مستقیمی که نقطه A را به نقطه B وصل می‌کند، کدام است؟ (طول پاره‌خط‌های کوچک x و بزرگ ۲x است.)



$$\sqrt{2} \quad (۲)$$

(۱) ۲

$$2\sqrt{2} \quad (۴)$$

$$\frac{4\sqrt{2}}{3} \quad (۳)$$

۲- به‌ازای کدام مقدار a، مجموع معکوس ریشه‌های معادله $x^2 + ax + a + 1 = 0$ برابر ۲ است؟

$$\frac{2}{3} \quad (۳)$$

$$-2 \quad (۲)$$

$$-\frac{2}{3} \quad (۱)$$

(۴) هیچ مقدار a

۳- اگر α و β ریشه‌های معادله $x^2 + 3x - 1 = 0$ باشد، حاصل $|\alpha + 3\beta| - |-\alpha|$ همواره چقدر خواهد بود؟ ($\beta < 0$)

$$-3\alpha \quad (۴)$$

$$-3\beta \quad (۳)$$

$$\alpha + 3\beta \quad (۲)$$

$$-2\alpha - 3\beta \quad (۱)$$

۴- اگر $x = 3$ جواب معادله $\frac{3}{x-1} - \frac{2}{x+1} = \frac{a}{x-2}$ باشد. این معادله چند جواب دیگر دارد؟

(۲) دو

(۱) یک

(۴) سه

(۳) صفر

۵- در تابع خطی $g(x)$ داریم $\begin{cases} g(1) = 8 \\ g(-1) = 12 \end{cases}$ ، مساحت شکل محدود شده به نمودار $g(x)$ و محورهای مختصات کدام است؟

$$12/5 \quad (۴)$$

$$100 \quad (۳)$$

$$25 \quad (۲)$$

$$50 \quad (۱)$$

محل انجام محاسبات



۶- اگر طول رأس هر دو سهمی $f(x) = ax^2 + 4x - b$ و $g(x) = 4x^2 + ax + 1$ بر یکدیگر منطبق باشد، آنگاه به ازای کدام مقدار b عرض رأس سهمی

تابع f برابر ۲ است؟ ($a < 0$)

(۴) -۴

(۳) -۱

(۲) -۵

(۱) ۴

۷- در بین متغیرهای زیر کدام متغیر بیشتر مصداق دارد؟

نمرهٔ ریاضی دانش آموزان در آزمون نهایی - رتبهٔ کنکور دانش آموزان - ساعت ورود به مدرسه - رنگ مورد علاقهٔ مردم - مراحل رشد انسان - مساحت

کشورهای جهان - میزان تحصیلات معلمان

(۲) متغیر اسمی

(۱) متغیر ترتیبی

(۴) متغیر نسبتی

(۳) متغیر فاصله‌ای

۸- روی بطری‌های یک نوع آبمیوه عدد 250 ± 3 میلی‌لیتر درج شده است. یعنی از هر ۱۵۰ آبمیوه تقریباً آبمیوه وزنی بین ۲۴۸/۵ و ۲۵۱/۵

دارند.

(۲) ۱۰۸

(۱) ۹۶

(۴) ۱۱۲

(۳) ۱۰۲

۹- در نمودار جعبه‌ای ۲۴ داده آماری متمایز، میانگین داده‌ها کوچکتر از چارک اول برابر ۱۸، میانگین داده‌های بین چارک اول تا چارک سوم برابر ۱۹/۵ و

میانگین داده‌های بزرگتر از چارک سوم برابر ۲۰ می‌باشد. میانگین داده‌ها کدام است؟

(۴) ۱۹/۵

(۳) ۱۹/۴

(۲) ۱۹/۲۵

(۱) ۱۹/۱۲

۱۰- در یک نمودار راداری، اگر ۳ متغیر از تعداد متغیرها کم شود، زاویهٔ بین شعاع‌های متوالی ۱۰ درجه افزایش می‌یابد. تعداد متغیرهای اولیه کدام است؟

(۴) ۲۰

(۳) ۱۸

(۲) ۱۵

(۱) ۱۲



کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۲)

۱۱- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) همواره $a < b \Rightarrow a^3 < b^3$ برقرار است.

(۲) استدلال قیاس استثنایی به صورت $\begin{cases} \text{مقدمه ۱: } p \Rightarrow q \\ \text{مقدمه ۲: } q \end{cases}$ است.
نتیجه: p

(۳) عکس نقیض گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ به صورت $p \Rightarrow \sim q$ است.(۴) معادل ریاضی عبارت کلامی «مجموع مجذورات دو عدد حقیقی» به صورت « $x^2 + y^2$ » است.۱۲- اگر گزاره $(p \wedge q) \Rightarrow r$ نادرست و گزاره $r \vee s$ درست باشد، ارزش کدام گزاره زیر با بقیه متفاوت است؟

$$(p \vee \sim q) \Rightarrow s \quad (۲)$$

$$(\sim p \Rightarrow r) \Leftrightarrow s \quad (۱)$$

$$(p \Rightarrow q) \Rightarrow (r \Rightarrow s) \quad (۴)$$

$$(p \wedge r) \vee (\sim q \wedge s) \quad (۳)$$

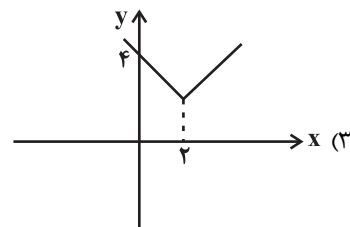
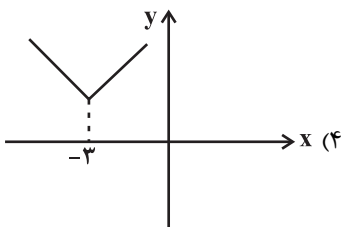
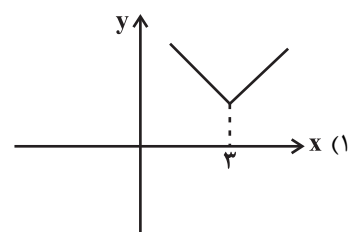
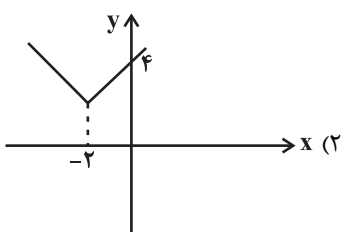
۱۳- اگر $\text{Sign}(x+3)\text{Sign}(2-x) = -1$ باشد، محدوده قابل قبول برای x کدام می‌تواند باشد؟

$$x < 2 \quad (۲)$$

$$x > -3 \quad (۱)$$

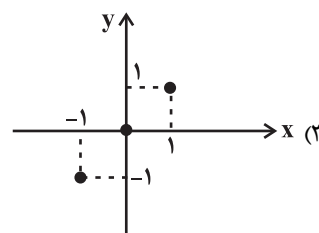
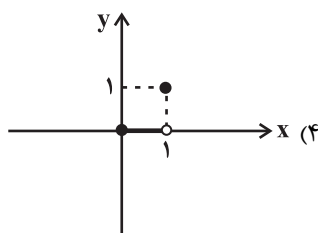
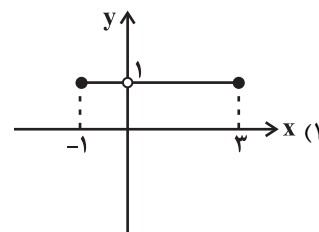
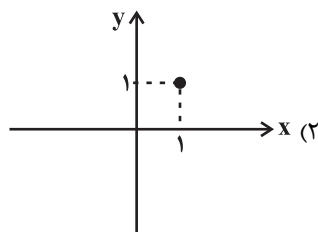
$$\mathbb{R} \quad (۴)$$

$$x < -3 \quad (۳)$$

۱۴- اگر کمترین مقدار برد تابع $f(x) = |x+n| - n$ برابر ۲ باشد، شکل تابع کدام است؟



۱۵- اگر $f(x) = [x]$ با دامنه $-1 \leq x \leq 1$ و $g(x) = |x|$ با دامنه $0 \leq x \leq 3$ باشد، نمودار تابع $(\frac{g}{f})(x)$ کدام است؟ ([] نماد جز صحیح است.)



۱۶- در یک منطقه، ۱۸۰۰ نفر افراد ۱۶ ساله و بیشتر شاغلند، در این منطقه ۳۰۰ نفر بالای ۱۶ سال و بیشتر جویای کار هستند، حداقل چند شغل ایجاد

شود تا نرخ بیکاری منطقه کمتر از ۳ درصد شود؟

۲۴۷ (۴)

۲۴۶ (۳)

۲۳۸ (۲)

۲۳۷ (۱)

۱۷- اگر $f(x) = \begin{cases} 3x^2 + a & , x \geq 0 \\ x + b & , x < 0 \end{cases}$ و تابع همانی g به صورت $g = \{(2a, 4), (3, b-1)\}$ باشند. حاصل $f(a) + f(\frac{-b}{3})$ کدام است؟

۸ (۴)

۱۳ (۳)

۱۴ (۲)

۱۶ (۱)

۱۸- برای کتابی با متوسط طول جملات ۱۰ کلمه‌ای و با ۱۵ درصد کلمات سخت، شاخص پایه آموزش کدام است؟

۱۰ (۴)

۱۱ (۳)

۱۲ (۲)

۹ (۱)

۱۹- ارزش چه تعداد از گزاره‌های زیر، نادرست است؟

الف) اگر عدد ۵ اول و زوج باشد، آن‌گاه مربع هر عدد فرد عددی زوج است.

ب) اگر ۲۵ مربع کامل باشد، آن‌گاه ۴ عددی فرد یا $\sqrt{3}$ عددی گویاست.

پ) ۵۷ عددی مرکب است اگر و تنها اگر $3^2 > 3^3$.

صفر (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۰- اگر $g(x)$ تابعی همانی و $f(x) = \frac{[x]}{3}$ باشد، حاصل $(\frac{g}{f})(-3/5)$ کدام است؟

$\frac{7}{5}$ (۴)

$\frac{7}{4}$ (۳)

$\frac{7}{8}$ (۲)

$\frac{7}{3}$ (۱)



کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)

۲۱- از دیدگاه تاریخ ادبیات همه موارد کاملاً درست است؛ به‌جز:

- (۱) زبان پهلوی، زبان رسمی دوران ساسانی بود. این زبان اساساً به ناحیه پارس تعلق داشته است و آن را «فارسی نو یا فارسی دری» نامیده‌اند.
- (۲) زبان فارسی باستان در دوره هخامنشی رایج بود. آثار برجای‌مانده این زبان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی به خط میخی است.
- (۳) آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زرتشتی است. حتی رساله‌های کوچکی مانند «یادگار زریران» رنگ دینی دارد.
- (۴) زبان پارتی در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است.

۲۲- از دیدگاه تاریخ ادبیات، کدام‌یک از قسمت‌های مشخص‌شده نادرست است؟

«موضوع قابل توجه در شعر نیمه دوم قرن ششم، علاقه‌مندی شاعران به سرودن غزل‌های لطیف و زیباست. نظامی و هم‌سبکان او در آوردن مضامین

۲

۱

دقیق در غزل بسیار کوشیدند. تحولی که سنایی و انوری در غزل ایجاد کردند، باعث شد که در قرن هفتم، شاعران بزرگی در غزل ظهور کنند.»

۴

۳

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۳- آثار زیر به ترتیب از کدام نویسندگان است؟

«عالم‌آرای عباسی، عباس‌نامه، جامع‌التواریخ، تاریخ گزیده»

- (۱) شیخ بهایی، وحید قزوینی، رشیدالدین فضل‌الله همدانی، حمدالله مستوفی
- (۲) اسکندربیگ ترکمان، وحید قزوینی، رشیدالدین فضل‌الله همدانی، حمدالله مستوفی
- (۳) شیخ بهایی، میرزا برخوردار فراهی، حمدالله مستوفی، رشیدالدین فضل‌الله همدانی
- (۴) اسکندربیگ ترکمان، وحید قزوینی، حمدالله مستوفی، رشیدالدین فضل‌الله همدانی

۲۴- چند مورد از عبارت‌های زیر به قرن‌های پنجم و ششم مربوط است؟

الف) مدیحه‌سرایی رایج شد.

ب) شعر از نظر موضوع تنوع یافت.

ج) زبان فارسی در هندوستان رواج می‌یابد.

د) برخی شاعران از ادبیات عرب تأثیر پذیرفته‌اند.

ه) داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی رواج یافت.

و) شاعران عمدتاً به واقعیت بیرونی نظر داشتند.

ز) عرفان رواج می‌یابد.

پنج (۴)

چهار (۳)

سه (۲)

دو (۱)



۲۵- کدام گزینه ویژگی «فکری» سبک هندی محسوب نمی‌شود؟

- (۱) شعر این سبک معنی‌گراست نه صورت‌گرا و شاعران بیشتر به معنی توجه دارند تا به زبان.
- (۲) برای مضمون‌سازی، از هر پدیده‌ای در عالم طبیعت یا هر موضوعی در قلمرو ذهن استفاده کردند.
- (۳) شعر در تک بیت خلاصه است و طول و عرض معنا از یک بیت پیش‌تر نمی‌رود.
- (۴) تصوف و برخی از اندیشه‌ها از جمله بی‌اعتباری دنیا و اعتقاد به قضا و قدر رواج بیشتری پیدا کرد.

۲۶- همه گزینه‌ها به جز ... تماماً در مورد ویژگی‌های نثر سبک هندی درست است.

- (۱) جمع بستن واژه‌های فارسی با نشانه جمع عربی «ات» - کاربرد وجه وصفی
- (۲) نثر این دوره به زبان عامیانه نزدیک است و متون ادبی آن مصنوع و متکلف هستند. - کاربرد افعال با پیشوندهای متعدد
- (۳) لغات مغولی و ترکی و عربی افزایش یافت که در آرایه تلمیح و نگارش فرهنگ لغات تأثیر گذاشت. - ایجاز و اختصار جملات
- (۴) تاریخ‌نگاری این عصر در تقلای نهادینه کردن فرهنگ تشیع بود. - مطابقت صفت و موصوف به تقلید از عربی

۲۷- در کدام بیت ویژگی‌های سبک عراقی دیده می‌شود؟

- (۱) نیست از مستی زخم گر شیشه خالی به سنگ
جلوه‌گاه یار را بی یار دیدن مشکل است
- (۲) تو چه یاری که نداری غم و اندیشه یار
یاری آن است که یار از غم یار اندیشد
- (۳) از مرگ به ما نیم‌نفس بیش نمانده است
یک گام ز سیلاب به خس بیش نمانده است
- (۴) تیر کج هرگز نگردد راست از زور کمان
بگذر ای پیر مغان از وادی ارشاد ما

۲۸- کدام بیت مربوط به سبک خراسانی نیست؟

- (۱) قدرتش بر خشم سخت خویش می‌بینم روان
مرد باید کو به خشم سخت بر قادر شود
- (۲) با خار بودی همنشین چون عقل با جانی قرین
بر آسمان رو از زمین منزل به منزل تا لقا
- (۳) با فراخی است ولکن به ستم تنگ زید
آن‌چنان شد که چون او هیچ خنبر نبود
- (۴) فغان از این غراب بین و وای او
که در نوا فکندمان نوای او

۲۹- در کدام ابیات هر دو نوع جناس دیده می‌شود؟

- (الف) قضا تیری است در شستش فنا تیغی است در دستش
چو ماهی بسته شستش همه دنیا و مافیها
- (ب) دل چو در محراب ابرو، چشم مست دید و گفت
کافر سرمست در محراب بین، چون خفته است
- (ج) رفتی پی تو پرده خلقی دریده شد
این پرده بین، که بار فراق تو ساز کرد
- (د) می چون زنگ اگر دست نگیرد خواجه
زنگ غم ز آینه خاطر غمگین که برد؟

۳۰- در کدام بیت ردیف، در معنای مجازی آمده است؟

- (۱) ای دستت از نگار سفید و سیاه و سرخ
- (۲) رفتی و در فراق تو چشمم ز گریه گشت
- (۳) سازم نثار آن رخ زیبا، گرم بود
- (۴) خسرو ردیف این غزل از بهر امتحان

۳۱- تعداد تشبیه در کدام بیت درست نوشته شده است؟

- (۱) بس که می‌ریزد ز چشمم اشک می‌گون شمع‌وار
- (۲) آرزوی یک دل از من در جهان حاصل نشد
- (۳) از صدف لفظ خویش معنی چون در دهد
- (۴) من به تو امیدوار تا بر شادی خورم

۳۲- در کدام ابیات هر دو آرایه «تشبیه» و «استعاره» مشهود است؟

- (الف) با چنین چهره مهم جلوه اگر خواهد کرد
- (ب) روز ما تیره‌تر از شام سیه خواهد ساخت
- (ج) ترک چشمش کشد از خنجر خون‌ریز بسی
- (د) زاهد از وسوسه دیو نیندیش از آنک
- (هـ) دل عالم همگی سوخت ز افغان «غبار»

(۱) «الف»، «ب»، «ج»

(۳) «ب»، «ج»، «هـ»

۳۳- بیت زیر به کدام آرایه‌های ادبی آراسته شده است؟

«تاب تیر تو ندارم که ندارد فرقی»

- (۱) دو تشبیه، یک استعاره مصرحه، اشتقاق، مجاز
- (۲) واج‌آرایی، کنایه، دو تشبیه فشرده، جناس اشتقاقی

۳۴- در کدام ابیات، همه ارکان تشبیه وجود دارد؟

- (الف) چو میرد محتشم دور از قدت باری چو بازایی
- (ب) مدار نور دریغ از دلم چو آینه
- (ج) هزار سلسله‌مو در پیت به خاک افتد
- (د) تو خود رفتی ولی باد جنون خواهد دواند از پی
- (هـ) روش کبک دری داری و چشم آهو

(۱) «ب»، «د»

(۲) «الف»، «ب»

(۳) «ج»، «د»

(۴) «ج»، «هـ»

- وی چشمت از خمار سفید و سیاه و سرخ
- چون ابر نوبهار سفید و سیاه و سرخ
- در کیسه صد هزار سفید و سیاه و سرخ
- آورده در قطار سفید و سیاه و سرخ

- ز آتش دل خون لعل از چشم ساغر می‌چکد (چهار)
- مایه نومی‌دم گویی جواب سائل (دو)
- گوهر شعرم که یافت پرورش از کان دل (سه)
- خود همه اندوه بود تخم که می‌کاشتم (دو)

- ای بسا خون به دل شمس و قمر خواهد کرد
- گر حجاب رخ از آن سنبل تر خواهد کرد
- خون عشاق ستم‌دیده هدر خواهد کرد
- آب چون هست تیمم چه اثر خواهد کرد؟
- در دل سخت تو آیا چه اثر خواهد کرد؟

(۲) «الف»، «ج»، «د»

(۴) «ب»، «د»، «هـ»

ناوک غمزه‌ات از نوک سنان یک سر موی»

- (۲) جناس، یک استعاره، مجاز، یک تشبیه فشرده
- (۴) واژه‌آرایی، کنایه، استعاره، تشبیه

- به خاکش گه‌گهی کن سایه‌گستر نخل بالا را
- بیا و رخ به رخ دلبر مه آسا کن
- چو بر قفا فکنی موی عنبر آسا را
- به‌سان شعله آتش من مجنون رسوا را
- صید این قسم شکاری به کمین باید کرد



۳۵- آرایه‌های «ترصیع، تشبیه گسترده، موازنه، استعاره و جناس» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

- | | |
|--|----------------------------------|
| الف) چشمه چشم من از سرو قدت یابد، آب | تشنه جان من از شمع رخت دارد، تاب |
| ب) ای زبان هم گنج بی پایان تویی | ای زبان هم رنج بی درمان تویی |
| ج) تا جان بود از مهر رخس برنکنم دل | گر میر نهد بندم و گر پیر دهد پند |
| د) بود که ساقی لعل تو در دهد جامی | مرا که خون جگر می خورم ز ساغر دل |
| ه) بر سر راهت چو خاک افتاده‌ایم یک ره بران | بر سر ما تا غبار نعل یکرانت شوم |
- (۱) «ب» - «ه» - «الف» - «د» - «ج»
- (۲) «الف» - «ج» - «ب» - «ه» - «د»
- (۳) «ب» - «ج» - «الف» - «د» - «ه»
- (۴) «د» - «ه» - «ج» - «ب» - «الف»

۳۶- آرایه‌های مقابل همه ابیات کاملاً درست است به جز:

- | | |
|--|--|
| (۱) گر به پیری هدف ناوک خلقی گشتم | چه توان کرد که تیر خردم رفت از شست (کنایه - تشبیه) |
| (۲) تا کی کند آن غمزه عاشق کش معلول | در کار دل ریش من خسته تعلل (اشتقاق - تشخیص) |
| (۳) با نسبت جمالت گیتی چو چاه یوسف | با نسبت کمالیت گردون چو حوت ذوالنون (جناس - ترصیع) |
| (۴) گنج‌ها دارم نهانی در دل ویران ولیک | هست پیدا سکه بی سیمی از سیمای من (واج آرایی - استعاره) |

۳۷- در همه ابیات زیر به جز بیت گزینه ...، آرایه‌های «تشبیه» و «استعاره» به کار رفته است.

- | | |
|--|------------------------------------|
| (۱) از خون من فرستی هر دم نواله هجر | یک ره به خوان و سلم ناکرده میهمانی |
| (۲) مژگان تو خونم را چون آب همی ریزد | تو بر سر من محنت چون خاک همی بیزی |
| (۳) با لعل نیم‌ذره خندان چو آفتاب | سایه‌نشین دیده گریان کیستی؟ |
| (۴) آتش از شرم تو چون گل در خوی خونین نشست | زان خطی کز عارض آتش‌فشان انگیختی |

۳۸- در کدام بیت، قافیه معیوب است؟

- | | |
|--------------------------------------|-----------------------------------|
| (۱) اگر به جرم محبت کنند پوست مرا | نمی‌رود به در از سر هوای دوست مرا |
| (۲) سحر به بوی گلستان دمی شدم در باغ | که تا چو بلبل بیدل کنم علاج فراق |
| (۳) قافیه سنجان چو در دل زنند | در به رخ تیهره دلان گل زنند |
| (۴) خیز بنگر کاروان ره‌زده | هر طرف غولی است کشتیان شده |



۳۹- کدام بیت ذوقافیتین است؟

- (۱) حالیا کز نو نموده باغ را آباد باد به که از پیمانہ گیرم تا خط بغداد داد
- (۲) هر که شد از طاعت حق پیش‌تر فیض وی از رحمت حق بیشتر
- (۳) این مستی من ز بادۀ حمرا نیست وین باده به جز در قدح سودا نیست
- (۴) ور نبیند کودکی احوال عقل عاقلی هرگز کند از عقل نقل؟

۴۰- در خط عروضی کدام گروه از کلمات ایرادی دیده نمی‌شود؟

- (۱) (مده: مَ دِ)، (خواب: خاب)، (تشکر: تَ شَکْ کُر) (۲) (سراب: سَر اب)، (جادو: جا دو)، (قطعاً: قَطْ غَن)
- (۳) (پرده: پَر دِ)، (نوبت: نُبُت)، (صائب: صائِب) (۴) (فردوسی: فِر دُ وِ سی)، (شیفتگی: شِیف تِ گِی)، (سازه: سا زِ)

۴۱- وزن کدام بیت درست است؟

- (۱) که قدر لذت سوز و گداز را داند فتد چو مرغک بی‌بال و پر دقیقه دقیقه
- (۲) چگونه رسم قرارم بود که از رسمت جهان شود همه زیر و زبر دقیقه دقیقه
- (۳) نه ساز عشق که با عقل و نفس دمساز است به رقص آمده کوه و کمر دقیقه دقیقه
- (۴) خیال وصل توام ار نبود آب حیاتم فغان ز آتش سوز جگر دقیقه دقیقه

۴۲- به‌ترتیب کدام مصراع‌ها وزن همسان تک‌پایه‌ای و همسان دولختی دارند؟

- الف) دل کشید آخر عنان چون مرد میدان نبود
- ب) سیر نمی‌شود نظر بس که لطیف‌منظری
- ج) آنجا جهان نور است هم نور و هم قصور است
- د) صفای خلوت خاطر از آن شمع چگل جویم
- هـ) جهانم تیره باشد بر جهان‌بین
- و) به رخت چه چشم دارم که نظر دریغ داری



۴۳- وزن چند بیت از ابیات زیر دوری نیست؟

- | | |
|---|---------------------------------------|
| الف) مقدار یار هم نفس چون من نداند هیچ کس | ماهی که بر خشک اوفتد قیمت بداند آب را |
| ب) تعلیم و آداب او را چه حاجت | او خود ز آغاز آمد مؤدب |
| ج) دل اگر ز غم خروشد چه غم از خروش او را | که فغان دردمندان نرسد به گوش او را |
| د) گوشمالی داد ما را عشق او کز بیم آن | چشم خاقانی به خاقانی نیارد باز دید |
| ه) از این حیات چه حاصل که در فراق سرآمد | بیا که جان نزاری ز اشتیاق برآمد |
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۴۴- کدام بیت در وزنی متفاوت سروده شده است؟

- | | |
|--|--|
| ۱) صوفی از رندان بپوشد می که در خلوت بنوشد | شد کهن بالای خمها خرقه اش تا کی بپوشد |
| ۲) ورتو را با خاکساری سر به صحبت درنیاید | بر سر راحت بیفتم تا کنی بر من گذاری |
| ۳) آن که عمری شد که تا بیمارم از سودای او | گو نگاهی کن که پیش چشم شهلا میرمت |
| ۴) تا تو را شوری نباشد لذت شیرین چه یابی | تا تو را دردی نباشد قدر درمان را چه دانی |

۴۵- درباره ابیات زیر کدام گزینه نادرست است؟

- | | |
|---------------------------------|--|
| دل من ببرد زلفش جگرم بخست چشمش | تو مباحث غافل ای جان که هنوز کار دارد |
| نتوانمش که بینم به رقیب ناموافق | چه خوش است گل ولیکن چه کنم که خار دارد |

(۱) در قالبی سروده شده است که حافظ با تلفیق عشق و عرفان آن را به کمال رسانید.

(۲) دارای استعاره، مجاز و کنایه است.

(۳) الگوی حروف اصلی قافیه، «مصوت + صامت» است.

(۴) بیت دوم با بیت «حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج / فکر معقول بفرما گل بی خار کجاست» تناسب مفهومی دارد.



۴۶- مفاهیم «وحدت عاشق و معشوق، امان گرفتن، عشق مایه حیات، بیداری، مفاخره شاعر» به ترتیب در ابیات کدام گزینه آمده است؟

- (الف) از لعل تو گر یابم انگشتی زنهار
(ب) هر آن دل را که سوزی نیست، دل نیست
(ج) بانگ زد یارش که «بر در کیست آن؟»
(د) هرکاو نکند فهمی زین کلک خیال انگیز
(ه) در گلستان چشمم ز چه رو همیشه باز است؟
- صد ملک سلیمانم در زیر نگین باشد
دل افسرده غیر از آب و گل نیست
گفت بر در هم تویی ای دلستان
نقشش به حرام از خود صورتگر چین باشد
به امید آنکه شاید تو به چشم من درآیی

(۱) ج، الف، ب، ه د (۲) د، ه ب، الف، ج (۳) ج، د، الف، ه ب (۴) د، الف، ج، ب، ه

۴۷- عبارت زیر با کدام گزینه معنا و مفهومی مشابه ندارد؟

- «دیدم که نصیحت نمی پذیرد و دم گرم من در آهن سرد او اثر نمی کند؛ روی از مصاحبت بگردانیدم»
- (۱) دیوانه گرش پند دهی کار نبندد
(۲) چون چنین است صنم پند مده عاشق را
(۳) جوانا! سر متاب از پند پیران
(۴) با سیه دل چه سود گفتن وعظ
- ور بند نهی سلسله در هم گسلاند
آهن سرد چه کوبی؟ که وی از پند گذشت
که رای پیر از بخت جوان به
نرود میخ آهنین در سنگ

۴۸- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- (۱) تا خزان طالع شد از نحوست برگریز
(۲) خاقانی، ازین طالع خود کام چه جویی؟
(۳) بی من و مایی بود اقبال بخت عاشقان
(۴) بر نخل بخت و گلبن امیدم ای دریغ
- روی همچون باد شبگیری ز من برگاشتند
کاو چاشنی کام به کامت نرسانید
شد به راه عشق او ما و منی ادبار ما
خار بلا بماند، نه خرمانه ورد ماند

۴۹- کدام بیت فاقد مفهوم بیت زیر است؟

- «چون بناگوش نیکوان شد باغ»
- (۱) نبینی باغ را کز گل چگونه خوب و دلبر شد
(۲) مجلس به لب جوی بر ای شمسۀ خوبان
(۳) بوستانی که اندر او لولو گهر دارد غلاف
(۴) لاله و نرگس نگر در باغ سرمست آمده
- از گل سیب و از گل بادام
نبینی راغ را کز لاله چون زیبا و درخور شد
کز گل چو بناگوش تو گشته است لب جوی
بوستانی که اندر او گل مشک دارد سایبان
بر سر این افسری و بر کف آن ساغری

۵۰- کدام یک از ابیات زیر با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

- «از دست و زبان که برآید»
- (۱) به شکر نعمت وصلت زبان جان باید
(۲) به سعی پیچ و تاب دل به زلف یار پیوستم
(۳) زبان ما اگر از شکر تیغ خاموش است
(۴) گر به هر مویی زبانی باشدت
- کز عهده شکرش به در آید؟
زبان ما نه سزاوار شکر این نعم است
که می آید برون از عهده شکر و سپاس دل؟
دهان شکرگزاری است زخم کاری ما
شکر یک نعمت نگویی از هزار



کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (جامعه‌شناسی ۱ و ۲): ۱۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۵۱- کدام موارد به‌ترتیب با «پیامدهای جهان اجتماعی»، «هویت فرهنگی جهان اجتماعی» و «جمعیت جهان اجتماعی» ارتباط دارد؟

- (۱) فرصت‌ها و محدودیت‌ها دو روی یک سکه‌اند. - شکل‌گیری هویت‌های اجتماعی خانوادگی و شغلی، فرصت شکل‌گیری هویت فرهنگی جهان اجتماعی را فراهم می‌آورد. - اعضای جهان اجتماعی حامل و عامل فرهنگ و معانی آن هستند.
- (۲) هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست پیامدهای آن نیز باقی است. - پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است. - کاهش آن به‌منزله محدود شدن گستره جهان اجتماعی است
- (۳) امکان مبادله معانی پیچیده از طریق زبان - هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد. - تأمین جمعیت یک مسئله هویتی محسوب نمی‌شود.
- (۴) فقط شامل درهایی است که جهان اجتماعی به روی ما می‌بندد. - براساس عقاید و ارزش‌های اجتماعی آن شکل می‌گیرد. - افزایش آن به معنی افزایش گستره جهان اجتماعی است.

۵۲- هر کدام از موارد زیر به‌ترتیب مؤید چه موضوعی هستند؟

- مرتاض‌ها لباس‌هایی به رنگ زعفران می‌پوشند که نمادی است از چشم‌پوشی از دنیا
- نگاه خطی به تاریخ بشر
- واکنش جهان اسلام در حمله مغول

- (۱) مرگ یک جهان اجتماعی - دورکیم و مارکس - جذب و هضم مهاجمان
- (۲) خودباختگی فرهنگی - همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند - جذب و هضم مهاجمان
- (۳) باز ماندن از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی - هر جهان اجتماعی فرهنگ و تمدن مناسب خود را پدید می‌آورد - دفع مهاجمان
- (۴) کاستی و بن‌بست‌های درونی جهان اجتماعی - جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند - دفع مهاجمان

۵۳- در رابطه با جهان اجتماعی، موارد زیر نشانگر چیست؟

- جهان اجتماعی و نظم آن، پدیده‌ای طبیعی و تکوینی نیست.
- عدم توانایی حفظ و انتقال فرهنگ به نسل بعد
- اجزا و پدیده‌هایی که کم‌تر در معرض تغییر و تحول قرار می‌گیرند.

- (۱) ساخت جهان اجتماعی - بازتولید جهان اجتماعی - گوناگونی جهان‌های اجتماعی
- (۲) ویژگی جهان اجتماعی - دگرگونی جهان اجتماعی - لایه‌های عمیق جهان اجتماعی
- (۳) بازتولید جهان اجتماعی - فروپاشی جهان اجتماعی - لایه‌های سطحی جهان اجتماعی
- (۴) تغییرات جهان اجتماعی - گوناگونی جهان‌های اجتماعی - لایه‌های جهان‌های اجتماعی

۵۴- هر یک از ویژگی‌های هویتی زیر از کدام نوع ویژگی‌هاست؟

- مکان تولد

- پسر بودن

- زودرنجی

(۱) انتسابی، متغیر و فردی - فردی و انتسابی - اکتسابی و ثابت

(۲) اکتسابی، اجتماعی و غیرقابل تغییر - اجتماعی و انتسابی - متغیر و فردی

(۳) انتسابی، ثابت و فردی - فردی، ثابت و انتسابی - متغیر

(۴) ثابت، فردی و انتسابی - فردی و انتسابی - ثابت و اجتماعی

۵۵- هر کدام از موارد زیر به ترتیب در کدام قسمت از جدول جای می‌گیرند؟

- قرار گرفتن بر سر دوراهی‌ها

- محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است

- عدم توانایی در صحبت کردن به زبان فرانسوی برای کسی که فرانسوی بلد نیست

- طبیعت هیچ‌گونه غایتی ندارد

فرهنگ اساطیری	«ب»	فرهنگ دنیوی	«د»
«الف»	ارادی بودن کنش	«ج»	آگاهانه بودن کنش

(۲) «د» - «ج» - «ب» - «الف»

(۱) «ب» - «الف» - «ب» - «ج»

(۴) «ب» - «الف» - «د» - «ج»

(۳) «ب» - «ج» - «د» - «ج»

۵۶- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- اگر در عمل بسیاری زندگی مجردی را بر زندگی خانوادگی ترجیح دهند، کدام مرحله از تحولات هویتی در حال رخ دادن است؟

- زوال معنا و عقلانیت ذاتی چیست؟

- حکومت اقلیت بر اساس فضیلت در تقسیم‌بندی ارسطو کدام حکومت است؟

(۱) تعارض فرهنگی - رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن - الیگارش

(۲) تزلزل فرهنگی - قفس آهنین - آریستوکراسی

(۳) تزلزل فرهنگی - افول علوم عقلانی و وحیانی و از دست رفتن امکان ارزیابی آرمان‌های بشری - آریستوکراسی

(۴) بحران هویت - سپرده شدن داورى درباره ارزش‌های بشری به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق - مونارشی



۵۷- پاسخ پرسش‌های زیر به‌ترتیب در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

- خودباختگی فرهنگی به چه معناست؟

- مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب چیست؟

- عقاید و ارزش‌های حقیقی، چگونه به قلمرو آرمانی جوامع وارد می‌شوند؟

(۱) زمانی که یک جامعه ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست بدهد، دچار خودباختگی فرهنگی شده است. - از خودبیگانگی فطری - فطری بودن آن عقاید و ارزش‌ها

(۲) زمانی که یک جامعه حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد، دچار خودباختگی فرهنگی شده است. - غرب‌زدگی - ایمان جوامع مختلف نسبت به آن عقاید و ارزش‌ها

(۳) زمانی که یک جامعه ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست بدهد، دچار خودباختگی فرهنگی شده است. - استعمار - حق بودن آن عقاید و ارزش‌ها

(۴) زمانی که یک جامعه حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد، دچار خودباختگی فرهنگی شده است. - از خودبیگانگی تاریخی - توجه یا بی‌توجهی مردم نسبت به آن عقاید و ارزش‌ها

۵۸- به‌ترتیب هر یک از عبارات زیر با کدام گزینه در ارتباط قرار می‌گیرد؟

- مردم هند به گاندی لقب «بابو» (پدر ملت) داده‌اند.

- قانون ممنوعیت استفاده از حجاب در مدارس فرانسه

- پس از ظهور اسلام در شبه‌جزیره، زبان عربی حامل کلام و بیان الهی شد.

(۱) مقبولیت و تبعیت با رضایت - انسداد اجتماعی - انتقاد مردم‌شناسان از جامعه‌شناسان

(۲) تبعیت با رضایت - تحرک اجتماعی در محدوده ارزش‌های این جهانی - تغییرات در هنجارها و نمادها در پی تغییر در عقاید و ارزش‌ها

(۳) تبعیت با کراهت - تحرک اجتماعی در محدوده ارزش‌های این جهانی - رفتار غریزی

(۴) مقبولیت - تحرک اجتماعی براساس منابع ثروت - تغییرات عمیق

۵۹- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها خلق می‌کنند و نتیجه کنش افراد هستند ولی پدیده‌های طبیعی را انسان‌ها خلق نکرده‌اند.

- عبارت «سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس یکسان عمل نمی‌کنند» بیانگر تأثیر جهان اجتماعی بر جهان ماوراءطبیعی است.

- تبلیغ و اقناع به دو شیوه رسمی و غیررسمی انجام می‌شود که شیوه غیررسمی آن نتایج عمیق‌تری دارد.

- در ایران امروز نهاد خانواده با تزلزل‌های فرهنگی مواجه است.

(۱) ص - ص - غ - غ (۲) ص - غ - ص - غ (۳) غ - ص - ص - غ (۴) غ - غ - ص - ص

۶۰- به‌ترتیب چرا کاهش جمعیت شاخص و نشانه جهان اجتماعی متجدد است و چرا در یکی از بحران‌های اقتصادی کشورهای صنعتی به ارزان‌ترین قیمت ممکن، نفت مورد نیاز خود را خریدند؟

(۱) زیرا نهاد سیاست در این کشورها برای حل مشکل جمعیت چاره‌اندیشی می‌کند - زیرا بعد عینی نفت به‌عنوان یک سرمایه در این کشورها وجود داشت اما بعد ذهنی مفقود بود.

(۲) زیرا این کشورها سیاست‌های تشویقی و پذیرش مهاجران را در دستور کار خود قرار داده‌اند - زیرا بعد ذهنی نفت وجود داشت اما بعد معنایی آن مفقود بود.

(۳) زیرا قوام خانواده و فرزندآوری در گرو محبت و ایثار و فداکاری است ولی در جهان متجدد این محبت و ایثارگری کاهش می‌یابد - زیرا بعد عینی و ذهنی نفت در این کشورها مفقود بود.

(۴) زیرا در جهان متجدد به دلیل فردگرایی و اصالت لذت، محبت و ایثارگری که قوام‌بخش خانواده است، کاهش می‌یابد - زیرا در کشورهای نفت‌خیز بعد عینی نفت موجود و بعد معنایی آن مفقود بود.



کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جامعه‌شناسی (۲)

۶۱- به ترتیب کدام یک از متفکران:

- رفاه کارگران را موجب افزایش تولید نسل آنها و پیدایش مشکلات بعدی می‌داند.

- نظریه «جنگ تمدن‌ها» را مطرح کرد.

- غلبه نظام لیبرال دموکراسی غرب را پایان مبارزات عقیدتی - سیاسی بشر می‌پنداشت.

(۱) مالتوس - ساموئل هانتینگتون - آگوست کنت

(۲) ریکاردو - ساموئل هانتینگتون - فوکویاما

(۳) برتراند راسل - فوکویاما - هانتینگتون

(۴) ریکاردو - کارل مارکس - فوکویاما

۶۲- چرا ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد؟

(۱) زیرا جهان غرب امپراتوری جدید رسانه‌ای راه انداخته است که کشورهای غیرغربی در برابر آن توان مقاومت ندارند.

(۲) زیرا امروزه جوامع از طریق تجارت و مهاجرت با یکدیگر مواجهه دارند.

(۳) زیرا برخورد استعماری غرب، جوامع غیرغربی را از نظر اقتصادی و سیاسی در موضع ضعف قرار می‌دهد.

(۴) زیرا این علوم موجب می‌شوند که فرهنگ‌های دینی هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازنگری و ارزیابی کنند.

۶۳- هر یک از موارد زیر، به ترتیب با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- قرار دادن جهان تا آستانه جنگ جهانی سوم

- تأسیس رستوران‌های زنجیره‌ای مک‌دونالد در هند

- نسبت دادن تاریخچه حرکت خود به تلاش‌های حضرت سلیمان برای ایجاد جامعه جهانی

- مهار نیروی بخار و استقرار نظام کارخانه‌ای

(۱) بحران موشکی کوبا - فرایند جهانی شدن - فراماسونرها - تحولات اواسط قرن هجدهم در انگلستان

(۲) جنگ سرد آمریکا و روسیه - پیوند قدرت با تجارت و سرمایه - آمیش‌ها - نوآوری‌های قرن نوزدهم در انگلستان

(۳) جنگ کره - پدید آمدن شرکت‌های چندملیتی - حرکت‌های پروتستانی - تحولات قرن نوزدهم در اروپا و آمریکای شمالی

(۴) جنگ ویتنام - خودباختگی فرهنگی - مبلغان مذهبی مسیحی - تبدیل چهره جامعه انگلستان از کشاورزی به صنعتی

۶۴- پاسخ پرسش‌های آتی به ترتیب کدام است؟

- پیامد غایی دیدگاهی که جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌داند چیست؟

- اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول چگونه اعتراضی بود؟

- کدام اصطلاحات را کسانی به کار می‌برند که به ابعاد فرهنگی نزاع بین کشورهای غنی و فقیر نیز توجه دارند؟

(۱) از دست رفتن استقلال جهان ذهنی در برابر جهان فرهنگی - به دلیل گریز آنان از اسلام بود - استعمارگر و استعمارزده

(۲) سلب ظرفیت‌هایی از علوم انسانی و اجتماعی - از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های

لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت - استعمارگر و استعمارزده

(۳) از دست رفتن استقلال جهان ذهنی در برابر جهان فرهنگی - به دلیلی اسلام‌ستیزی آنان نبود - اصطلاح مرکز و پیرامون

(۴) نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی - به دلیل گریز آنان از اسلام نبود - جهان اول و دوم و سوم

۶۵- به ترتیب عبارات «قدرت سیاسی جوامع اسلامی از طریق سازش با دولت‌های غربی به صورت استبداد استعماری درآمد»، «پادشاهان به عنوان رقیبان

کلیسا فرصت بروز و ظهور پیدا کردند»، «تخته‌قاپو کردن ایلات» و «مجسمه داوود اثر میکل‌آنژ» مؤید کدام دوران‌ها هستند؟

(۱) استعمار - رنسانس - دوره رضاشاه - رنسانس (۲) خلافت - رنسانس - دوره محمدرضا شاه - قرون وسطی

(۳) استعمار - قرون وسطی - دوره رضاشاه - رنسانس (۴) استعمار - جهان متجدد - دوره رضاشاه - قرون وسطی

۶۶- به ترتیب علت موارد زیر چیست؟

- «مقاومت منفی» به سوی «فعالیت رقابت‌آمیز» تغییر کرد.

- امکان عبور از مرحله استعمار به استعمار نو برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آید.

- مهاجرت، حاشیه‌نشینی، بیکاری، فقر و اختلافات سیاسی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای

(۱) قاجار به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آورد - استقلال اقتصادی کشورهای استعمارزده - بحران معنویت

(۲) جنبش تنباکو و عدالتخانه ره به جایی نبردند - سلب قدرت چانه‌زنی از کشورهای استعمارزده - بحران‌های سیاسی و معرفتی

(۳) جنبش عدالتخانه به موفقیت انجامید - وابستگی کشورهای استعمارزده - بحران‌های زیست‌محیطی

(۴) قاجار به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری به قراردادهای استعماری روی آورد - وابستگی کشورهای استعمارزده - بحران‌های زیست‌محیطی

۶۷- به ترتیب «مصاداق فرهنگ سلطه»، «ویژگی مدینه فاسقه» و «نتیجه تجمع و تمرکز قدرت رسانه‌ای» کدام‌اند؟

- (۱) فرهنگ سرمایه‌داری - عقاید و ارزش‌های آن، حق است. - تضعیف سازوکارهای دموکراسی
- (۲) فرهنگ صهیونیسم - هنجارها و ارزش‌های آن موافق با حق نیست. - متزلزل شدن هویت فرهنگی جوامع غیرغربی
- (۳) مدینه تغلب - عقاید و ارزش‌های آن، موافق با حق نیست. - متزلزل شدن هویت فرهنگی جوامع غیرغربی
- (۴) مدینه فاسقه - هنجارها و رفتارهای آن موافق با حق نیست. - تضعیف سازوکارهای دموکراسی

۶۸- هر یک از موارد زیر مربوط به کدام بحران و چالش جهانی است؟

- نخستین چالش در کشورهای غربی
- پس از آن، بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند.
- آسیب‌های آن تمامی جامعه را در بر می‌گیرد.
- عرفان‌های رنگارنگ همانند قارچ از زمین روییده‌اند!
- (۱) فقر و غنا - جنگ جهانی دوم - بحران اقتصادی - معنویت
- (۲) معرفت - زیست‌محیطی - فقر و غنا - معرفت
- (۳) فقر و غنا - بحران سیاسی - بحران اقتصادی - معرفت
- (۴) بحران اقتصادی - جنگ جهانی اول - بحران زیست‌محیطی - معنویت

۶۹- هر کدام از عبارات زیر به ترتیب مؤید چه موضوعی هستند؟

- فئودالیسم
- دئیسم
- سکولاریسم پنهان
- اومانیزم
- (۱) نظام کارگر - سرمایه‌داری - اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای سعادت بشر ندارد - رویکرد گزینشی به ابعاد معنوی - مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب
- (۲) نظام ارباب - رعیتی - روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم - انکار آشکار ابعاد غیرمادی جهان هستی - اصالت انسان دنیوی
- (۳) نوعی برده‌داری - روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم - رویکرد گزینشی به ابعاد معنوی - از نتایج منطقی سکولاریسم
- (۴) نظام ارباب - رعیتی - اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای سعادت بشر ندارد - انکار آشکار ابعاد غیرمادی جهان هستی - اصالت انسان این جهانی

۷۰- کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) بیدارگران نخستین با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند.
- (۲) اندونزی و هندوستان از کشورهایی بودند که در دوره استعمار در شرایط نیمه‌استعماری به سر می‌بردند.
- (۳) قبل از ظهور اسلام، شمال غربی شبه‌جزیره عربستان تحت نفوذ و سلطه امپراتوری روم بود.
- (۴) وقتی فردی به دیگری مهر می‌ورزد، از جهان فردی به جهان فرهنگی وارد می‌شود.



کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

روان‌شناسی

۷۱- به ترتیب کدام گزینه جاهای خالی را تکمیل می‌کند؟

«الف»	نشاط یعنی حالت سرزندگی، احساس خوشی و انرژی درونی.
«ب»	توانایی استدلال کردن و قضاوت‌های منطقی، در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد.
«ج»	بعضی از افراد صرفاً از روی ویژگی‌های ظاهری همسر آینده خود را انتخاب می‌کنند.
«د»	جفت‌واژه‌هایی هستند که احتمال فراموشی کمتری دارند.

(۱) تبیین - رشد شناختی - سبک پردازش - موش و گربه (۲) توصیف - رشد اخلاقی - سبک پردازش - موش و گربه

(۳) توصیف - رشد شناختی - سبک پردازش - موش و گربه (۴) توصیف - رشد شناختی - انتظارات افراد - ساعت و انگور

۷۲- کدام یک از عبارات‌های زیر نادرست است؟

(۱) در فرایند حل مسئله، استفاده از راه‌حل‌های منطقی و درست، قبل از مرحله‌ای است که در آن به ملاک روشنی برای فهم مسئله دست پیدا می‌کنیم.

(۲) بعضی افراد حاضرند حیثیت اجتماعی و حتی سلامت خود را، فدای برخی تصمیمات نادرست کنند.

(۳) گاهی انگیزه درونی باعث می‌شود که فردی سخت کار کند تا بتواند خودروی مورد علاقه‌اش را بخرد.

(۴) جسم و روان ارتباط تنگاتنگی با یکدیگر دارند، به‌طوری که فشار روانی می‌تواند فرد را دچار سردرد کند.

۷۳- «معلم درس عربی پایه دهم یک دبیرستان می‌خواهد بداند که روش تدریس‌های سنتی و معکوس، چه تأثیری در نمره دانش‌آموزان دارد.» متغیرهای این

عبارت کدامند؟

(۱) جنسیت معلم - نوع مدرسه (۲) پایه دانش‌آموزان - روش تدریس

(۳) روش تدریس - نمره (۴) نوع درس - مقطع تحصیلی

۷۴- کدام یک از عبارات‌های زیر، درست است؟

(الف) دانشمندان سعی می‌کنند بدون استفاده از قوه تخیل و صرفاً با توجه به دانش و تجربه‌های قبلی، پاسخ‌های اولیه و سنجیده‌ای به مسائل علمی بدهند.

(ب) نظریه‌های علمی که بر اساس مشاهده و تجربه شکل می‌گیرند بر مبنای غیرتجربی تکیه دارند و با تغییر این مبنای تغییر می‌کنند.

(ج) بیت «مگو هر کس سخن گوید سخن‌گوست / به هر گردی نشاید گفت گردوست» بیانگر پردازش مفهومی است.

(د) عبارت «پژوهشگری می‌خواهد واکنش رفتاری دانش‌آموزان را در کلاس ریاضی بررسی کند.» از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات، به روش پرسش‌نامه

اشاره می‌کند.

(۴) «ج» - «د»

(۳) «ب» - «د»

(۲) «ب» - «ج»

(۱) «الف» - «ب»

۷۵- آرش به دوستانش رامین و کامران پیشنهاد می‌دهد که بعد از مدرسه، در پارک سیگار بکشند. هردوی آن‌ها پیشنهاد آرش را رد می‌کنند. کامران با خودش می‌گوید: «من آدم بدی هستم که پیشنهاد دوستم را رد کردم.» در حالی که رامین معتقد است کار خوبی کرده است که سلامت خود را به خطر نینداخته است. با توجه به این موقعیت می‌توان گفت...

(۱) رامین و کامران هیجان ساده ترس و خشم را از خود نشان داده‌اند.

(۲) هیجان رامین به پردازش‌های فردی او ارتباطی ندارد.

(۳) هیجان کامران همیشه به یک صورت پدیدار می‌شود.

(۴) هیجان رامین و کامران وابسته به نوع ارزیابی آن‌ها است.

۷۶- پاسخ درست جاهای خالی، به ترتیب در کدام گزینه مطرح شده است؟

پیامد	علت
«الف»	رشد اندام‌های داخلی دوره نوجوانی
افزایش توان تفکر انتزاعی	«ب»
«ج»	۷ تا ۱۰ ماهگی
دستیابی به هویت	«د»

(۱) افزایش حجم کلی خون - تفکر فرضی - بلند شدن از وضعیت نشسته - تغییر در رشد اخلاقی

(۲) افزایش حجم کلی خون - تفکر فرضی - ایستادن با کمک - تغییر در رشد اجتماعی

(۳) وقوع بلوغ جنسی - تفکر فرضی - بلند شدن از وضعیت نشسته - تغییر در رشد اجتماعی

(۴) وقوع بلوغ جنسی - فراحافظه - ایستادن با کمک - تغییر در رشد اخلاقی

۷۷- هر کدام از عبارت‌های زیر، به ترتیب، با کدام یک از موارد مطرح شده، همخوانی دارد؟

- عدم انتخاب محرکی که غایب است.

- عدم تمایل به اینکه اشیا و اشکال را به صورت منقطع و غیرپیوسته ببینیم.

- انتخاب یک یا چند محرک از بین محرک‌های حسی، با شرط پایدار بودن آن.

- همراه بودن تکالیف مهم‌تر با این موقعیت ردیابی علامت، همواره مورد تأکید است.

(۱) ردیابی نشدن علامت غایب - تکمیل - تمرکز - از دست دادن

(۲) اصابت - تکمیل - توجه - ردیابی علامت غایب

(۳) رد درست - استمرار - تمرکز - هشدار کاذب

(۴) اصابت - استمرار - توجه - از دست دادن



۷۸- «تقویت و جایگزینی یک حس وقتی حس دیگری دچار ضعف یا از کارافتادگی شده است.» این عبارت تعریف ... است.

- (۱) جبران حسی (۲) محرومیت حسی (۳) شکنجه (۴) دریافت قوی تر

۷۹- درستی یا نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- فرد در پدیده نوک زبانی به علت مشکل در مرحله بازیابی، قادر به پاسخگویی به سؤالی که جواب آن را می‌داند، نیست.
- نوع رمزگردانی در حافظه بلندمدت عمدتاً معنایی با ظرفیت محدود و زمان بازیابی آن از چند دقیقه تا آخر عمر است.
- در خطای حذف کردن، فرد در یادآوری اطلاعات گذشته به تحریف خاطراتی روی می‌آورد که نمی‌تواند به یاد آورد.
- به کارگیری مرحله پنجم از روش «پس‌خبا» باعث بهبود حافظه و کسب نشانه‌های بازیابی بیشتر می‌شود.

- (۱) نادرست - نادرست - درست - درست (۲) درست - درست - نادرست - نادرست

- (۳) نادرست - درست - درست - نادرست (۴) درست - نادرست - نادرست - درست

۸۰- با توجه به جدول زیر، کدام گزینه نادرست است؟

خودکار	آسفالت	خط‌کش	ترافیک
خودرو	فرش	بالش	پنجره
مربا	توت‌فرنگی	پرتقال	میز
باران	قاشق	گوشی	استکان
برنج	حمایت	حافظه	چرخ

(۱) جفت‌واژه «خط‌کش - خودکار» صرفاً نشانه معنایی دارند. (۲) جفت‌واژه «برنج - حمایت» صرفاً نشانه حسی دارند.

(۳) جفت‌واژه «چرخ - خودرو» صرفاً نشانه درونی دارند. (۴) جفت‌واژه «میز - باران» صرفاً نشانه بیرونی دارند.

۸۱- «در آن صورت، نمی‌توانستیم مسیر برگشت به منزلمان را پیدا کنیم؛ از کنار دوستان و آشنایان با بی‌تفاوتی عبور می‌کردیم؛ قادر به یادآوری هیچ دانشی

نبودیم و نمی‌توانستیم دو عدد ساده را در هم ضرب کنیم.» همه این پیامدها برای وقتی است که ...

(۱) صرفاً از پردازش ادراکی استفاده کنیم. (۲) همه اطلاعات موجود در حافظه را از دست بدهیم.

(۳) نقش حافظه در تفکر را دست کم بگیریم. (۴) اطلاعات را ادراک کنیم ولی تفسیر نه.

۸۲- واژه‌های زیر با کدام روش حل مسئله همخوانی بیشتری دارند؟

«محاسبه، استدلال، نیازسنجی»

- (۱) بارش مغزی (۲) اکتشافی (۳) تحلیلی (۴) خرد کردن

۸۳- هر یک از مفاهیم زیر، به ترتیب، به کدام موضوع در سطح تصمیم‌گیری دلالت دارد؟

«اولویت - تصمیم معمولی - هیجانات زودگذر - ارزیابی پیامد انتخاب»

(۱) حل مسئله - تعداد اولویت تصمیم - سبک احساسی - مرحله سوم

(۲) تصمیم‌گیری - اهمیت تصمیم - سبک احساسی - مرحله چهارم

(۳) حل مسئله - اهمیت تصمیم - سبک تکانشی - مرحله چهارم

(۴) تصمیم‌گیری - تعداد اولویت تصمیم - سبک تکانشی - مرحله سوم

۸۴- عبارت زیر با کدام گزینه بیشترین شباهت را دارد؟

«پزشک جوانی که به تازگی مطب خود را تأسیس کرده است، علی‌رغم استقبال کم بیماران، احساس می‌کند به زودی به یک پزشک موفق و شناخته شده تبدیل خواهد شد.»

(۱) باور فالکون‌ها مبنی بر نجات یافتن که آنان را در سخت‌ترین شرایط زنده نگه می‌داشت.

(۲) هدف‌گذاری نادرست توسط فردی که از ابتدا هدف‌های کوچک و زودگذر انتخاب می‌کند.

(۳) ادراک کنترل فردی که بدون مهارت سعی در خارج کردن تراشه از دستش دارد.

(۴) ناهماهنگی شناختی فرد سیگاری که می‌داند سیگار مضر است اما آن را ادامه می‌دهد.

۸۵- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر، به ترتیب نزدیک به کدام گزینه آمده است؟

- بیمار مبتلا به سرطان که روش درمانی، دیگر روی او اثر ندارد در کدام قسمت پیوستار سلامت قرار دارد؟

- بر اساس اعتقاد متخصصان تغذیه، اگر رژیم غذایی افراد را به صورت هرمی در نظر بگیریم، در قاعده هرم کدام مواد غذایی جای می‌گیرد؟

- «حامد در حال تجربه یک بیماری بسیار حاد است و در انتظار یک معجزه است که بهبود یابد؛ زیرا به داروها اعتقادی ندارد.» حامد از کدام روش

برای مقابله با فشار روانی استفاده کرده است؟

- انجام مناسک مذهبی که غالباً به شکل گروهی برگزار می‌شود به کدام یک از راه‌های تأثیر مذهب بر سلامت اشاره دارد؟

(۱) مرگ - نان و غلات - ناسازگارانه - مستقیم (۲) ناتوانی نسبتاً شدید - نان و غلات - سازگاران - غیر مستقیم

(۳) مرگ - میوه و سبزیجات - ناسازگارانه - غیر مستقیم (۴) ناتوانی نسبتاً شدید - میوه و سبزیجات - سازگاران - مستقیم



کتاب‌های آی‌اس‌اس را



پیمان‌های تمرین کنید



۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir



دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه
۱۴۰۵/۱/۷



آزمون ۷ فروردین ماه ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

۷۵ سؤال در ۷۵ دقیقه

ساعت ۹:۳۰ تا ۱۰:۴۵ صبح

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۱) و (۲)	۲۰	۸۶	۱۰۵	۲۰
۲		تاریخ (۱)	۵	۱۰۶	۱۱۰	۱۰
۳		تاریخ (۲)	۵	۱۱۱	۱۱۵	
۴		جغرافیای ایران	۵	۱۱۶	۱۲۰	۱۰
۵		جغرافیا (۲)	۵	۱۲۱	۱۲۵	
۶		منطق	۱۰	۱۲۶	۱۳۵	۱۰
۷		فلسفه یازدهم	۱۰	۱۳۶	۱۴۵	۱۰
۸		اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، رضا خان‌بابائی، وحید راحتی، پیمان طیار، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، عباس مالکی، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، امیرحسین سعیدی‌پور، مهدی فروتن، مجتبی فرهادی، میلاد قنبری، الهام محمدی، سید آرش مرتضائی‌فر، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، امیرحسین خزایی، یاسین ساعدی، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد بیگدلی، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، کامران عبداللہی، حمیدرضا قائدامینی، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، فرزانه ناظمی، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	موسی اکبری، جواد پاکدل، کوثر دستورانی، موسی سپاهی، حمید سودیان، عاطفه‌ربابه صالحی، سید احمد صمدانی‌اقدام، فرهاد علی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، محمدعرفان هوشیاری
اقتصاد	علیرضا رضایی، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی، عرشیا محمدی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهره توکلی	مسئول درس: فریبا رنوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمد رضا شریفی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسین صادق‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: مهدی یعقوبیان، محمد تزی، مسلم احمدنژاد
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی علیرضا سالمی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.



کل کتاب

باسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۱) و (۲)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٨٦ - ٩٤)

۸۶- ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجُورُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾:

(۱) و کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان بیاورند و میان آنان جدایی نیندازند، (خدا) پاداش آن‌ها را می‌دهد و خداوند آمرزنده و مهربان بود.

(۲) و کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان بیاورند و میان هیچ‌یک از آنان جدایی نیندازند، (خدا) پاداششان را به آن‌ها خواهد داد و خدا آمرزنده مهربان بود.

(۳) و کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آوردند و میان آنان جدایی نیندازند، (خدا) پاداششان را به ایشان می‌دهد و خداوند آمرزنده مهربان است.

(۴) و کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آوردند و میان هیچ‌یک از آنان جدایی نینداختند، (خدا) پاداششان را به آن‌ها خواهد داد و خداوند آمرزنده و مهربان است.

۸۷- « يَا أَيُّهَا الْغَافِلُونَ؛ لِمَ تَسْتَشِيرُونَ شَابًا كَذَابًا يُقَرِّبَ عَلَيْكَ الْبَعِيدَ كَمَا يَفْعَلُهُ السَّرَابُ وَ يُحَاوِلُ أَنْ يُبْعِدَ عَلَيْكَ الْقَرِيبَ. »:
ای اهل غفلت؛ ...

(۱) برای چه با جوان بسیار دروغگویی مشورت می‌کنید که دور را بر شما نزدیک می‌کند آن‌طور که سراب انجامش می‌دهد و می‌کوشد که نزدیک را بر شما دور کند.

(۲) چرا با جوانی که بسیار دروغگو است مشورت می‌کنید و او دور را بر شما نزدیک می‌کند آن‌طور که سراب آن را انجام می‌دهد و می‌کوشد نزدیک را بر شما دور سازد.

(۳) برای چه جوان بسیار دروغگویی را به مشورت انتخاب می‌کنید که دور را همانند سراب بر شما نزدیک می‌سازد و تلاش می‌کند نزدیک را بر شما دور سازد.

(۴) چرا با جوان بسیار دروغگویی مشورت می‌کنید که دور را بر شما نزدیک می‌سازد آن‌طور که سراب انجامش می‌دهد و تلاش می‌کند که نزدیک بر شما دور شود.



۸۸- « إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثٍ: صَدَقَةٍ جَارِيَةٍ، أَوْ عِلْمٍ يُنْتَفَعُ بِهِ، أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ. »:

(۱) هرگاه انسان بمیرد کارش قطع می‌شود جز سه مورد، صدقه‌ای که جاریست، یا دانشی که از آن سود برده می‌شود، یا

فرزندی صالح که دعا می‌کند.

(۲) اگر انسان بمیرد کارش قطع می‌شود جز از سه چیز، صدقه‌ای جاری، یا دانشی که به او سود می‌رساند، یا فرزندی صالح که

برای او دعا می‌کند.

(۳) هرگاه انسان مُرد به جز از سه چیز، کارهایش قطع می‌شوند، صدقه‌ای که جاریست، یا دانشی که از آن سود برده می‌شود، یا

فرزندی درستکار که برای او دعا می‌کند.

(۴) هرگاه انسان بمیرد کارش قطع می‌شود جز از سه مورد، صدقه‌ای جاری، یا دانشی که از آن سود برده می‌شود، یا فرزندی

درستکار که برایش دعا می‌کند.

۸۹- « أَمَرَ الْعُلَمَاءُ كُلَّ وَاحِدٍ مِنْ أَوْلَئِكَ الشَّبَابِ أَنْ يَبْحَثَ عَنْ سِرِّ ظَاهِرَةٍ عَجِيبَةٍ حَيَّرَتْ أَهَالِي الْهِنْدُورَاسِ وَ قَالُوا لَهُمْ: تَعَالَوْا

حَتَّى نَجِدَ لَمَطَرِ السَّمَكَ جَوَاباً مَنْطِقِيّاً. »:

(۱) دانشمندان به آن جوانان دستور دادند که در جست‌وجوی رازهای پدیده‌ای عجیب باشند که اهالی هندوراس با دیدن آن

حیران شده‌اند و به آن‌ها گفتند: بیایید تا یک جواب منطقی برای باران ماهی پیدا کنیم.

(۲) دانشمندان به هر یک از آن جوانان فرمان دادند که به دنبال راز پدیده‌ای شگفت‌انگیز بگردد که اهالی هندوراس را حیران

کرده است و به آن‌ها گفتند: بیایید تا برای باران ماهی جوابی منطقی پیدا کنیم.

(۳) دانشمندان به هر یک از آن جوانان دستور دادند که در جست‌وجوی راز پدیده‌ای عجیب باشد که اهالی هندوراس با دیدنش

شگفت‌زده شده‌اند و به آن‌ها گفتند: بیایید تا برای باران ماهی جوابی منطقی بیابیم.

(۴) دانشمندان همگی به جوانان فرمان دادند که به دنبال راز یکی از پدیده‌های شگفت‌انگیز بگردند که اهالی هندوراس را

حیران کرده است و به آن‌ها گفتند: بیایید تا جوابی منطقی برای باران ماهی بیابیم.

۹۰- « تنمو اللغات حينما تتبادل المفردات بينها، فكل كلمة جديدة تضيف لونا جديداً، و تجعل اللغة أكثر قدرة على التعبير

عن التجارب الإنسانية المتنوعة.»:

(۱) زبان‌ها هنگامی رشد می‌کنند که واژگان را میان خود تبادل کنند، زیرا هر واژه تازه‌ای رنگی نو می‌افزاید و زبان را در بیان

تجربه‌های گوناگون انسانی توانمندتر می‌سازد.

(۲) زبان‌ها رشد می‌کنند اگر میان خودشان تبادل واژگان داشته باشند، پس هر کلمه جدیدی رنگ تازه‌ای اضافه می‌کند و

قدرت زبان در توصیف تجربه‌های انسانی مختلف را بیشتر و بیشتر می‌کند.

(۳) وقتی واژه‌ها در میان زبان‌ها تبادل می‌شود، آن‌ها رشد می‌کنند، زیرا هر واژه جدیدی رنگ تازه‌ای می‌افزاید و زبان را برای

بیان تجربه‌های گوناگون انسان قدرتمندتر می‌نماید.

(۴) زبان‌ها رشد می‌کنند هنگامی که واژه‌ها را با هم تبادل کنند، چرا که هر رنگ جدیدی با واژه‌ای تازه افزوده می‌شود و زبان

برای بیان تجربه‌های انسانی گوناگون توانمندتر می‌گردد.

۹۱- عَيْنِ الْخَطَأِ:

(۱) لِنَعْلَمَ أَنَّ إِيْرَانَ تَسْتَطِيعُ أَنْ تَحْصَلَ عَلَى ثَرَوَةٍ عَظِيمَةٍ بَعْدَ النَّفْطِ: باید بدانیم که ایران می‌تواند پس از نفت، به ثروتی

بزرگ دست یابد.

(۲) لَمَدِينَتُنَا يَزِدُّ حَلَوِيَّاتٍ لَذِيذَةً تُعْجِبُ السَّائِحِينَ كَثِيرًا: شهر ما یزد، شیرینیجات خوشمزه‌ای دارد که گردشگران را بسیار به

شگفت می‌آورد.

(۳) سَأَلْتُ أَبِي: كَيْفَ يَعِيشُ هَذَا الطَّائِرُ الْعَجِيبُ فِي الْأَمَاكِنِ الْمَتْرُوكَةِ: از پدرم پرسیدم: این پرنده عجیب چگونه می‌تواند در

مکان‌های متروکه زندگی کند.

(۴) تِلْكَ أَعْشَابٌ طَبِيبَةٌ تُسْتَعْمَلُ لِلوَقَايَةِ مِنْ أَمْرَاضٍ مُعَالَجَتُهَا صَعْبَةٌ: آن‌ها گیاهان دارویی هستند که برای پیشگیری از

بیماری‌هایی به کار برده می‌شوند که درمانشان سخت است.



۹۲- عَيْنُ الْخَطَا:

(۱) هل عملتَ حتّى الآن عملاً يُثير إعجاب الآخرين: آیا تاکنون کاری انجام داده‌ای که تحسین دیگران را برانگیزد،

(۲) هناك معوّقون يعملون أعمالاً عجیبة و هم يواجهون مشاكل: معلولانی وجود دارند که با وجود روبه‌رو شدن با مشکلات

کارهای عجیبی انجام داده‌اند،

(۳) إنّ الطّفل الذی صار أعمى تظنّ أنّه لن یقدر أن یعمل عملاً: کودکی که کور شده گمان می‌کنی که نخواهد توانست

کاری انجام دهد،

(۴) ولکنّا عندنا عُمیّ قد حصلوا على جوائز کبيرة!؛ ولیکن ما نابینایانی داریم که جایزه‌های بزرگی را به‌دست آورده‌اند!

۹۳- « دلفین‌ها حافظه‌ای قوی دارند و شنوایی آن‌ها ده برابر بیشتر از شنوایی انسان است. »؛ عَيْنُ الصّحیح:

(۱) الدلافین له ذاكرة قویة، و سمعه یفوق سمع الإنسان عشر مرّات!

(۲) الدلافین تملك ذاكرة قویة، و یسمع أكثر من الإنسان عشر مرّات!

(۳) للدلافین ذاكرة قویة، و سمعها یفوق سمع الإنسان عشر مرّات!

(۴) للدلافین الذاكرة القویة، و سمعها یفوق سمع الإنسان عشر مرّات!

۹۴- ﴿و عسى أن تکرهوا شیئاً و هو خیر لکم﴾؛ عَيْنُ غَیرِ الْمُناسب لمعنى الآية الکريمة:

(۱) ﴿أن تصبروا خیر لکم و الله غفور رحیم﴾ (۲) ای بسا درد که باشد به حقیقت درمان!

(۳) ﴿لا تدري لعلّ الله یحدثُ بعد ذلك أمراً﴾ (۴) بسیار دردمندی بود که به تندرستی رساندا!

■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٩٥ - ٩٩) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

يُظَنُّ بَعْضُ النَّاسِ أَنَّ سُرْعَةَ إِنْجَازِ الْأَعْمَالِ دَلِيلٌ قَطْعِيٌّ عَلَى النَّجَاحِ، خَاصَّةً فِي زَمَنِ كَثُرَتْ فِيهِ الْوَسَائِلُ الَّتِي تُقَدَّمُ حُلُولًا جَاهِزَةً وَ سَرِيعَةً. وَلَكِنَّ هَذَا الظَّنَّ لَيْسَ صَحِيحاً فِي جَمِيعِ الْأَحْيَانِ؛ إِذْ إِنَّ الْاعْتِمَادَ الْمُتَوَاصِلَ عَلَى هَذِهِ الْوَسَائِلِ قَدْ يُضْعِفُ قُدْرَةَ الْإِنْسَانِ عَلَى التَّفَكِيرِ الدَّقِيقِ وَ تَحْلِيلِ الْخَطَوَاتِ الَّتِي يَقُومُ بِهَا، فَعِنْدَمَا يَعْتَادُ الْفَرْدُ أَنْ تُحَلَّ الْمَشْكَلَاتُ عَنْهُ دُونَ مِشَارَكَةِ فَعْلِيَّةٍ، يَقَلَّ اهْتِمَامُهُ بِالْمِرَاجَعَةِ وَ التَّأَمُّلِ، وَ يَصْبِحُ عَمَلُهُ آلياً خَالِياً مِنَ الْفَهْمِ الْعَمِيقِ. مَعَ مَرُورِ الْوَقْتِ، قَدْ يُوَدِّي هَذَا الْأُسْلُوبُ إِلَى تَكَرُّرِ الْأَخْطَاءِ، لِأَنَّ صَاحِبَ الْعَمَلِ لَا يَدْرِكُ أَسْبَابَهَا الْحَقِيقِيَّةَ.

إِنَّ الْإِسْتِفَادَةَ مِنَ الْوَسَائِلِ الْمُسَاعِدَةِ أَمْرٌ مَطْلُوبٌ، لَكِنْ بِشَرَطِ أَلَّا تَحَلَّ مَحَلَّ الْعَقْلِ وَ الْجُهْدِ الشَّخْصِيِّ. فَالْأَدَاةُ تُسَهِّلُ الْعَمَلَ، وَلَكِنَّهَا لَا تَضْمَنُ جُودَةَ النُّتِيجَةِ. أَمَّا الَّذِي يَجْمَعُ بَيْنَ حَسَنِ اسْتِخْدَامِ الْوَسَائِلِ وَ الْحُضُورِ الْعَقْلِيِّ أَثْنَاءَ الْعَمَلِ، فَإِنَّهُ أَقْدَرُ عَلَى تَصْحِيحِ أَخْطَائِهِ وَ تَحْسِينِ أَدَائِهِ مَعَ مَرُورِ الزَّمَنِ.

٩٥- عَيِّنِ الْخَطَأَ:

- (١) الْاعْتِمَادُ الدَائِمُ عَلَى الْحُلُولِ الْجَاهِزَةِ قَدْ يُضْعِفُ مَهَارَةَ التَّفَكِيرِ.
- (٢) سُرْعَةُ الْإِنْجَازِ لَا تُعَدُّ دَائِماً مَعْيَاراً لِلنَّجَاحِ الْحَقِيقِيِّ فِي الْأُمُورِ.
- (٣) قَلَّةُ التَّأَمُّلِ قَدْ تَكُونُ نَتِيجَةً مُبَاشِرَةً لِلْاعْتِمَادِ الزَّائِدِ عَلَى الْوَسَائِلِ.
- (٤) كُلُّ اسْتِخْدَامٍ لِلأَدَوَاتِ السَّرِيعَةِ يُوَدِّي إِلَى تَكَرُّرِ الْأَخْطَاءِ فِي الْعَمَلِ.

٩٦- عَيِّنِ الْأَصَحَّ: (حَسَبِ النَّصِّ)

- (١) إِنَّ النَّجَاحَ فِي الْعَمَلِ يَتَحَقَّقُ مِنْ خِلَالِ حَسَنِ اسْتِخْدَامِ الْوَسَائِلِ الْمَوْجُودَةِ.
- (٢) الْاعْتِمَادُ عَلَى الْأَدَوَاتِ يُصْبِحُ مَشْكَلةً عِنْدَمَا يُقَلُّ مِنْ دَوْرِ التَّفَكِيرِ.
- (٣) إِنَّ الْحُلُولَ الْجَاهِزَةَ تَمْنَعُ الْإِنْسَانَ مِنْ تَعَلُّمِ أَسْبَابِ الْأَخْطَاءِ تَمَاماً.
- (٤) كَلَّمَا زَادَتْ الْوَسَائِلُ الْمُسَاعِدَةُ قَلَّ دَوْرُ الْعَقْلِ فِي الْقِيَامِ بِالْأَعْمَالِ.

٩٧- عَيِّنِ غَيْرَ الْمُنَاسِبِ لِمَفْهُومِ النَّصِّ:

- (١) غِيَابُ التَّأَمُّلِ قَدْ يُوَدِّي إِلَى تَكَرُّرِ الْأَخْطَاءِ نَفْسَهَا.
- (٢) جُودَةُ الْعَمَلِ تَرْتَبِطُ بِحُضُورِ الْعَقْلِ أَثْنَاءَ الْإِنْجَازِ.
- (٣) الْوَسَائِلُ الْمُسَاعِدَةُ مَفْتَاحٌ لِلْحَصُولِ عَلَى أَفْضَلِ النُّتَاجِ.
- (٤) الْجَمْعُ بَيْنَ الْفَهْمِ وَ الْأَدَاةِ يُسَاعِدُ الْمَرَّةَ عَلَى تَحْسِينِ الْأَدَاءِ.

■ عَيْنُ الْخَطِّ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ : (٩٨ و ٩٩)

٩٨- « الْمُتَوَاصِلُ - تُحَلَّ - يَصْبِحُ - أَقْدَرُ »:

(١) الْمُتَوَاصِلُ: مفرد مذكر - اسم فاعل من مصدر «تَوَاصَلَ» - معرفٌ بِأَلْ - معرب / صفة و منصوب بالفتحة، بالتبعية من موصوفها

(٢) تُحَلَّ: مضارع - للمفرد المؤنث الغائب (= للغائبة) - مزيد ثلاثي - معلوم - متعدّ / فعل، و مع فاعله جملة فعلية

(٣) يَصْبِحُ: فعل مضارع - للمذكر - مزيد ثلاثي (من باب افعال، و له حرف زائد) / فعل من الأفعال الناقصة، اسمه: عمل

(٤) أَقْدَرُ: مفرد مذكر - اسم تفضيل - معرب - نكرة / خبر للحروف المشبهة بالفعل، و مرفوع بعلامة الضمة

٩٩- « لَا يُدْرِكُ - تُسَهِّلُ - تَصَحِّحُ - الْمُسَاعَدَةُ »:

(١) لَا يُدْرِكُ: مضارع للثقي - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي من باب افعال - معلوم - متعدّ / فعل و مع فاعله جملة فعلية، مفعوله: «أسباب»

(٢) تُسَهِّلُ: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من مصدر «تَسَهَّلَ» - معلوم - متعدّ / فعل و فاعل، الجملة فعلية، و خبر

(٣) تَصَحِّحُ: مذكر - مصدر لفعل مزيد ثلاثي؛ ماضيه: صَحَّحَ - معرب / مجرور بحرف الجرّ؛ «على تصحيح»: جاز و مجرور

(٤) الْمُسَاعَدَةُ: اسم - مصدر من باب مُفاعلة، له حرف زائد واحد فقط - معرفة - معرب / صفة، و مجرور بعلامة الكسرة

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (١٠٠ - ١٠٥)

١٠٠- عَيْنُ الْخَطِّ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(١) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): عَالِمٌ يُنْتَفَعُ بِعِلْمِهِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفٍ عَابِدٍ.

(٢) فِي الْمُبَارَاةِ الْقَادِمَةِ قَرِيقُنَا الْوَطَنِيَّ يَلْعَبُ بِكُلِّ حِمَاسٍ وَ يَتَعَاوَنُ مَعًا.

(٣) يُعَدُّ الْحَوْتُ الْأَزْرَقُ أَكْبَرَ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ حَيْثُ يُقَدَّرُ طَوْلُهُ ثَلَاثِينَ مِثْرًا.

(٤) قَدْ انْتَشَرَتِ الْمُفْرَدَاتُ الْعَرَبِيَّةُ فِي الْفَارَسِيَّةِ بِسَبَبِ الْعَامِلِ الدِّينِيِّ وَ الْإِسْلَامِيِّ.

١٠١- عَيْنُ الْخَطِّ فِي اسْتِخْدَامِ الْإِشَارَةِ:

(١) هَاتَانِ أَخْتَايِ قَدْ جَعَلْنَا الْبِطَاقَةَ بِيَدِهِمَا.

(٢) تِلْكَ إِخْوَتِي فِي جَمِيعِ الشَّدَائِدِ وَ الْمَصَائِبِ.

(٣) سَوْفَ يُنْقَلُ النِّقْطُ إِلَى تِلْكَ الْمَصَافِي عِبْرَ الْأَنْبِيَاءِ.

(٤) أَلَا يَا أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ؛ لَا يَنْفَعُ هَذَا الْعُدْوَانُ أَحَدًا مِنْكُمْ.

۱۰۲- عَيْنَ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاعَيْنِ:

« أنا الابنُ الوحيدُ في الأسرة، و والداي يَحْتَفِلانِ بعيدِ ميلادي كُلَّ سَنَةٍ. إنَّهما طَلَّبا من صديقي و والديه أن يشتركوا في الاحتفال، فَقَبِلُوا و جاؤوا في الساعة السابعة مساءً، و بقوا لمدَّة ثلاثِ ساعات. كان عددُ الحاضرينَ في الحفلة و كانت الساعةُ عند خروج الضيوف من بيتنا »

- (١) خمسة - العاشرة
(٢) ستة - العاشرة
(٣) خمسة - عشرة
(٤) ستة - عشرة

۱۰۳- عَيْنَ فِعْلاً يُمَكِّنُ أَنْ يَكُونَ مَجْهُولاً:

- (١) رَأَيْتُ دَلَّافِينَ ذَكِيَّةً تُؤَدِّي حركات جماعيةً في البحر أمام المُشاهدين.
(٢) يُفَرِّقُ المسلمين كلامٌ يُصِرُّ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ بَدَلَ السَّعْيِ إِلَى الْوَحْدَةِ.
(٣) إِنَّ قُبَّةَ سُلْطَانِيَّةٍ تَجْذِبُ سائِحِينَ كَثِيرِينَ و قد سَجَلَتْ فِي قَائِمَةِ الْيُونِسْكَو.
(٤) بِسَبَبِ مَدِّ خُطُوطِ الْأَنْبَابِيبِ قَدْ انْقَطَعَتْ بَعْضُ الْأَشْجَارِ فِي مَزْرَعَةِ جَدِّي.

۱۰۴- عَيْنَ إِسْمِ الْمَفْعُولِ مِنْ بَابِ التَّفْعِيلِ:

- (١) قَدْ أَشْدَّ بَعْضُ الشُّعْرَاءِ أُبْيَاتاً مَمْرُوجَةً بِالْعَرَبِيَّةِ. (٢) مَنْ جَزَبَ الْمُجَرَّبَ حَلَّتْ بِهِ النَّدَامَةُ.
(٣) نَبِيِّنَا هُوَ خَاتَمُ الْمُرْسَلِينَ عَلَى الْأَرْضِ. (٤) يَا صَانِعَ كُلِّ مَصْنُوعٍ و يَا خَالِقَ كُلِّ مَخْلُوقٍ.

۱۰۵- عَيْنَ فِعْلاً لَازِماً يَتَغَيَّرُ زَمْنُهُ فِي التَّرْجُمَةِ:

- (١) تَقَاعَدَ مُوظَّفٌ مِنَ الْإِدَارَةِ قَدْ سَاعَدَنِي فِي حَلِّ مُشْكِلتِي.
(٢) لَمْ تُصِرَّ عَلَى الْخِلَافَاتِ وَ تُوجَدُ التَّفَرُّقَةُ بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ.
(٣) لَمْ نَشَاهِدْ ذَلِكَ الْفَلَمَ الْخَيَالِيَّ الرَّائِعَ مَعَ أَعْضَاءِ أُسْرَتِي.
(٤) رَأَيْتُ طِفْلاً بَاكِياً فِي الشَّارِعِ الطَّوِيلِ يَمْشِي بِسُرْعَةٍ.



کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (تاریخ ۱ و ۲): ۱۰ دقیقه

تاریخ (۱)

۱۰۶- کدام گزینه درباره عبارت‌های زیر صحیح است؟

- (الف) آیین بودا مورد پذیرش مردم این تمدن‌ها بود.
(ب) ساکنان این منطقه، به کشت محصولات می‌پرداختند.
(ج) به خدایان متعددی اعتقاد داشتند.
(۱) موارد «الف» و «ب» تنها در خصوص تمدن چین باستان صادق است.
(۲) مورد «ج» مربوط به عصر هند باستان در آیین برهمنی و بودایی است.
(۳) مورد «ب» میان تمدن سند و چین مشترک است.
(۴) مورد «الف» میان تمدن چین و یونان و مورد «ج» میان تمدن هند و چین مشترک است.

۱۰۷- کدام موارد در ارتباط با حکومت و تمدن ایلام درست هستند؟

- (الف) شهر شوش در مرکز جلگه خوزستان، یکی از پایتخت‌های ایلام بود که در این عصر، به اوج شکوفایی اقتصادی رسید.
(ب) حملات پاپی فرمانروایان بابلی و آشوری به سرزمین ایلامی‌ها، باعث شد تا حاکمان کوچک و مستقل ایلامی با یکدیگر متحد شوند.
(ج) در اسناد حقوقی و قضایی ایلام، سندها و تعهدات با سوگند به الهه ناروندی ضمانت می‌شد.
(د) زنان در دوره ایلامی در امور اجتماعی و اقتصادی حضور فراوانی داشتند؛ اما اجازه حضور در مراسم‌های رسمی سیاسی و دینی را نداشتند.
(۱) «الف» و «ج» (۲) «د» و «ب» (۳) «د» و «الف» (۴) «ج» و «ب»

۱۰۸- در کدام گزینه مقایسه درستی میان «ساسانیان» و «هخامنشیان» انجام شده است؟

- (الف) در زمان هخامنشیان، قضات شاهی و در زمان ساسانیان، روحانیان زرتشتی در زمینه قانون‌گذاری و قضاوت، نقش داشتند.
(ب) هخامنشیان برخلاف ساسانیان، مقام وزیر بزرگ را به‌عنوان جانشین پادشاه در ساختار حکومتی خود داشتند.
(ج) ساسانیان برخلاف هخامنشیان، در کنار پادشاه، یک گروه مشورتی بلندپایه داشتند.
(د) هر دو سلسله، کسب مقام پادشاهی را مؤکداً به خواست اهوره‌مزدا می‌دانستند.
(۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «د» (۴) «ب» و «ج»

۱۰۹- با توجه به مطالب کتاب درسی تاریخ (۱)، کدام گزینه بیانگر اطلاعات نادرستی است؟

- (۱) بعد از آنکه کشاورزان از دوره‌گردی دست برداشتند، نخستین روستاها را ایجاد کردند.
(۲) آشنایی دامداران آریایی با زندگی یکجانشینی در نتیجه تماس آنان با نخستین گردآورندگان خوراک بوده است.
(۳) واستریوشان سالار در دربار ساسانیان، به عنوان رئیس روستائیان و کشاورزان به شمار می‌رفت.
(۴) رسوب‌گذاری رودهای دجله و فرات موجب به وجود آمدن دشت‌های حاصلخیزی شد که منبع مالیات‌گیری ساسانیان بود.

۱۱۰- کدام یک از موارد زیر، از مصادیق مشخص سیاست آزادی دینی در ایران باستان است؟

- (الف) ستایش و نیایش مردوک توسط کورش بزرگ
(ب) نقش بستن تصویر آتشدان بر روی سکه‌های عهد اشکانی
(ج) تبلیغ اندیشه‌ها و آموزه‌های بودا در سرزمین‌های شرقی اشکانیان
(د) نفوذ و گسترش پرستش ایزد مهر (میترا) به آسیای صغیر و اروپا
(۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «د» (۴) «ب» و «ج»



کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

تاریخ (۲)

۱۱۱- کدام یک از گزینه‌های زیر، پیرامون مدیریت اقتصادی پیامبر (ص) درست است؟

- ۱) نیمی از غنایم جنگی مسلمانان به جنگاوران اختصاص می‌یافت و مابقی به مصارف عمومی می‌رسید.
- ۲) پیامبر (ص) پس از فتح سرزمین‌های یهودی‌نشین، یک‌پنجم (خمس) محصولات کشاورزی را برای حکومت اسلامی در نظر گرفتند.
- ۳) چگونگی دریافت و توزیع اموال در عصر پیامبر، توسط افرادی تعیین می‌شد که پیامبر (ص) برمی‌گزیدند.
- ۴) جزیه فقط توسط آن دسته از مردان بالغ مسیحی، یهودی و زرتشتی پرداخت می‌شد که توانایی مالی ایشان محرز شده بود.

۱۱۲- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر، به‌ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟

- خلافت فاطمیان به دست چه کسی بنیاد نهاده شد؟
- معاویه در زمان کدام خلیفه به حکومت شام منصوب شد؟
- هارون الرشید، مقام و حتی جانش را مدیون کدام شخص بود؟
- کدام خلیفه اموی دستور داد تا از نومسلمانان جزیه گرفته نشود؟
- ۱) عبیدالله‌مهدی - عمر - یحیی پسر خالد برمکی - عمر بن عبدالعزیز
- ۲) مستنصر - عثمان - فضل بن سهل - هشام بن عبدالملک
- ۳) مستنصر - عثمان - یحیی پسر خالد برمکی - عمر بن عبدالعزیز
- ۴) عبیدالله‌مهدی - عمر - فضل بن سهل - هشام بن عبدالملک

۱۱۳- کدام گزینه دقیق‌ترین تطابق را میان شخصیت علمی و نقش یا اثر او در تاریخ نشان می‌دهد؟

- ۱) رازی با تکیه بر نقش او در انتقال دانش پزشکی به اروپا، به عنوان برجسته‌ترین پزشک قرون وسطا شناخته می‌شود.
- ۲) مدرسه جندی شاپور پس از اسلام توسط پزشکان ایرانی توسعه یافت؛ اما آثار مستقل پزشکی در عصر اسلامی مستقیماً توسط استادان همان مدرسه تدوین نشد.
- ۳) کتاب «قانون» نه تنها در ایران و جهان اسلام، بلکه در اروپا نیز برای چندین قرن مرجع پزشکی باقی ماند و ابن‌سینا به اعتقاد بسیاری از صاحب‌نظران تاریخ علم از برجسته‌ترین پزشکان تاریخ علم محسوب می‌شود.
- ۴) محمد زکریای رازی بیش از آنکه در پزشکی شناخته شود، به سبب ریاست مدرسه جندی شاپور و نقش مدیریتی خود در خلافت عباسی شهرت یافته است.

۱۱۴- مشخصات دانشمندان و علما در عصر صفوی، در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

- ۱) شاگرد میرداماد با تلفیق چهار جریان بزرگ فکری، نظام فلسفی نوینی را به وجود آورد و محمدتقی مجلسی، بحارالانوار را تدوین کرد. - بهاءالدین عاملی زودتر از محمدتقی مجلسی درگذشته است.
- ۲) شاگرد بهاءالدین عاملی با تلفیق چهار جریان بزرگ فکری، نظام فلسفی نوینی به وجود آورد و محمدباقر مجلسی بحارالانوار را تدوین کرد. - صدرالدین محمد شیرازی پیش از محمدباقر مجلسی درگذشته است.
- ۳) شاگرد میرداماد با تلفیق چهار جریان بزرگ فکری، نظام فلسفی نوینی به وجود آورد و محمدتقی مجلسی بحارالانوار را تدوین کرد. - صدرالدین محمد بن قوام شیرازی زودتر از بهاءالدین عاملی درگذشته است.
- ۴) شاگرد شیخ بهایی با تلفیق چهار جریان بزرگ فکری، نظام فلسفی نوینی به وجود آورد و محمدباقر مجلسی بحارالانوار را تدوین کرد. - میرداماد زودتر از بهاءالدین عاملی درگذشته است.

۱۱۵- پژوهشگری ایرانی قصد پژوهش درباره تاریخ اروپا در قرون وسطا و عصر جدید دارد. کدام یک از داده‌های زیر، در پژوهش علمی او مؤثر است؟

- الف: تهاجم ژرمن‌ها به امپراتوری روم غربی، موجب شکسته شدن باروهای دفاعی مستحکم آن قلمرو شد.
- ب: نهضت پروتستان منجر به بروز سلسله جنگ‌های مذهبی میان پروتستان‌ها و کاتولیک‌ها شد که بخش‌های وسیعی از اروپا را فرا گرفت.
- ج: فرانک‌ها پس از گسترش قلمرو خود، به دین مسیحیت گرویدند و با کلیسای رم متحد شدند.
- د: پرتغالی‌ها تجارت برده از آفریقا به آمریکا را در انحصار خود گرفتند و بعدها بازرگانان هلندی و انگلیسی نیز به این تجارت پرسود وارد شدند.

۱) «الف» و «ج» ۲) «ب» و «د» ۳) «الف» و «ب» ۴) «ج» و «د»

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (جغرافیای ایران و جغرافیای ۲): ۱۰ دقیقه

جغرافیای ایران

۱۱۶- مطابق با متن زیر، کدام گزینه تحلیل درستی را ارائه کرده است؟

«شهر ایلام از نظر ژئومورفولوژی، دارای محدودیت‌های زیادی است و این موضوع باید در بررسی روند توسعه فیزیکی شهر لحاظ شود.

(الف)

بدین منظور، از تصاویر ماهواره‌های مختلف و لایه‌های رقومی اطلاعاتی به‌عنوان داده‌های میدانی استفاده می‌شود.

(ب)

۱) در عبارت «الف»، ارتباط دانش جغرافیا با آب و هواشناسی مورد توجه قرار گرفته است.

۲) عبارت «ب» بیشتر از «الف»، ناظر بر دید ترکیبی در مطالعات جغرافیایی (کلی‌نگری) است.

۳) عبارت «الف» بیشتر از «ب»، به ارتباط جغرافیا با فنون مختلف (فنون جغرافیایی) اشاره دارد.

۴) در عبارت «ب»، گام‌های سوم و چهارم از مراحل پژوهش جغرافیایی پررنگ‌تر از سایر مراحل است.

۱۱۷- با توجه به نقشه ایران در تصویر مقابل، کدام گزینه اطلاعات درستی ارائه می‌دهد؟



۱) منطقه «الف» از مناطق کوهستانی غرب کشور است که با جهت شمالی - جنوبی، منطقه

آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.

۲) در منطقه «ب» دو رشته کوه قره‌داغ و هزارمسجد قرار دارند.

۳) بهره‌برداری از معادن فراوان کوه‌های منطقه «ج»، ناهمواری‌های این منطقه کوهستانی را

به شکلی ناپایدار درآورده است.

۴) دامنه‌های کوه‌های منطقه «د» معمولاً به سمت شمال یا جنوب است و در آن دره‌های

وسیع و عمیقی قرار گرفته است.

۱۱۸- کدام گزینه با توجه به موارد «الف» تا «د» درست بیان شده است؟

(الف) در اطراف این خط، به دلیل گرم بودن و صعود هوا، آب و هوای گرم و مرطوب جریان دارد.

(ب) این توده، رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد.

(ج) بارش کم و خشکی هوا از ویژگی های این نوع آب و هوا می‌باشد.

(د) این توده هوا موجب بارش های سیلابی در جنوب شرق ایران می‌شود.

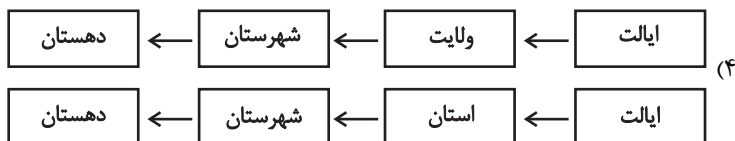
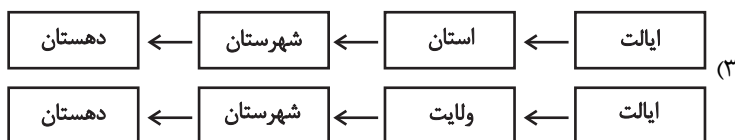
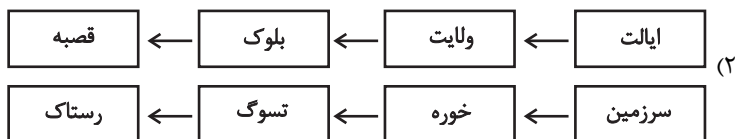
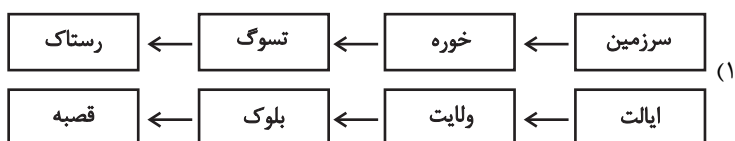
(۱) «الف» اشاره به کم فشار حاره ای دارد و «ب» و «د» هر دو در دوره سرد سال وارد ایران می‌شوند.

(۲) بخش بزرگی از ایران در آب و هوای «ج» قرار دارد و «ب» به مهم ترین سامانه بارشی در ایران اشاره دارد.

(۳) «الف» بیانگر استواست که همانند رأس السرطان جزء مراکز پرفشار است و «ب» در دوره سرد وارد ایران می‌شود.

(۴) «د» برخلاف «ب» در دوره گرم سال وارد ایران می‌شود و بخش بزرگی از ایران در آب و هوای «ج» قرار دارد.

۱۱۹- در کدام گزینه، به ترتیب نحوه تقسیمات کشوری در دوره ساسانیان و دوره زندیه به درستی نشان داده شده است؟



۱۲۰- کدام عامل بیشترین نقش را در ایجاد تنوع گسترده تولیدات باغی ایران داشته است؟

(۱) تنوع آب و هوایی در ایران

(۲) اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران

(۳) صادرات بالای محصولات باغی مانند پسته، انار و خرما

(۴) کنترل بهتر وضعیت کشت و کاهش مصرف آب در بخش باغداری

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیا (۲)

۱۲۱- تصویر زیر، نمونه‌ای شماتیک از ناحیه‌بندی یک جغرافی‌دان است. چند مورد از عبارت‌های زیر، تحلیل درستی را از آن بیان می‌کنند؟

الف) ناحیه‌بندی براساس معیارهای مربوط به عوامل طبیعی صورت گرفته است؛ زیرا تعیین دقیق مرز نواحی غیرممکن است.

ب) انتخاب معیار و ملاک برای تعیین حدود ناحیه «۳»، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد.

ج) در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی ممکن است ویژگی‌های خاص ناحیه «۳» از بین برود و وسعت آن کم یا زیاد شود.

د) اگر ناحیه «۱»، یک ناحیه صنعتی باشد، در آن ناحیه تجمع زیاد کارخانه‌ها و کارگاه‌ها مشاهده می‌شود و هرچه از آن دور و به مرزهای ناحیه «۲»

نزدیک‌تر شویم، از تمرکز و تعداد آن‌ها کاسته می‌شود.

ه) اگر ناحیه «۴»، یک ناحیه انسانی و ناحیه «۱»، یک ناحیه طبیعی باشد، می‌توان گفت که ناحیه «۴» در بستر ناحیه «۱» شکل می‌گیرد و

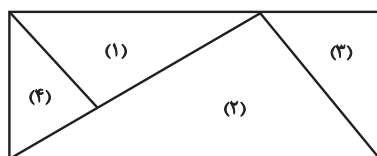
به‌وجود می‌آید.

(۱) دو

(۲) سه

(۳) چهار

(۴) پنج



۱۲۲- تعدادی از کوهنوردان، به دو گروه تقسیم می‌شوند و تصمیم می‌گیرند به‌طور هم‌زمان، دو قله متفاوت را فتح کنند. گروه (۱) تصمیم می‌گیرد قله‌ای با

ارتفاع ۴۳۰۰ متر و گروه (۲) نیز تصمیم می‌گیرد قله‌ای با ارتفاع ۵۴۰۰ متر را فتح کند. هر دو گروه پیش از حرکت خود، تصمیم می‌گیرند دمای

سطح زمین را اندازه‌گیری می‌کنند تا بتوانند بر اساس اصول جغرافیایی، دمای قله‌های مورد نظر خود را پیش‌بینی کنند. اگر دماسنج گروه (۱) دمای

«+۲۰» درجه سانتی‌گراد و دماسنج گروه (۲) دمای «+۲۵» درجه سانتی‌گراد را نشان بدهد، دمای قله‌های مورد نظر گروه (۱) و (۲)، به‌ترتیب چند

درجه سانتی‌گراد خواهد بود؟

(۴) -۴ و -۵

(۳) -۵/۸ و -۵

(۲) -۴ و -۷/۴

(۱) -۵/۸ و -۷/۴



۱۲۳- کدام یک از تحلیل‌های زیر، درباره «آب‌سنگ‌های مرجانی» درست است؟

(۱) از نظر محل ایجاد، مشابه زبانهٔ ماسه‌ای و از نظر نوع و فرایند فرسایش، مشابه ستون‌های سنگی دریایی است.

(۲) از نظر محل ایجاد، مشابه پدیدهٔ طاق دریایی و از نظر نوع و فرایند فرسایش، مشابه تلماسه است.

(۳) از نظر محل ایجاد، مشابه کلوت‌ها و از نظر نوع و فرایند فرسایش، مشابه چاله‌های بادی است.

(۴) از نظر محل ایجاد، مشابه باتلاق‌ها و از نظر نوع و فرایند فرسایش، مشابه پدیدهٔ هودو است.

۱۲۴- کدام اقدام بیشترین نقش را در کاهش تأثیرات منفی کسری تجاری دارد؟

(۱) اعمال تعرفه‌های گمرکی و تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی - تجاری منطقه‌ای

(۲) افزایش واردات برای بالا بردن سطح رفاه

(۳) کاهش صادرات به نفع مصرف داخلی

(۴) بی‌توجهی به واردات و تمرکز صرف بر بازار داخلی

۱۲۵- با توجه به ژئوپلیتیک هر دو مورد کدام گزینه نادرست بیان شده است؟

ژئوپلیتیک با موضوع جغرافیا و ارتباط آن با سیاست و امنیت سر و کار دارد. این رابطه از گذشته‌های دور مورد توجه اندیشمندان بوده و موجب

(الف)

پیدایش نظریه‌های ژئوپلیتیکی شده است. برای مثال راتزل، دریاسالار انگلیسی نظریهٔ «فضای حیاتی» را مطرح کرد یا مکیندر در سال ۱۹۰۴ میلادی در

(ب)

مقاله‌ای با موضوع تولید قدرت به «خشکی‌ها» توجه کرد. او بخش مرکزی اوراسیا را قلب خشکی جهان می‌دانست و معتقد بود این منطقه

(د)

(ج)

منبع بزرگ قدرت است.

(۴) «الف» و «ب»

(۳) «د» و «ب»

(۲) «ج» و «د»

(۱) «الف» و «ج»



کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۲۶- تنها با استفاده از دانش منطق می‌توان...

- (۱) قواعد طبیعی ذهن انسان را به کار برد.
- (۲) در فکر و اندیشه خود دچار خطا و لغزش نشد.
- (۳) سریع‌تر و دقیق‌تر اشتباهات ذهن انسان را تشخیص داد.
- (۴) محتوای مورد نیاز علوم را جهت پیشرفت آن‌ها فراهم کرد.

۱۲۷- در کدام مورد، مغالطه مذکور با عبارت بیان‌شده مرتبط است؟

- (۱) فردی برای گرفتن وام وارد بانک می‌شود، اما چون ضامن نداشته، منفجر می‌شود. (توسل به معنای ظاهری)
- (۲) بهترین سبک نقاشی سبک سورئال یا فراواقع‌گرایی است. (اشتراک لفظ)
- (۳) اگر دادگاه هم بگذارد، من پا روی حق نمی‌گذارم. (نگارشی)
- (۴) حرف‌های او قیمت ندارد. (توسل به معنای ظاهری)

۱۲۸- در کدام گزینه محتمل‌بودن یا رخ‌دادن مغالطه اشتراک لفظ وجود ندارد؟

- (۱) محسن در جوانی با ظلم و بی‌عدالتی مبارزه کرد.
- (۲) طبق نظر سهروردی نورالانوار غایت زندگی انسان است. غایت زندگی انسان مرگ است. بنابراین، نورالانوار همان مرگ اوست.
- (۳) فرد لنگی به مسافرت دریایی رفته بود. دوستش پرسید: سفر خوش گذشت؟ گفت: نه، دائم تشویش داشتم! چون هر چند وقت یک بار می‌گفتند: لنگرو بندازین تو آب!
- (۴) از اقسام علم تصدیقات نیز مانند تصورات، به جزئی و کلی تقسیم می‌شوند.

۱۲۹- کدام عبارت درباره تعریف از طریق ذکر مصادیق نادرست است؟

- (۱) اگر نحوه شکل‌گیری یک واژه را به‌عنوان تعریف آن ذکر کنیم، تعریف از طریق ذکر مصادیق محسوب نمی‌شود.
- (۲) برای مفاهیمی مناسب است که بتوان به نحوی مصادیق آن را به افراد معرفی کرد.
- (۳) در این تعریف می‌توان از عکس‌ها، تصاویر و علائم استفاده نمود.
- (۴) در ارائه این تعریف به بیان شباهت‌ها و تفاوت‌ها پرداخته می‌شود.

۱۳۰- نوع استدلال کدام گزینه به‌درستی نام‌گذاری شده است؟

- (۱) «تاکنون هر وقت در این شهر آلودگی هوا افزایش یافته، مراجعه بیماران تنفسی بیشتر شده است؛ پس تاکنون آلودگی هوا باعث افزایش بیماری‌های تنفسی در این شهر شده است.» (استقرای تعمیمی)
- (۲) «این لپ‌تاپ به‌تازگی بسیار داغ می‌شود و سرعتش به‌شدت افت کرده است؛ به نظر می‌رسد مشکل از سیستم خنک‌کننده آن باشد.» (استنتاج بهترین تبیین)
- (۳) «چون این دانش‌آموز از نظر روش مطالعه شبیه دوستان موفقش است، پس او نیز در کنکور موفق خواهد شد.» (استقرای تعمیمی)
- (۴) «در بررسی ۱۵ دانش‌آموز این کلاس، همگی به درس منطق علاقه داشتند؛ پس همه دانش‌آموزان این مدرسه به منطق علاقه‌مندند.» (استدلال قیاسی)



۱۳۱- عبارت زیر اشاره به کدام استدلال دارد؟

«تسریع در انتخاب رشته دانشگاه خود حاضر نشد که کدرشته‌های مربوط به رشته علوم سیاسی را انتخاب کند، زیرا این گونه استدلال می‌کرد که دو

نفر از اقوام ما این رشته را خوانده‌اند اما مشغول به کار نیستند؛ بنابراین آینده شغلی این رشته چندان مساعد نیست.»

(۱) استنتاج بهترین تبیین (۲) استقرای تمثیلی

(۳) استقرای تعمیمی (۴) استدلال قیاسی

۱۳۲- کدام قضیه اگر به عنوان نتیجه یک قیاس اقترانی شکل چهارم معتبر قرار بگیرد، مستلزم سالبه بودن مقدمه اول خواهد بود؟

(۱) تمام پلیس‌ها اسلحه خود را مخفی کردند. (۲) هیچ دزدی از ابتدا دزد نبوده است.

(۳) آن کس که خردمند باشد، حرفی را می‌زند که از او بپذیرند. (۴) مشاورهای خانواده بعضاً افراد مناسبی برای مشاوره شغلی نیستند.

۱۳۳- کدام دو قیاس اقترانی از نظر شکل یکسان هستند؟

الف) برخی جسم‌ها رسانا هستند، هیچ رسانایی عایق نیست.

ب) هر عایقی جسم است، بعضی رساناها عایق نیستند.

ج) هیچ فلزی نارسانا نیست، بعضی هادی‌ها فلز هستند.

د) هر هادی جسم است، بعضی جسم‌ها عایق نیستند.

ه) بعضی نارساناها جسم هستند، هیچ نارسانایی هادی نیست.

(۱) د - ج (۲) ب - الف (۳) ه - د (۴) ج - ب

۱۳۴- کدام قیاس معتبر است؟

(۱) اگر او دوپینگ کند، احتمال برنده شدن وی وجود دارد. او اهل دوپینگ کردن نیست. پس احتمال برنده شدن وی وجود ندارد.

(۲) اگر میوه‌ای که خریدم درون یخچال نبود، حتماً خورده شده است. میوه‌ای که خریدم درون یخچال نبود. پس میوه‌ای که خریدم خورده شده است.

(۳) اگر از بخاری برقی استفاده کرده باشد، آنگاه اتاق گرم شده است. اتاق گرم شده است. پس از بخاری برقی استفاده شده است.

(۴) اگر به این غذا فلفل قرمز بزنی، من غذا نمی‌خورم. من غذا می‌خورم. پس این غذا فلفل قرمز دارد.

۱۳۵- کدام مثال از منظر اهداف استدلال در اغلب موارد متفاوت است؟

(۱) سخنرانی یک نامزد انتخاباتی برای گروهی از مردم

(۲) گفت‌وگوی یک شخصیت مذهبی با یک روشنفکر ضد مذهب

(۳) صحبت یک مشاور درسی با یکی از دانش‌آموزانش

(۴) سخنان معاون مدرسه برای دانش‌آموزان درباره رعایت نظم



کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۳۶- کدام گزینه می‌تواند وجه تمایز اصلی فلسفه از سایر دانش‌ها باشد؟

- (۱) استفاده از روش عقلی و استدلالی
(۲) گستره موضوعی آن
(۳) عمیق‌بودن مباحث مطرح‌شده در آن
(۴) بنیادی‌بودن مسائل آن

۱۳۷- چند مورد از عبارت‌های زیر صحیح است؟

الف) دانش فلسفه دارای یک بخش اصلی و تعدادی بخش‌های فرعی است. بخش اصلی به منزله ریشه و اساس فلسفه است.

ب) دیدگاه سوم در فلسفه علوم اجتماعی معتقد است هم افراد اصالت دارند و هم جامعه.

پ) آنان که به اصالت فرد اعتقاد دارند، همواره منافع و مصلحت افراد را بر منافع جامعه مقدم می‌دارند.

ت) یکی از مسائل مورد توجه در علوم اجتماعی این است که آیا جامعه اصالت دارد و اهمیت با آن است یا فرد.

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۳۸- هر یک از موارد زیر به‌ترتیب مربوط به کدام‌یک از آثار زندگی بر پایه تفکر فلسفی است؟

- کنار گذاشتن عقاید باطل و بدون پشتوانه منطقی

- ارائه فهم درست از حقایق هستی و مسائل بنیادین

- پرداختن به مسائل با روش درست و با جدیت

(۱) رهایی از عادات غیرمنطقی - استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه‌ها

(۲) استقلال در اندیشه - رهایی از عادات غیرمنطقی - دوری از مغالطه‌ها

(۳) رهایی از عادات غیرمنطقی - دوری از مغالطه‌ها - استقلال در اندیشه

(۴) دوری از مغالطه‌ها - استقلال در اندیشه - رهایی از عادات غیرمنطقی

۱۳۹- کدام گزینه درست است؟

(۱) تفسیر جهان به روش عقلانی در تمدن بین‌النهرین رواج پیدا کرد.

(۲) دانش فلسفه مانند همه دانش‌ها دارای آغاز و پایان نیست.

(۳) اطلاعات ناقص ما حاکی از تاریخ دقیق آغاز فلسفه نیست.

(۴) عنوان اولین تمدن پیشکسوت در زمینه فلسفه به یونان می‌رسد.

۱۴۰- کدام مورد را نمی‌توان از دفاعیات سقراط در دادگاه نتیجه گرفت؟

(۱) اجرای فرمان خدا، از هر امر دیگری مهم‌تر است.

(۲) کسی که ادعای دانایی می‌کند، در پی حقیقت نیست.

(۳) دانایی از آن خداست و انسان را از آن بهره‌ای نیست.

(۴) کسی که از ترس، کار درست را رها کند، سزاوار سرزنش است.

۱۴۱- در کدام گزینه گزاره صحیحی پیرامون شناخت بیان شده است؟

- (۱) ما در آغاز تولد چیزی نمی‌دانیم، اما با عمل آموختن و یادگیری به‌طور ناگهانی با پدیده‌های جهان آشنا می‌شویم.
- (۲) علی‌رغم گستردگی و نامحدود بودن شناخت ما، باز هم در عالم حقایق فراوان دیگری هستند که آنها را نمی‌دانیم و نمی‌شناسیم.
- (۳) امکان خطا در شناخت وجود دارد و گاهی افراد مختلف درباره موضوع واحد نظرات متفاوتی دارند.
- (۴) ما به‌واسطه استفاده کردن از اشیا به شناختی معتبر پیرامون آنها می‌رسیم و با آنها ارتباط برقرار می‌کنیم.

۱۴۲- کدام عبارت درباره «شناخت عقلی» درست است؟

- (۱) یافته‌های آن اساس سایر علوم بشری است.
- (۲) انواع گوناگونی دارد که درون‌نگری یکی از آنهاست.
- (۳) نوعی درک مستقیم و بر اساس تأمل در خود است.
- (۴) در برخی موارد مستلزم بهره‌گیری از یافته‌های حسی است.

۱۴۳- کدام یک از عبارت‌های زیر مستلزم نوعی نسبی‌گرایی معرفتی است؟

- (۱) هر چیزی که برای یک نفر واضح و روشن باشد، برای همه واضح و روشن است.
- (۲) اگر دو فرد در مورد حقیقت X به توافق نرسند، شاید حقیقت X وجود نداشته باشد.
- (۳) هیچ‌کس نمی‌تواند از خارج از تجربه خود صحت یک پدیده ذهنی را اثبات کند.
- (۴) عقیده‌ای معتبر است که فرد آن را صریحاً تجربه کند.

۱۴۴- کدام گزینه، پیرامون عقاید ابن‌سینا نادرست است؟

- (۱) روح زمانی به انسان عطا می‌شود که بدن صاحب تمام اندام‌های بدنی شده باشد.
- (۲) توان فهم اموری همچون اخلاق، عشق و نفرت وابسته به روح آدمی است.
- (۳) روح جایگاه رفیعی در نظام خلقت دارد و برای رسیدن به جایگاه اصلی خود بی‌قرار است.
- (۴) دیدگاه سقراط درباره حقیقت انسان را پسندید و کوشید این دیدگاه را عمیق‌تر بیان کند.

۱۴۵- طبق دیدگاه فلاسفه مسلمان کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) در دیدگاه فلاسفه مسلمان، بشر به فضیلت‌ها فطرتاً علاقه‌مند است و عقل انسان آن‌ها را زیبا و خوب می‌داند.
- (۲) فیلسوفان مسلمان معتقدند انسان دو دسته تمایلات دارد: تمایلات مربوط به بُعد مادی و تمایلات مربوط به بُعد معنوی.
- (۳) اگر میان فضیلت‌ها و تمایلات حیوانی انسان تلاقی پیدا شود و تمایلات حیوانی قوی باشد و انسان را به سوی خود بکشاند، رذایل به وجود می‌آید.
- (۴) بزرگ‌ترین مشکل رذایل اخلاقی این است که به جسم صدمه می‌زنند و مانع رسیدن آن به کمال می‌شوند.

کل کتاب

باسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

اقتصاد

۱۴۶- هریک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام «سازمان تولید» است؟

الف) افراد در این نوع از کسب و کار، فقط یک بار مالیات بر درآمد می دهند.

ب) در این نوع از کسب و کار، توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.

ج) افراد در این نوع از کسب و کار با اقدامات جمعی، منفعت خود را بیشینه می کنند.

د) محدوده عمل آنها گاهی محلی، گاهی ملی و حتی جهانی است.

(۱) شرکت سهامی - تعاونی - شرکت سهامی - غیرانتفاعی

(۲) شخصی - تعاونی - تعاونی - غیرانتفاعی

(۳) شرکت سهامی - شرکت سهامی - تعاونی - خیریه

(۴) شخصی - شرکت سهامی - شرکت سهامی - شرکت سهامی

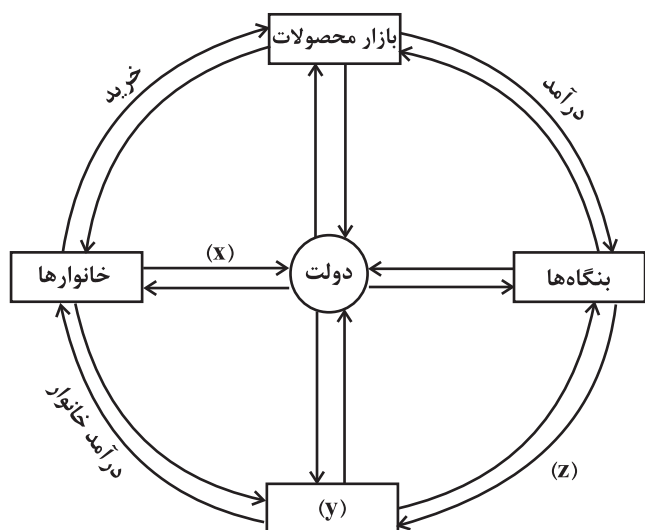
۱۴۷- کدام گزینه به درستی شکل زیر را تکمیل می کند؟

(۱) x : کالا و خدمات / y : بازار مالی (پول) / z : پرداخت عوامل تولید

(۲) x : مالیات / y : بازار عوامل تولید / z : عوامل تولید

(۳) x : مالیات / y : بازار عوامل تولید / z : پرداخت عوامل تولید

(۴) x : کالا و خدمات / y : بازار مالی (پول) / z : عوامل تولید



۱۴۸- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر به ترتیب از راست به چپ، GDP واقعی سال ۱۳۹۹ و GDP اسمی سال ۱۳۹۸ چند تومان است؟ (سال

۱۳۹۸ سال پایه است.)

کالای B		کالای A		سال
مقدار به واحد	قیمت به تومان	مقدار به واحد	قیمت به تومان	
۳۵	۴۰	۵۰	۱۲۰	۱۳۹۸
۱۵	۲۵۰	۷۵	۱۰۰	۱۳۹۹

(۲) الف) ۹۶۰۰ ب) ۷۴۰۰

(۱) الف) ۱۱۲۵۰ ب) ۹۶۰۰

(۴) الف) ۱۱۲۵۰ ب) ۶۹۰۰

(۳) الف) ۹۶۰۰ ب) ۱۱۲۵۰

محل انجام محاسبات



۱۴۹- در سال جاری هزینه سبد بازار مصرف‌کننده ۲۵ میلیارد تومان است. اگر هزینه بازار در سال قبل ۲۰ میلیارد تومان باشد، پاسخ پرسش‌های زیر،

به ترتیب، کدام است؟

الف) درصد تغییر شاخص قیمت مصرف‌کننده، چقدر است؟

ب) کدام عامل، می‌تواند سبب کاهش شاخص cpi شود؟

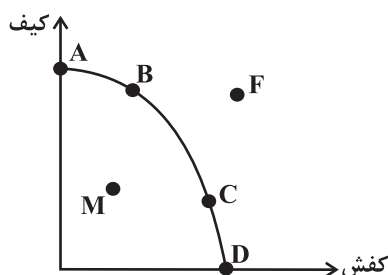
(۱) ۲۵ - خرید اوراق مشارکت

(۲) ۲۵ - افزایش ظرفیت‌های تولیدی

(۳) ۲۰ - افزایش میزان عرضه کالا

(۴) ۲۰ - فروش اوراق مشارکت

۱۵۰- با توجه به منحنی مرز امکانات تولید زیر که مربوط به یک کارگاه تولیدی کیف و کفش می‌باشد، کدام یک از موارد مطرح شده درست است؟



(۱) با افزایش کارایی، امکان دسترسی به نقطه F میسر می‌شود.

(۲) با انتقال از نقطه C به D، میزان تولید کیف افزایش می‌یابد.

(۳) با افزایش منابع تولید می‌توان از نقطه C به سمت نقطه B حرکت کرد.

(۴) با انتقال از نقطه D به A، تمام منابع تنها صرف تولید کیف می‌شود.

۱۵۱- فردی که درآمد سالیانه‌اش فقط از بازار بورس اوراق بهادار می‌باشد، در ابتدای سال با ۲۴۰ میلیون تومان سرمایه خود، ۱۶۰۰ برگه سهام را در عرضه

اولیه خریداری کرد و بعد از یک سال کل سهام خود را به ارزش ۴۰۰ میلیون تومان در تالار بورس اوراق بهادار فروخت. در صورتی که مخارج سالیانه

این فرد برابر با ۷۰ میلیون تومان باشد، پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

الف) میزان سوددهی هر برگه سهم چقدر است؟

ب) خمس پرداختی این فرد در انتهای سال چقدر است؟

(۲) ۱ میلیون تومان - ۹۰ میلیون تومان

(۱) ۱۰۰ هزار تومان - ۱۸ میلیون تومان

(۴) ۱/۶ میلیون تومان - ۳۲ میلیون تومان

(۳) ۱۶۰ هزار تومان - ۶۶ میلیون تومان



۱۵۲- در یک کشور تعداد ۵۴ هزار نفر مشغول به کار هستند که از این تعداد ۲ هزار نفر کمتر از ۱۵ سال سن دارند. همچنین تعداد ۲۸ هزار نفر بالای ۱۵ سال به دنبال کار می گردند. با توجه به این شرایط:

الف) نرخ بیکاری در این کشور چند درصد است؟

ب) اگر از افراد شاغل بالای ۱۵ سال تعداد ۲,۵۰۰ نفر به دلیل کاهش تولید و رکود اقتصادی از شرکتها اخراج شوند و ۱۵۰۰ نفر نیز به دلیل عدم تطابق مهارتها کار خود را از دست دهند، نرخ جدید بیکاری در این کشور چقدر است؟

ج) چند درصد از بیکاری جدید، ناشی از بیکاری دوره‌ای است؟

۱) الف) ۳۵ درصد، ب) ۴۰ درصد، ج) ۳/۱۲۵ درصد ۲) الف) ۳۴ درصد، ب) ۵ درصد، ج) ۱/۸۵ درصد

۳) الف) ۳۵ درصد، ب) ۳۸ درصد، ج) ۱/۸۵ درصد ۴) الف) ۵۷ درصد، ب) ۳۶ درصد، ج) ۳/۱۲۵ درصد

۱۵۳- وقایع ذکر شده در کدام گزینه، همگی مربوط به اقتصاد ایران در دوره قاجار است؟

۱) تأسیس بانکهای روسی و انگلیسی - ضعف نیروهای نظامی - وابستگی به قدرتهای جهانی - تأسیس شرکت اسلامی

۲) گسترش مدارس و دانشگاهها - ناکارآمدی تشکیلات اداری - بهبود نسبی بهداشت - بیانیههایی در حمایت از تولید ملی

۳) ضعف نیروهای نظامی - برقراری خطوط تلگراف به اروپا - سیل ورود کالاهای خارجی - نبودن برنامه ریزی و قانون گذاری اقتصادی

۴) تجهیز زیرساختها و موقوفات - سیاستهای رکودی و انقباضی - بی توجهی به سرمایه های انسانی و اجتماعی - سفرهای خارجی و تجملات

۱۵۴- با توجه به اطلاعات داده شده در جدول زیر که هزینه تولید دو کالای گندم و برنج را در سه کشور «A»، «B» و «C» نشان می دهد: (با فرض

این که هر سه کشور به یک اندازه از نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردارند).

کشورها	کالاهای	گندم	برنج
A	۸۵۰ تومان	۱۲۵۰ تومان	
B	۶۰۰ تومان	۱۴۱۰ تومان	
C	۵۲۰ تومان	۱۳۲۰ تومان	

الف) کدام کشور در تولید گندم مزیت مطلق دارد؟

ب) بدون در نظر گرفتن هزینه های حمل و نقل و با توجه به وضعیت کشور A کدام رابطه توجیه اقتصادی دارد؟

ج) کشور B در تولید کدام کالا باید متمرکز شود؟

۱) الف) کشور A، ب) کشور A، گندم را در داخل تولید کند و برنج مورد نیاز خود را از کشور C وارد کند. ج) گندم

۲) الف) کشور A، ب) کشور A، برنج را در داخل تولید کند و گندم مورد نیاز خود را از کشور C وارد کند. ج) برنج

۳) الف) کشور C، ب) کشور A، برنج را در داخل تولید کند و گندم مورد نیاز خود را از کشور C وارد کند. ج) گندم

۴) الف) کشور C، ب) کشور A، هر دو کالای برنج و گندم مورد نیاز خود را از کشور C وارد کند. ج) برنج



۱۵۵- با توجه به اطلاعات جدول زیر به ترتیب، «مقدار شبه پول»، «ارزش چک پول» و «حجم پول» کدام است؟

۱	مجموع ارزش اسکناس‌ها و مسکوکات	۲۲۰۰
۲	میزان نقدینگی	۳۷۵۰
۳	مجموع حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت و بلندمدت	۱۲۵۰
۴	ارزش حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت	۷۰۰
۵	ارزش سپرده‌های دیداری	۱۲۰

(۱) ۲۵۰۰، ۱۸۰، ۱۹۵۰ (۲) ۲۳۲۰، ۳۰۰، ۱۲۵۰ (۳) ۲۳۲۰، ۳۰۰، ۱۳۷۰ (۴) ۲۵۰۰، ۱۸۰، ۱۲۵۰

۱۵۶- عبارات کدام گزینه در ارتباط با «کسب و کار و کارآفرینی» صحیح است؟

(الف) اینکه امروزه ما به شبکه‌های اجتماعی دسترسی داریم، حاصل نقش‌آفرینی کارآفرینان است.

(ب) به دلیل اینکه احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب و کار وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن کم است.

(ج) یکی از صفات مشترک کارآفرینان موفق، یادگیرنده بودن است. این صفت بدین معناست که آن‌ها: «خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند».

(د) یکی از راه‌های دوری از وضعیت زیان در کسب و کار، جلوگیری از ریخت‌وپاش‌های اضافی است؛ مانند کاهش تعداد نیروهای متخصص که حقوق

بالایی دریافت می‌نمایند.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»

۱۵۷- پاسخ درست پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

(الف) در کشور ما، دلیل انحصارگری شرکت توانیر و شرکت‌های خودرویی، به ترتیب کدام است؟

(ب) کدام مورد در ارتباط با وظیفه دولت در برابر انحصارگر غیرقانونی صحیح است؟

(۱) (الف) به دلیل طبیعی _ به دلایل قانونی (ب) دولت با به رسمیت شناختن آنها کمک می‌کند انحصار برای مصرف‌کننده سودمند باشد.

(۲) (الف) به دلایل قانونی _ به دلیل طبیعی (ب) دولت با به رسمیت شناختن آنها کمک می‌کند انحصار برای مصرف‌کننده سودمند باشد.

(۳) (الف) به دلایل قانونی _ به دلیل طبیعی (ب) دولت باید مانع شکل‌گیری آن و تبانی برخی از تولیدکنندگان شود.

(۴) (الف) به دلیل طبیعی _ به دلایل قانونی (ب) دولت باید مانع شکل‌گیری آن و تبانی برخی از تولیدکنندگان شود.



۱۵۸- جدول روبه‌رو وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا در سال ۲۰۱۰ میلادی را نشان می‌دهد. با توجه به جمعیت ۳۰ میلیون نفری این کشور:

جدول وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا در سال ۲۰۱۰ میلادی	
دهک اول	۳ درصد
دهک دوم	۴ درصد
دهک سوم	۵ درصد
دهک چهارم	۷ درصد
دهک پنجم	۹ درصد
دهک ششم	۹ درصد
دهک هفتم	۱۲ درصد
دهک هشتم	۱۵ درصد
دهک نهم	۱۷ درصد
دهک دهم	۱۸ درصد
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

الف) اگر درآمد ملی کوبا در سال ۲۰۱۰ میلادی، برابر با ۲۱,۶۰۰ میلیون دلار باشد، درآمد سرانه افراد دهک ششم، چند دلار است؟

ب) شاخص توزیع درآمد کشور A برابر با $4/5$ است، در صورت عدم تغییر سهم دهک اول، سهم دهک دهم، باید چه تغییری کند تا وضعیت توزیع درآمد کشور کوبا از کشور A مناسب‌تر شود؟

ج) کدام مورد در خصوص وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا، درست بیان نشده است؟

۱) الف (۷۲۰، ب) بیشتر از $4/5$ درصد کاهش یابد. ج) ۳۳ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار ۶ میلیون نفر پردرآمد جامعه قرار دارد.

۲) الف (۷۴۰، ب) ۴ درصد کاهش یابد. ج) ۳۰ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار ۵۰ درصد کم درآمد جامعه است.

۳) الف (۷۲۰، ب) ۴ درصد کاهش یابد. ج) ۱۹ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار ۴۰ درصد کم‌درآمد جامعه قرار دارد.

۴) الف (۷۴۰، ب) بیشتر از $4/5$ درصد کاهش یابد. ج) ۵۰ درصد درآمد ملی این کشور در اختیار ۳۰ درصد پردرآمد جامعه قرار دارد.

۱۵۹- کدام یک از عبارتهای زیر به ویژگی حسابهای سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت اشاره دارد؟

۱) نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با کاهش نرخ سود عمومی بانک‌ها کاهش یابد.

۲) نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند و اگر فرد پول را قبل از زمان توافق یا سررسید برداشت کند، مقداری از سود تعیین شده را از دست می‌دهد.

۳) پول به‌راحتی در دسترس است؛ مجبور نیستید پولتان را تا پایان دوره سرمایه‌گذاری در بانک قرار بدهید و می‌توانید پولتان را بدون هیچ جریمه‌ای برداشت کنید.

۴) این حساب‌ها نرخ سود کمتری نسبت به حسابهای دیگر پس‌انداز دارند.

۱۶۰- فردی در هفته ۵۰ هزار تومان درآمد کسب می‌کند. این فرد تصمیم دارد دوچرخه‌ای به قیمت ۳,۳۲۸,۰۰۰ تومان خریداری کند. اگر وی در هفته

۳۴ هزار تومان برای خودش خرج کند و مابقی را برای خرید دوچرخه پس‌انداز کند، تقریباً چقدر طول می‌کشد تا او به میزان کافی برای دوچرخه پس‌انداز کند؟ آیا این هدف کوتاه‌مدت، میان‌مدت یا بلندمدت است؟

۱) ۶ ماه - کوتاه‌مدت ۲) ۲ سال - میان‌مدت ۳) ۴ سال - بلندمدت ۴) ۳ سال - بلندمدت



پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۷ فروردین ماه ۱۴۰۵



فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، رضا خان‌بابائی، وحید راحتی، پیمان طیار، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، عباس مالکی، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، امیرحسین سعیدی‌پور، مهدی فروتن، مجتبی فرهادی، میلاد قنبری، الهام محمدی، سید آرش مرتضائی‌فر، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، امیرحسین خزایی، یاسین ساعدی، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد بیگدلی، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، کامران عبداللہی، حمیدرضا قائدامینی، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، فرزانه ناظمی، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	موسی اکبری، جواد پاکدل، کوثر دستورانی، موسی سپاهی، حمید سودیان، عاطفه‌ربابه صالحی، سید احمد صمدانی‌اقدم، فرهاد علی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، محمدعرفان هوشیاری
اقتصاد	علیرضا رضایی، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی، عرشیا محمدی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهره توکلی	مسئول درس: فریبا رنوفی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی، مهدی یعقوبیان
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمد رضا شریفی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسین صادق‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: مهدی یعقوبیان، محمد تزی، مسلم احمدنژاد
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی علیرضا سالمی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

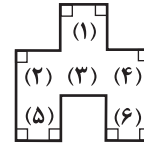
سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.



ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۲»

(مفرد نظامی)

در شکل داده شده طول هر ضلع کوچک x است، باتوجه به اینکه مساحتهر مربع به ضلع x برابر با x^2 است، پس مساحت شکل برابر است با:

$$S = 6 \times (x \text{ مربع به ضلع } x) = 6x^2$$

همچنین محیط شکل برابر است با مجموع طول اضلاع آن شکل، پس داریم:

$$P = 10x + 2x + 2x = 14x$$

با توجه به صورت سؤال می‌دانیم مساحت ۸ واحد کمتر از محیط است:

$$S = P - 8 \Rightarrow 6x^2 = 14x - 8$$

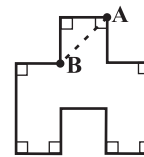
$$\Rightarrow 6x^2 - 14x + 8 = 0 \xrightarrow{a+b+c=0} \begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = \frac{c}{a} \end{cases}$$

از آنجایی که $x \in \mathbb{N}$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = \frac{8}{6} = \frac{4}{3} \end{cases} \text{ غلطی}$$

خواسته سؤال طول پاره‌خط است که می‌دانیم این پاره‌خط همان قطر مربع به ضلع یک است:

$$AB^2 = (1)^2 + (1)^2 = 2 \Rightarrow AB = \sqrt{2}$$

نکته: قطر مربعی به ضلع a برابر است با: $\sqrt{2}a$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۲- گزینه «۴»

(هاری فولادی)

اگر α و β ریشه‌های معادله باشند، مجموع معکوس ریشه‌ها به صورت

$$\frac{1}{\beta} + \frac{1}{\alpha} \text{ است.}$$

$$\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} = \frac{s}{p} \xrightarrow{s = -\frac{b}{a}, p = \frac{c}{a}} \frac{-\frac{b}{a}}{\frac{c}{a}} = \frac{-a}{a+1} = 2$$

$$\Rightarrow -a = 2a + 2$$

$$\Rightarrow -2 = 3a \Rightarrow -\frac{2}{3} = a$$

دقت کنید در سؤالات روابط بین ریشه‌ها باید شرط $\Delta \geq 0$ را بررسی کنیم.

$$\Delta = a^2 - 4 \times 1(a+1) = \left(-\frac{2}{3}\right)^2 - 4 \times \left(-\frac{2}{3} + 1\right)$$

$$= \frac{4}{9} - 4 \times \frac{1}{3} = \frac{4}{9} - \frac{4 \times 3}{3 \times 3} = -\frac{8}{9} < 0$$

یعنی معادله نمی‌تواند ریشه داشته باشد، بنابراین گزینه «۴» یعنی هیچ مقدار، صحیح است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۳- گزینه «۱»

(علی قهرمان زاده)

$$x^2 + 3x - 1 = 0 \xrightarrow{P = \alpha\beta < 0, \alpha > 0, \beta < 0}$$

$$S = \alpha + \beta = \frac{-b}{a} = -3 < 0$$

$$= |\alpha + 3\beta| - |-\alpha| \Rightarrow |\alpha + \beta + 2\beta| - |-\alpha|$$

$$= -\alpha - 2\beta - (\alpha)$$

$$= -2\alpha - 2\beta$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۴- گزینه «۳»

(عارف بهرام‌نیا)

با جای گذاری $x = 3$ مقدار a را بدست می‌آوریم.

$$\xrightarrow{x=3} \frac{3}{2} - \frac{2}{4} = a \Rightarrow a = 1$$

حال با قرار دادن مقدار a معادله را حل می‌کنیم.

$$\frac{3}{x-1} - \frac{2}{x+1} = \frac{1}{x-2} \Rightarrow \frac{3x+3-2x+2}{x^2-1} = \frac{1}{x-2}$$

$$(x+5)(x-2) = x^2 - 1 \Rightarrow x^2 + 3x - 10 = x^2 - 1$$

$$3x = 9 \Rightarrow x = 3$$

تنها جواب معادله $x = 3$ است و معادله جواب دیگری ندارد.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۵- گزینه «۲»

(امیر حسن زاده فرد)

$$g(x) = mx + h$$

$$\left. \begin{aligned} g(1) &= 8 \Rightarrow m + h = 8 \\ g(-1) &= 12 \Rightarrow -m + h = 12 \end{aligned} \right\} \Rightarrow 2h = 20 \Rightarrow h = 10$$

$$\xrightarrow{h=10} m = -2 \Rightarrow g(x) = -2x + 10$$

حال نمودار تابع خطی را رسم می‌کنیم:

x	۰	۵
y	۱۰	۰



(رضا قانباری)

۸- گزینه ۳»

$$\begin{cases} \bar{x} = 250 \\ \sigma = 1/5 \end{cases}$$

وقتی روی بطری نوشته شده 250 ± 3 یعنی

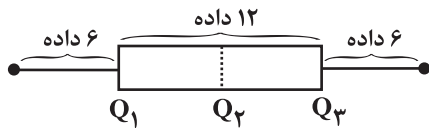
$250 - 1/5$ برابر با $248/5$ و $250 + 1/5$ برابر با $251/5$ می‌شود. یعنی محدوده $248/5$ تا $251/5$ همان محدوده $\bar{x} - \sigma$ تا $\bar{x} + \sigma$ است که شامل ۶۸ درصد محصولات می‌شود.

$$\frac{68}{100} = \frac{x}{150} \Rightarrow x = 102$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

(وفیر راهتی)

۹- گزینه ۲»

اگر $n = 24$ باشد، داریم:

$$\bar{x} = \frac{(6 \times 18) + (12 \times 19/5) + (6 \times 20)}{24} = \frac{462}{24} = 19/25$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

(مهم اسری)

۱۰- گزینه ۱»

اگر تعداد متغیرهای اولیه را N در نظر بگیریم، داریم:

$$\alpha = \frac{360^\circ}{N} \quad (1)$$

حالا ۳ متغیر کم شده است و زاویه α جدید برابر است با:

$$\alpha = \frac{360^\circ}{N} \Rightarrow \alpha + 10 = \frac{360}{N-3}$$

$$\frac{360}{N} + 10 = \frac{360}{N-3} \xrightarrow{\text{از رابطه (۱)}} \frac{360}{N} + 10 = \frac{360}{N-3}$$

اعداد گزینه‌ها را می‌توانیم به جای N امتحان کنیم که $N = 12$ قابل قبول است.

$$\frac{360}{12} + 10 = 40, \quad \frac{360}{12-3} = \frac{360}{9} = 40$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

ریاضی و آمار (۲)

(مهم بفرایی)

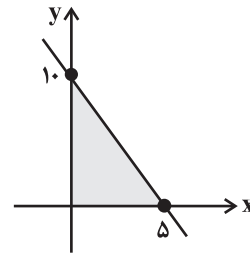
۱۱- گزینه ۲»

استدلال داده شده یک مغالطه است و استدلال قیاس استثنایی به صورت زیر است:

مقدمه ۱: $p \Rightarrow q$ مقدمه ۲: p نتیجه: q

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۸)

$$\Rightarrow S = \frac{10 \times 5}{2} = 25$$



(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۶- گزینه ۳»

(عارف بهرام‌نیا)

$$\text{می‌دانیم } x_s = \frac{-b}{2a} \text{ است، لذا:}$$

$$\left. \begin{aligned} s_x = \frac{-4}{2a} = \frac{-2}{a} \\ s_x = \frac{-a}{8} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{-2}{a} = \frac{-a}{8} \Rightarrow \begin{cases} a = -4 \\ a = 4 \end{cases}$$

فرض مسئله $a < 0$ است لذا $a = -4$ قابل قبول است.

$$f(x) = -4x^2 + 4x - b \Rightarrow \begin{cases} x_s = \frac{-4}{-8} = \frac{1}{2} \\ y_s = f\left(\frac{1}{2}\right) = -4 \times \frac{1}{4} + 4 \times \frac{1}{2} - b = 2 \end{cases}$$

$$-1 + 2 - b = 2 \Rightarrow b = -1$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

۷- گزینه ۱»

(عباس مالکی)

پاسخنامه برای به‌دست آوردن بیشترین متغیر باید هر کدام را جدا بنویسیم بنابراین:

ترتیبی: رتبه کنکور دانش‌آموزان - میزان تحصیلات معلمان - مراحل رشد

انسان

اسمی: رنگ مورد علاقه مردم

فاصله‌ای: ساعت ورود به مدرسه

نسبتی: نمره ریاضی دانش‌آموزان در آزمون نهایی - مساحت کشورهای

جهان

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۳)



۱۲- گزینه «۳»

(مهمم بفریایی)

چون گزاره شرطی $(p \wedge q) \Rightarrow r$ نادرست است، پس $\begin{cases} p \equiv q \equiv T \\ r \equiv F \end{cases}$ و از

طرفی $r \vee s$ درست است. پس:

$$s \equiv T$$

$$۱) (\sim p \Rightarrow r) \Leftrightarrow s \equiv (F \Rightarrow F) \Leftrightarrow T \equiv T$$

$$۲) (p \vee \sim q) \Rightarrow s \equiv (T \vee F) \Rightarrow T \equiv T$$

$$۳) (p \wedge r) \vee (\sim q \wedge s) \equiv (T \wedge F) \vee (F \wedge T) \equiv F$$

$$۴) (p \Rightarrow q) \Rightarrow (r \Rightarrow s) \equiv (T \Rightarrow T) \Rightarrow (F \Rightarrow T)$$

$$\equiv T \Rightarrow T \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۱۳- گزینه «۳»

(مهمم نظامی)

چون حاصل ضرب مقدار دو تابع علامت برابر -۱ شده است حاصل یکی از تابع‌ها یک و دیگری منفی یک هست، پس:

حالت اول:

$$\begin{cases} \text{sign}(x+3)=1 \\ \text{sign}(2-x)=-1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x+3>0 \Rightarrow x>-3 \\ 2-x<0 \Rightarrow x>2 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{اشتراک}} x>2$$

حالت دوم:

$$\begin{cases} \text{sign}(x+3)=-1 \\ \text{sign}(2-x)=1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x+3<0 \Rightarrow x<-3 \\ 2-x>0 \Rightarrow x<2 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{اشتراک}} x<-3$$

با توجه به گزینه‌ها گزینه «۳» جواب است.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه ۳۵)

۱۴- گزینه «۳»

(عباس مالکی)

$$۲ \Rightarrow f(x) = |x+n|+2 \Rightarrow n=-2$$

با توجه به داده بالا، تابع را بازنویسی می‌کنیم:

$$f(x) = |x+n| - n \xrightarrow{n=-2} f(x) = |x-2|+2$$

شکل تابع $f(x) = |x-2|+2$ مطابق گزینه «۳» می‌باشد.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۳)

۱۵- گزینه «۲»

(عباس مالکی)

نکته: عمل تقسیم روی دو تابع به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \frac{f(x)}{g(x)} : D_{\frac{f}{g}} = D_f \cap D_g - \{x | g(x)=0\}$$

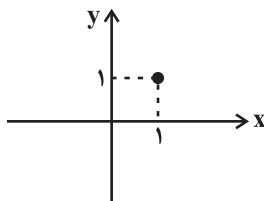
ابتدا با توجه به نکته، اشتراک دامنه توابع f و g به صورت $0 \leq x \leq 1$ است. از طرفی می‌دانیم در محدوده $0 \leq x < 1$ مقدار $[x]$ برابر با صفر

است و در نتیجه دامنه تابع $\frac{g}{f}$ به صورت $D_{\frac{g}{f}} = \{1\}$ است در این دامنه

داریم:

$$\left(\frac{g}{f}\right)(1) = \frac{g(1)}{f(1)} = \frac{|1|}{|1|} = 1$$

بنابراین نمودار این تابع به صورت زیر است:



(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۵۴)

۱۶- گزینه «۲»

(اعمر حسن زاده فرد)

$$\text{جمعیت بیکار} = \frac{\text{نرخ بیکاری}}{\text{جمعیت فعال}}$$

افراد جویای کار + افراد شاغل $\Rightarrow$ جمعیت فعال

اگر x شغل ایجاد شود، جمعیت بیکار منطقه $300-x$ خواهد بود. بنابراین:

$$\frac{300-x}{1800+300} < 3\% = \frac{3}{100}$$

$$\text{تورم} \Rightarrow \frac{300-x}{2100} \times 100 < 3 \Rightarrow 300-x < 3 \times 21$$

$$\Rightarrow 300-x < 63 \Rightarrow x > 300-63 = 237$$

حداقل $x = 238$ می‌باشد.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۷- گزینه «۱»

(مهمم بفریایی)

تابع g تابع همانی است، بنابراین:

$$\xrightarrow{g} 2a = 4 \Rightarrow a = 2$$

$$\xrightarrow{g} 3 = b-1 \Rightarrow b = 4$$



علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)

۲۱- گزینه «۱» (کتاب آبی پیمانه‌ای- کنکور سراسری ۹۹)
زبان پهلوی در مرحله‌ای میان فارسی باستان و فارسی نو (دری) قرار دارد و آن را «فارسی میانه» می‌نامند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۲۲- گزینه «۲» (کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور قاج از کشور ۱۱۴۳)
در این دوره انوری و هم‌سبکان او در آوردن مضامین دقیق در غزل بسیار کوشیدند.

دیگر موارد مشخص شده در متن صورت سؤال کاملاً صحیح هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۸۱)

۲۳- گزینه «۲» (میلاد قنبری)
«عالم‌آرای عباسی» از اسکندربیک ترکمان و «جامع عباسی» اثر شیخ بهایی است. (رد گزیننه‌های «۱ و ۳»)

«عباس‌نامه» اثر وحید قزوینی، «جامع‌التواریخ» اثر خواجه رشیدالدین و «تاریخ گزیده» اثر حمدالله مستوفی است. (رد گزینه «۴»)

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵، ۱۷، ۸۳ و ۸۴)

۲۴- گزینه «۴» (عزیز الیاسی‌پور)
موارد «ب»، «ج»، «د»، «ه» و «ز» از موارد مربوط به قرن‌های پنجم و ششم هستند. بقیه موارد به قرن‌های قبل مربوطند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۳، ۸۱، ۸۲، ۸۴ و ۸۵)

۲۵- گزینه «۴» (الهام ممدری)
گزینه «۴»، به سبک هندی ارتباطی ندارد و از ویژگی‌های فکری شعر در سبک عراقی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷، ۸۲ و ۸۳)

۲۶- گزینه «۳» (حسن اصحابی)
آوردن جملات طولانی از ویژگی‌های زبانی نثر سبک هندی است، نه ایجاز و اختصار جملات.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۲۷- گزینه «۲» (مفسن اصغری)
بیت گزینه «۲» سروده «خواجوی کرمانی» شاعر سبک عراقی است و «غم‌گرایی» را می‌توان بارزترین ویژگی آن شمرد.

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} 3x^2 + 2, & x \geq 0 \\ x + 4, & x < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(a) + f\left(-\frac{b}{2}\right) = f(2) + f(-2)$$

$$= 3 \times 2^2 + 2 + (-2) + 4 = 16$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۳)

۱۸- گزینه «۴» (پیمان طیار)
با توجه به اینکه داریم:

$$= \text{شاخص پایه آموزش}$$

$$\left(\frac{4}{10}\right) \times (\text{میانگین تعداد کلمات در هر جمله} + \text{درصد کلمات دشوار})$$

آن‌گاه:

$$= (10 + 15) \times \frac{4}{10} = 10$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۶۲)

۱۹- گزینه «۱» (کتاب آبی پیمانه‌ای)

الف) عدد ۵ فرد است پس ترکیب عطفی «عدد ۵ اول و زوج باشد» نادرست است و همچنین مربع هر عدد فرد، عددی فرد است، پس:

اگر عدد ۵ اول و زوج باشد، آن‌گاه مربع هر عدد فرد، عددی زوج است.

$$\underbrace{\text{نادرست}}_{\text{نادرست}} \quad \underbrace{\text{نادرست}}_{\text{نادرست}}$$

 به انتقای مقدم درست است.

ب) ۴ عددی زوج است و $\sqrt{3}$ عددی گنگ است، بنابراین:

اگر ۲۵ مربع کامل باشد، آن‌گاه ۴ عددی فرد یا $\sqrt{3}$ عددی گویاست.

$$\underbrace{\text{نادرست}}_{\text{نادرست}} \quad \underbrace{\text{نادرست}}_{\text{نادرست}}$$

$$\underbrace{\text{نادرست}}_{\text{نادرست}}$$

پ) $57 = 3 \times 19$ عددی مرکب است و $3^2 = 9$ و $2^3 = 8$ بنابراین
 $2^3 > 3^2$. دو گزاره هم‌ارزش و درست هستند، پس ترکیب دو شرطی آن‌ها نیز درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه ۱۰)

۲۰- گزینه «۳» (کتاب آبی پیمانه‌ای)

تابع g همانی است، پس: $g(x) = x$ و همچنین $f(x) = \frac{[x]}{2}$ ، بنابراین:

$$\left(\frac{g}{f}\right)\left(-\frac{3}{5}\right) = \frac{g\left(-\frac{3}{5}\right)}{f\left(-\frac{3}{5}\right)} = \frac{-\frac{3}{5}}{\frac{[-\frac{3}{5}]}{2}} = \frac{-\frac{3}{5}}{\frac{-4}{2}} = \frac{7}{4}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۰، ۳۹ و ۴۹)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در سبک هندی لغاتی چون نزاکت، قالی، شیشه، پل، بخیه، سفال و... که تا این زمان کمتر در شعر راه داشت، رواج یافته بود.

گزینه «۳»: استفاده از ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ مانند «بیش نمانده است» در شعر سبک هندی رایج است.

گزینه «۴»: این بیت دارای آرایه «اسلوب معادله» است که از آرایه‌های پرکاربرد سبک هندی محسوب می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷، ۳۸ و ۸۱ تا ۸۳)

۲۸- گزینه «۲»

(مقتبی فرهادی)

در سبک خراسانی برای توصیف پدیده‌ها از تشبیهات حسی بهره گرفته می‌شود که در این گزینه تشبیه (تو به عقل) از تشبیهات حسی نیست. ضمناً بیت، حس عرفانی دارد که از ویژگی‌های شعر سبک عراقی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم: به خشم سخت بر
گزینه «۳»: کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات: ختنبر (تهیدستی که لاف توانگری زند)

گزینه «۴»: قافیه و ردیف بسیار ساده

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲، ۶۳، ۸۴ و ۸۵)

۲۹- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا امیری)

الف) جناس تام: شست (یک بار در معنای حلقه تیر و کمان و بار دیگر در معنای قلاب ماهی‌گیری) / جناس ناقص: شست و دست

ب) جناس تام: - / جناس ناقص: مست و است

ج) جناس تام: پرده (یک بار در معنای حجاب و بار دیگر در معنای پرده موسیقی) / جناس ناقص: این و بین

د) جناس تام: زنگ (یک بار در معنای پرتو آفتاب یا ماه و بار دیگر در معنای سیاهی آینه) / جناس ناقص: -

(علوم و فنون ادبی، برنج)

۳۰- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا امیری)

در بیت گزینه «۳»، منظور از «سفید و سیاه و سرخ»، مسکوکات است.

معنای بیت: اگر در کیسه صد هزار سکه داشتم، همه را نثار زیبایی یار می‌کردم.

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۱- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا امیری)

تشبیه در ابیات گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ۱- اشک می‌گون / ۲- شمع وار / ۳- خون لعل («آتش دل» استعاره از عشق است و «چشم ساغر» اضافه استعاره است).

گزینه «۲»: ۱- من گویی جواب سائل هستم (انگار من مانند پاسخ به گدایان، معیار ناامیدی هستم).

گزینه «۳»: ۱- صدف لفظ / ۲- معنی چون در / ۳- گوهر شعر / ۴- کان دل (کان: معدن)

گزینه «۴»: ۱- بر شادی (بر: میوه) / ۲- «اندوه» به «تخم» مانند شده است. (علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۲- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا امیری)

بیت الف) «مه» استعاره از یار زیبارو و تشبیه مرجح چهره یار بر شمس و قمر

بیت ب) «سنبُل» استعاره از موهای یار و تشبیه مرجح زلف به شام

بیت ج) «خنجر خون‌ریز» استعاره از مژگان یا حتی نگاه‌های نافذ یار و «ترک چشم» اضافه تشبیهی

بیت د) فاقد تشبیه و «دیو» استعاره از عقل و «آب» استعاره از عشق

بیت ه) فاقد تشبیه و استعاره

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۳- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا امیری)

تشبیهات: ۱- «ناوک غمزه» / ۲- ناوک غمزه به نوک سنان / استعاره: تیر (نگاه) / اشتقاق: «ندارم» و «ندارد» / مجاز: یک سر موی (مقدار اندک)

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: بیت، فاقد جناس است و دو تشبیه فشرده دارد.

گزینه «۳»: بیت، فاقد کنایه است.

گزینه «۴»: بیت، فاقد کنایه است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و برنج)

۳۴- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا امیری)

بیت «ب»: [تو] چو آینه رخ، به رخ دلبر کن.

بیت «د»: باد جنون به سان شعله آتش، من مجنون رسوا را خواهد دواند.

تشریح سایر ابیات:

بیت «الف» و بیت «ه» فاقد ادات تشبیه‌اند. در بیت «ج» وجه شبه مشهود نیست.

(علوم و فنون ادبی، بیان)



۳۵- گزینه ۱»

(سیدآرش مرثاشانی فر)

تشریح آرایه‌ها در ابیات:

(ب) همهٔ سجع‌ها از نوع متوازی هستند:

ای	زبان	هم	گنج	بی‌پایان	تویی
ای	زبان	هم	رنج	بی‌درمان	تویی

(ه) [من] چو خاک بر سر راحت افتاده‌ام: تشبیه گسترده

(الف) همهٔ سجع‌ها متوازی نیستند، بنابراین موازنه داریم:

چشمهٔ	چشم	من از	سرو	قدت	یابد	آب
تشنهٔ	جان	من از	شمع	رخت	دارد	تاب
متوازی	متوازن	متوازی	متوازن	متوازی	متوازی	متوازی

(د) «لعل» استعارهٔ مصرحه از «لب» است.

(ج) «میر» و «پیر» جناس ناقص اختلافی

(علوم و فنون ادبی، بیان و بربیع)

۳۶- گزینه ۳»

(مفسن اصغری)

جناس: کمال و جمال / ترصیع: ندارد (بیت موازنه دارد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: کنایه: از شست رفتن تیر (از دست دادن و جبران ناپذیری) / تشبیه: تیر خرد (اضافهٔ تشبیهی)

گزینه ۲: اشتقاق: معلول و تعلل / تشخیص: تعلل (بهانه‌جویی) غمزه

گزینه ۴: واج‌آرایی: تکرار واج «س» / استعاره: گنج (راز و عشق و ...)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بربیع)

۳۷- گزینه ۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در بیت گزینه ۱ «استعاره وجود ندارد. «نوالهٔ هجر» و «خوان وصل» تشبیه فشردهٔ اضافی هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: خون ریختن مژگان: تشخیص / چون آب و چون خاک: تشبیه

گزینه ۳: لعل: استعاره از لب / چو آفتاب: تشبیه

گزینه ۴: شرم کردن آتش: تشخیص / چون گل: تشبیه

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۸- گزینه ۲»

(سیدعلیرضا امیری)

هم‌قافیه شدن «باغ» و «فراق» درست نیست، زیرا حرف روی آن‌ها متفاوت است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «پوست» و «دوست» هم‌قافیه می‌شوند.

گزینه ۳: «دل» و «گل» هم‌قافیه می‌شوند.

گزینه ۴: «ره‌زده» و «شده» علی‌رغم تفاوت در مصوت کوتاه، با وجود حرف الحاقی، هم‌قافیه‌اند.

(علوم و فنون ادبی، قافیه)

۳۹- گزینه ۱»

(سیدعلیرضا امیری)

قافیه‌ها: «آباد» و «بغداد» / «باد» و «داد»

(علوم و فنون ادبی، قافیه)

۴۰- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا امیری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مده از بن مضارع «ده» ساخته شده است و به شکل د+ +ه تلفظ می‌شود. برای درک بهتر این موضوع می‌توانید این فعل را صرف کنید: مده، مذهبید (در زبان محاوره این فعل چه به‌صورت امر و چه به‌صورت نهی، به شکل «ب د» یا «ن د» تلفظ می‌شود که این موضوع می‌تواند در تقطیع مشکل‌ساز شود).

گزینه ۲: «س راب» درست است نه «سر اب»!

گزینه ۳: «نؤ بت» درست است نه «ن بُت»

نکته مهم درسی:

۱- برای درک تفاوت «ه» پایان واژه باید به آن مصوت بلند «ای» (به‌عنوان یای نکره) بدهید تا متوجه شوید. برای مثال «ده» به معنی روستا با یای نکره می‌شود: «دِ هی» ولی «پرده» + «ی» می‌شود: پَر دِ ای

۲- مصوت مرکب: نوعی تلفظ خاص و کم‌کاربرد است که به شکل «وُ» می‌آید و مرکب است از یک مصوت کوتاه (ـُ) و یک صامت (و)

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۱- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا امیری)

ابیات چهارگانه این سؤال از یک غزل گزینش شده است و شعر شاعر در ابیات سه گزینه اول، ایراد وزنی دارد، چرا که مصراع نخست را در وزن «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعْلن» سروده است و در مصراع دوم این ابیات از وزن «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن» استفاده کرده است! اما در بیت گزینه ۴ هر دو مصراع دارای وزن «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن» است و بیت ایراد وزنی ندارد.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۲- گزینه ۴»

(امیرحسین سعیری پور)

وزن عروضی مصراع «الف»:

دَل	کِ	شی	دا	خِر	ع	نان	چُن
-	U	-	-	-	U	-	-
فاعلاتن				فاعلاتن			

مَر	دِ	می	دا	نَت	نَ	بود
-	U	-	-	-	U	-
فاعلاتن				فاعلاتن		

وزن عروضی مصراع «ج»:

آنجا جهان نور است هم نور و هم قصور است

آن	جا	ج	ها	ن	نو	رست*
-	-	U	-	U	-	-
مستفعلن			فعولن			

هم	نو	ر	هم	ق	صو	رست
-	-	U	-	U	-	-
مستفعلن			فعولن			

* وزن مصراع فوق، همسان دولختی است و هجای هفتم از این مصراع به دلیل آن که پایان نیم مصراع است بنابراین بلند (-) محسوب می‌شود.

وزن عروضی سایر مصراع‌ها به شکل زیر است:

(ب) سیر نمی‌شود نظر بس که لطیف منظری: مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن (همسان دولختی)

(د) صفای خلوت خاطر از آن شمع چگل جویم: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن (همسان تک‌پایه‌ای)

(ه) جهانم تیره باشد بر جهان‌بین: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فعولن (همسان تک‌پایه‌ای)

(و) به رخت چه چشم دارم که نظر دریغ داری: فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن (همسان دولختی)

بنابراین تنها گزینه «۴» به ترتیب به مصراع‌های متناسب با صورت سؤال اشاره کرده است.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۳- گزینه «۳»

(مهری فروتن)

بررسی ابیات:

(الف) وزن این بیت (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن) است.

(ب) وزن این بیت (مستفعلن فع مستفعلن فع) است.

(ج) وزن این بیت (فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن) است.

(د) وزن این بیت (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن) است.

(ه) وزن این بیت (مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن) است.

وزن ابیات موارد (الف و د) از اوزان همسان تک‌پایه‌ای هستند که از تکرار یک پایه آوایی تشکیل شده‌اند و از اوزان دوری نیستند.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۴- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

بیت این گزینه بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» سروده شده است ولی سایر گزینه‌ها بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» سروده شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۵- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

بیت دوم به گلایه از خشنودی رقیبان و محافظان در کنار یار اشاره دارد، ولی بیت گزینه «۴»، تصویری واقع‌گرایانه از جهانی ارائه می‌دهد که در آن هیچ چیز بی‌عیب نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از نحوه قرارگیری قافیه‌ها، مضمون ابیات و زبان شعری اشعار، غزل بودن قالب شعر، قابل تشخیص است. حافظ در قرن هشتم هجری با تلفیق عشق و عرفان، غزل فارسی را به کمال رسانید.

گزینه «۲»: استعاره مکنیه: ای جان / مجاز: «زلف و چشم» مجاز از کل وجود یار / کنایه: دل بردن (عاشق کردن) و خستن جگر (آزردن)

گزینه «۳»: «کار» و «خار» با حروف مشترک «ار» و با ساختار «مصوت + صامت» هم‌قافیه شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی، ترکیبی)

۴۶- گزینه «۱»

(الهام مومنی)

(ج) وحدت عاشق و معشوق: گفت بر در هم تویی ای دلستان (عاشق می‌گوید آن که بر در (پشت در) است من نیستم بلکه تو هستی، که دلالت بر وحدت عاشق و معشوق دارد).

(الف) زنهار خواستن به معنای امان گرفتن است: گر یابم انگشتی زنهار (امان گرفتن عاشق از معشوق)

(ب) عشق مایه حیات: دل افسرده غیر از آب و گل نیست. (انسان بدون عشق، جز خاک چیزی نیست).

(ه) بیداری: در گلسستان چشمم باز است. (بیدار هستم و نمی‌خوابم).

(د) مفاخره شاعر: هر کاو نکند فهمی زین کلک خیال‌انگیز (شاعر شعر خود را کلکی خیال‌انگیز می‌داند و هر کس که آن را درک نکند حتی اگر تصویرگری چیره‌دست باشد، باطل می‌خواند).

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه‌های ۴۰، ۴۱، ۴۸ و ۵۰)

۴۷- گزینه «۳»

(میلاد قنبری)

متن صورت سؤال نصیحت را بی‌فایده دانسته و از آن منصرف شده است. در گزینه «۳» شاعر اصرار بر ارشاد و نصیحت‌شنوی مخاطب دارد، اما در تمام گزینه‌های دیگر، شاعر از پند دادن و نصیحت کردن، منصرف و دلسرد شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۳۲)

جامعه‌شناسی (۱)

۵۱- گزینه «۲»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - نادرست (هویت فرهنگی جهان اجتماعی فرصت شکل‌گیری هویت‌های اجتماعی خانوادگی، شغلی و ... را فراهم می‌آورد) - درست

گزینه «۳»: درست - درست - نادرست (تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی یک مسئله هویتی است)

گزینه «۴»: نادرست (پیامدهای جهان اجتماعی هم فرصت‌اند هم محدودیت) - درست - درست

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۵ تا ۴۸، ۹۴ و ۱۳۴)

۵۲- گزینه «۱»

(امیرحسین قزایی)

- اگر یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی مواجه شود، گرفتار کهولت و مرگ می‌شود. مرگ یک جهان اجتماعی هنگامی رخ می‌دهد که با وجود به‌کارگیری تمام ظرفیت‌های خود، از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها بازمی‌ماند.

- عبارت دوم در همه گزینه‌ها به‌جز گزینه «۳» در مورد نگاه خطی درست است.

- جهان اسلام در جنگ‌های صلیبی به دفع مهاجمان و در حمله مغول به جذب و هضم مهاجمان پرداخت.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۲، ۹۷ و ۱۱۰)

۵۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های - کنکور سراسری ۹۵)

- جهان اجتماعی بی‌شباهت با موجودات زنده نیست. برخی از ویژگی‌های موجود زنده در جهان اجتماعی نیز وجود دارد. جهان اجتماعی مانند بدن یک موجود زنده دارای اعضای مختلف است و این اعضا در ارتباط با هم از نوعی نظم برخوردارند. با وجود همه این شباهت‌ها، تفاوت‌های مهمی میان اندامواره موجود زنده با جهان اجتماعی وجود دارد. مهم‌ترین و اصلی‌ترین تفاوت این است که نظم و چینش عناصر و اعضای جهان اجتماعی، طبیعی و تکوینی نیست، بلکه با اراده و آگاهی انسان تعریف می‌شود و با قرارداد و اعتبار انسان‌ها به وجود می‌آید.

- هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرومی‌ریزد یا دگرگون می‌شود. هر جامعه طی نسل‌های مختلف، با انتقال فرهنگ خود به بازتولید خویش می‌پردازد.

۴۸- گزینه «۳»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات «گزینه‌های مرتبط»: شکوه شاعر از نامساعد بودن

بخت و اقبال و ناامیدی از کامجویی

مفهوم بیت گزینه «۳»: توصیه شاعر به وارستگی و بی‌تعلقی در راه عشق

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۸۶)

۴۹- گزینه «۲»

(مفسن اصغری)

در بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط «زیبایی باغ بهاری و گل‌های رنگارنگ» توصیف شده است.

اما در بیت گزینه «۲» شاعر به توصیف کنار جویبار پرداخته است و هدف او درواقع توصیف زیبایی معشوق است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۶۳)

۵۰- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

شاعر می‌گوید اگر ما به اندازه موی سر - که فراوان است - زبان می‌داشتیم هرگز از عهده شکر الهی بر نمی‌آمدیم. بیت صورت سؤال هم همین مفهوم را دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برای رسیدن به معشوق شکر زبانی و ظاهری کافی نیست و شکر شایسته این امر، شکر قلبی و باطنی است (شکرگزاری شایسته برای وصال مدنظر است نه شکر شایسته الطاف الهی).

گزینه «۲»: شاعر می‌گوید با سختی کشیدن و تلاش دل به معشوق خود رسیدم و به‌هیچ‌وجه نمی‌توانم از دل‌دردانی کرد (شکرگزاری شایسته دل برای به‌رمغان آوردن وصال معشوق مدنظر است نه سپاس درخور خداوند).

گزینه «۳»: گرچه زبان شکرگزاری نداریم و از این مهم محرومیم، ولی همین سختی‌هایی که در مسیر عشق کشیدیم نشان‌دهنده شکرگزاری ماست؛ یعنی ما در این مسیر پرخطر عشق رنج و بلایی دیده‌ایم که این رنج‌ها حکم سپاسگزاری ما را دارد و گواه شکرگزاری ماست.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، مفهوم، ترکیبی)

۵۷- گزینه ۲»

(مریم فسروی رهنوی)

- زمانی که یک جامعه مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شود و حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد، دچار خودباختگی فرهنگی شده است.

- غربزدگی جوامع غیرغربی مهمترین مانع تعامل آن‌ها با جهان غرب است.

- جوامع مختلف، با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند و اگر هنجارها و اعمال خود را نیز براساس این عقاید و ارزش‌ها سامان دهند، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد نموده‌اند.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۶۱، ۱۰۲ و ۱۰۳)

۵۸- گزینه ۲»

(آریتا پیرقی)

موارد به ترتیب با عبارات مندرج در گزینه ۲» در ارتباط است.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۱، ۸۹ و ۱۲۶)

۵۹- گزینه ۱»

(رانیا امیری)

تشریح عبارات نادرست:

- تشویق و تنبیه به دو شیوه رسمی و غیررسمی انجام می‌شود.

- در ایران امروز نهاد خانواده با تعارض‌های فرهنگی مواجه است.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۴، ۲۶، ۲۷، ۸۳ و ۹۶)

۶۰- گزینه ۴»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

- کاهش جمعیت شاخص و نشانه جهان اجتماعی متجدد است زیرا قوام خانواده و فرزندآوری در گرو محبت و ایثار و فداکاری است ولی در جهان متجدد به دلیل فردگرایی و اصالت لذت این محبت و ایثارگری کاهش می‌یابد.

- در کشورهای نفت‌خیز بعد عینی نفت به‌عنوان یک سرمایه موجود و بعد ذهنی و معنایی آن مفقود بود.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۲ و ۱۳۶)

جامعه‌شناسی (۲)**۶۱- گزینه ۲»**

(مهدی‌مهری یعقوبی)

عبارات مطرح‌شده به ترتیب مربوط به «ریکاردو، هانتینگتون و فوکویاما» است.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۷، ۸۶ و ۱۳۴)

۶۲- گزینه ۴»

(یاسین ساعدی)

ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد زیرا این علوم موجب می‌شوند که فرهنگ‌های دینی هویت خود را از نگاه فرهنگ غربی بازنگری و ارزیابی کنند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۷)

- اجزا و بخش‌های مختلف جهان اجتماعی دارای اهمیتی یکسان نیستند؛ بخش‌هایی به سهولت تغییر پیدا می‌کنند و تغییر آن‌ها، تحولی مهم در جهان اجتماعی پدید نمی‌آورد؛ برخی می‌توانند حذف شوند و با حذف آن‌ها جهان اجتماعی استمرار پیدا می‌کند؛ اما بخش‌های دیگر نمی‌توانند حذف شوند، چون با حذف آن‌ها، جهان اجتماعی فرومی‌ریزد و برخی از آن‌ها به گونه‌ای هستند که با تغییرشان، جهان اجتماعی نیز تغییر بنیادین پیدا می‌کند. به بخش‌هایی که امکان تغییر بیشتر داشته و نقش حیاتی و اساسی ندارند، «لایه‌های سطحی جهان اجتماعی» و به بخش‌هایی که تأثیر حیاتی و تعیین‌کننده برای جهان اجتماعی دارند، «لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی» می‌گوییم.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۳، ۳۲ و ۳۳)

۵۴- گزینه ۳»

(ریحانه امینی)

«مکان تولد» یک ویژگی انتسابی، ثابت و فردی است.

«پسر بودن» یک ویژگی انتسابی، ثابت و فردی است.

«زودرنجی» یک ویژگی اکتسابی، متغیر و فردی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۶۸)

۵۵- گزینه ۴»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

فرهنگ اساطیری	قرار گرفتن بر سر دوراهی‌ها	فرهنگ دنیوی	عدم توانایی در صحبت کردن به زبان فرانسوی برای کسی که فرانسوی بلد نیست
محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است	ارادی بودن کنش	طبیعت هیچ‌گونه غایتی ندارد	آگاهانه بودن کنش

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۴ و ۵۱)

۵۶- گزینه ۳»

(مریم فسروی رهنوی)

- اگر در عمل بسیاری زندگی مجردی را بر زندگی خانوادگی ترجیح دهند، نوعی تزلزل فرهنگی بروز می‌کند.

- با افول علوم عقلانی و وحیانی امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از بین می‌رود و داوری درباره آنها به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود؛ به این روند زوال معنا و عقلانیت ذاتی می‌گویند.

- سومین عبارت مؤید نظام «آریستوکراسی» است.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۲، ۵۳، ۹۶ و ۱۲۹)

۶۳- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای، کنکور ۱۴۰۴)

- بحران موشکی کوبا جهان را تا آستانه جنگ جهانی سوم پیش برد.

- تأسیس رستوران‌های زنجیره‌ای مک دونالد در کشورهای مختلفی نظیر هند بیانگر فرایند جهانی شدن است.

- فراماسونرها تلاش می‌کردند تاریخچه حرکت خود را به تلاش‌های حضرت سلیمان (ع) برای ایجاد جامعه جهانی نسبت دهند.

- انقلاب صنعتی مجموع نوآوری‌های فنی و اقتصادی بود که در اواسط قرن هجدهم برای اولین بار در انگستان پدید آمد. ماشینی شدن صنعت نساجی، پیشرفت‌های فنی و توسعه صنعت، مهار نیروی بخار، استقرار نظام کارخانه‌ای و چهره جامعه انگلستان را از یک جامعه کشاورزی به یک جامعه صنعتی دگرگون کرد و سپس کشورهای دیگر اروپا و امریکای شمالی را تحت تأثیر قرار داد.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۱، ۵۹، ۶۸ و ۸۵)

۶۴- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

- طرفداران دیدگاه اول تفاوتی بین علوم طبیعی و علوم انسانی قائل نیستند.

- نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

- اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام‌ستیزی آنان نبود بلکه از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

- دو اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۷، ۸۹ و ۱۱۲)

۶۵- گزینه «۱»

(فاطمه قربیبیان)

عبارات به ترتیب مربوط به دوران‌های مندرج در گزینه «۱» است.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۱، ۴۷ و ۶۷)

۶۶- گزینه «۴»

(سید آرش مرتضائی‌فر)

- هنگامی که قاجار - به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری - به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند، «مقاومت منفی» به سوی «فعالیت رقابت‌آمیز» تغییر کرد.

- وابستگی کشورهای استعمارزده امکان عبور از مرحله استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد.

- بحران زیست‌محیطی و فراگیر شدن آن، منجر به پیامدهای مارالذکر شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۶۶، ۹۵ و ۱۱۶)

۶۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

- صهیونیسم آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی و این جهانی خود، دیگران را در خدمت این نژاد به کار می‌گیرد.

- فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند، فرهنگ سلطه یا فرهنگ استکبار است.

- فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

- بسیاری از منتقدان، نگران این هستند که تجمع و تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند، موجب تضعیف سازوکارهای دموکراسی می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۳ و ۷۰)

۶۸- گزینه «۱»

(ریحانه امینی)

عبارات مطرح‌شده به ترتیب مربوط به بحران‌ها و چالش‌های «فقر و غنا، جنگ جهانی دوم، اقتصادی و معنویت» است.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۸، ۸۵، ۹۳ و ۱۰۰)

۶۹- گزینه «۳»

(امیر حسین فزایی)

- فنودالیسم یا همان نظام ارباب - رعیتی نوعی برده‌داری بود.

- روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی، بیشتر شکلی عقل‌گرایانه داشت. روشنگری با رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل اینکه وحی را نمی‌پذیرد به دئیسم منجر می‌شود. دئیسم یعنی اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای سعادت بشر ندارد.

- سکولاریسم پنهان شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند؛ بلکه بخش‌هایی از باورهای معنوی و دینی را در خدمت اهداف دنیوی و این جهانی قرار می‌دهند و از توجه یا عمل به بخش‌های دیگر سر باز می‌زنند.

- اومانیسم از نتایج منطقی سکولاریسم، مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب و به معنای اصالت انسان دنیوی و این جهانی است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸، ۳۹، ۴۲ و ۵۱)

۷۰- گزینه «۲»

(سید آرش مرتضائی‌فر)

این کشورها به اشغال کامل نظامی درآمده بودند.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۵، ۲۸، ۶۰، ۶۱ و ۱۰۹)

روان‌شناسی

۷۱- گزینه «۳»

(مفهم میبوی)

الف: در این عبارت، چپستی «نشاط» بیان شده است، بنابراین بیانگر توصیف است. (رد گزینه ۱)

ب: استدلال و قضاوت از مصادیق رشد شناختی هستند. (رد گزینه ۲)

ج: انتخاب همسر از روی ویژگی‌های ظاهری نشان‌دهنده سبک پردازش ادراکی است. (رد گزینه ۴)

د: احتمال فراموشی جفت‌واژه «موش و گربه» کمتر است، زیرا هم نشانه درونی دارد و هم نشانه بیرونی. (رد گزینه ۴)

(روان‌شناسی، ترکیبی، صفحه‌های ۱۴، ۳۷ و ۷۴)

۷۲- گزینه «۳»

(مفهم میبوی)

اینکه فردی کار می‌کند تا خودروی مورد علاقه‌اش را بخرد، مربوط به انگیزه بیرونی است نه درونی؛ چراکه پاداش کار در خریدن خودرو است نه در خود فعالیت.

(روان‌شناسی، ترکیبی، صفحه‌های ۱۴، ۱۲۱، ۱۴۱ و ۱۶۳ و ۱۹۱)

۷۳- گزینه «۳»

(مفهم میبوی)

در این مسئله علمی، متغیر هر چیزی است که تغییر می‌کند؛ یعنی روش تدریس و نمره.

سایر موارد (نوع مدرسه و پایه دانش‌آموزان و...) ثابت هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۸)

۷۴- گزینه «۲»

(مفهم عرفان فراهی)

الف: دانشمندان سعی می‌کنند با استفاده از قوه تخیل و با توجه به دانش و تجربه‌های قبلی، پاسخ‌های اولیه و سنجیده‌ای به مسائل علمی بدهند.

ب: هر نظریه علمی که بر اساس مشاهده و تجربه شکل گرفته است، خود بر نظریات و مبانی غیرتجربی تکیه داشته و با تغییر در آن‌ها، فرضیات و نظریات مطرح شده در علم تجربی نیز تغییر خواهد کرد.

ج: تأکید بیت بر این است که نباید بر اساس ظواهر قضاوت کنیم و باید به آنچه در ورای ظواهر است و به باطن و حقیقت پنهان پشت آنچه دیده می‌شود، توجه داشته باشیم.

د: رفتار، پدیده‌ای قابل مشاهده است، بنابراین از روش مشاهده استفاده می‌کنیم.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲، ۱۷، ۲۲ و ۲۸)

۷۵- گزینه «۴»

(مفهم میبوی)

هیجان رامین و کامران با توجه به نوع ارزیابی، ظهور متفاوتی می‌یابد؛ بنابراین هیجان آن‌ها مرکب است. سایر گزینه‌ها مربوط به هیجان ساده هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۹)

۷۶- گزینه «۲»

(هاثا احمدزاده)

الف: نوجوانی دوره‌ای است که با شدیدترین و گسترده‌ترین تغییرات زیستی همراه است. در این دوره اندام‌های داخلی بدن رشد قابل توجهی دارند؛ به‌طوری که اندازه و ظرفیت شش سه برابر و اندازه قلب دو برابر می‌شود و حجم کلی خون افزایش پیدا می‌کند. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

ب: در دوره نوجوانی با شکل‌گیری تفکر فرضی، نوجوانان می‌توانند فرضیه‌سازی کنند و در پیش‌بینی یک موقعیت از احتمال‌های مختلف بهره ببرند. در این دوره برعکس دوره کودکی مبنای استدلال لزوماً واقعیت‌های ملموس و بیرونی نیست.

ج: در بازه ۷ تا ۱۰ ماهگی کودکان می‌توانند با کمک گرفتن از اشیاء و محیط بایستند. (رد گزینه «۱»)

د: دستیابی به هویت از تغییراتی است که در حیطه رشد اجتماعی دوره نوجوانی رخ می‌دهد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۷، ۵۴، ۵۵ و ۵۹)

۷۷- گزینه «۳»

(مفهم پیگردلی)

- عدم انتخاب محرک غایب بر ردیابی نشدن علامت غایب (رد درست) اشاره دارد.

- عدم تمایل به دیدن اشکال و اشیاء به‌طور منقطع و غیرپیوسته، بر استمرار اشاره دارد (نه تکمیل).

- فرایند انتخاب یک یا چند محرک از بین محرک‌های حسی مختلف را توجه می‌نامند. اگر توجه مداوم و پایدار باشد در آن صورت با تمرکز مواجه هستیم.

- تکالیف مهم‌تر با هشدار کاذب (ردیابی علامت غایب) همراه است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه و ادراک، صفحه‌های ۷۳، ۷۷ و ۷۸ و ۸۴)

۷۸- گزینه «۱»

(مفهم میبوی)

منظور از جبران حسی حالتی است که در آن بدن یا ذهن کمبود یک حس را با فعال‌تر کردن حس‌های دیگر جبران می‌کند.

(روان‌شناسی، احساس، توجه و ادراک، صفحه ۷۰)

۷۹- گزینه «۴»

(مفرد عرفان فرهادی)

تصحیح عبارت‌های نادرست:

- نوع رمزگردانی در حافظه بلندمدت عمدتاً معنایی با ظرفیت نامحدود و زمان بازیابی آن از چند دقیقه تا آخر عمر است.

- در خطای اضافه کردن، فرد در یادآوری اطلاعات گذشته به تحریف خاطراتی روی می‌آورد که نمی‌تواند به یاد آورد.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۴، ۹۷، ۹۹، ۱۰۷ و ۱۰۹)

۸۰- گزینه «۴»

(مفرد میببی)

- جفت‌واژه «خط کش - خودکار» صرفاً نشانه معنایی دارند؛ چون هر دو مربوط به نوشت‌افزار هستند.

- جفت‌واژه «برنج - حمایت» صرفاً نشانه حسی دارند؛ چون کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند.

- جفت‌واژه «چرخ - خودرو» صرفاً نشانه درونی دارند؛ چون چرخ برای خودرو است و در کنار یکدیگر قرار نگرفته‌اند.

- جفت‌واژه «میز - باران» هیچکدام از نشانه‌ها را ندارند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۳)

۸۱- گزینه «۲»

(مفرد میببی)

لحظه‌ای را تصور کنید که همه اطلاعات موجود در حافظه را از دست بدهیم. در آن صورت، نمی‌توانستیم مسیر برگشت به منزلمان را پیدا کنیم؛ از کنار دوستان و آشنایان با بی‌تفاوتی عبور می‌کردیم؛ قادر به یادآوری هیچ دانشی نبودیم و نمی‌توانستیم دو عدد ساده را در هم ضرب کنیم.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۰)

۸۲- گزینه «۳»

(هانا امیرزاده)

روش تحلیلی مبتنی بر محاسبات ذهنی، قواعد منطقی و نیازسنجی واقعی است و در این روش با برهان و دلیل به حل مسئله می‌پردازیم.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۴)

۸۳- گزینه «۲»

(مفرد بیکری)

- در تصمیم‌گیری با اولویت‌ها سروکار داریم، درحالی که در حل مسئله با راه‌حل‌ها مواجه هستیم.

- انواع تصمیم‌گیری براساس اهمیت تصمیم، به دو نوع تصمیم مهم یا معمولی تقسیم می‌شود.

- در سبک تصمیم‌گیری احساسی، ملاک تصمیم‌گیری، عواطف و هیجانات زودگذر است.

- ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت، به مرحله چهارم تصمیم‌گیری اشاره دارد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۹، ۱۳۷، ۱۴۴ و ۱۴۸)

۸۴- گزینه «۱»

(هانا امیرزاده)

زیرا باورهای مثبت و سازنده در سخت‌ترین شرایط می‌توانند اثرگذار باشند و فرد را به سوی هدف سوق دهند. مثال فالکون‌ها که باوجود گرسنگی و سرمای شدید با باور به نجات یافتن، ۱۳ روز زنده ماندند نمونه یک باور مثبت و اثربخش است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: این گزینه به «هدفمندی و هدف نادرست» اشاره دارد؛ در حالی که در متن موردنظر فرد یک هدف مثبت دارد و هیچ اشاره‌ای به تقسیم‌بندی نادرست اهداف نشده است.

گزینه «۳»: در این گزینه با مفهوم «ادراک کنترل» رو به رو هستیم. در اینجا فرد بدون مهارت لازم تصور می‌کند که می‌تواند محیط را کنترل کند و کار را انجام دهد؛ در حالی که پزشک جوان لزوماً فاقد مهارت نیست بلکه فقط با استقبال کم مواجه شده است.

گزینه «۴»: این گزینه به «ناهماهنگی شناختی» یا تضاد بین باور و رفتار اشاره دارد. در متن موردنظر هیچ رفتاری که متضاد با باور پزشک باشد، ذکر نشده است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۸، ۱۶۹ و ۱۷۳)

۸۵- گزینه «۱»

(مفرد عرفان فرهادی)

- بیمار مبتلا به سرطان که روش درمانی دیگر روی او اثر ندارد، نزدیک به انتهای چپ پیوستار یعنی مرگ (قسمت قرمز رنگ) قرار دارد.

- قاعده هرم به نان و غلات اختصاص دارد.

- در انتظار معجزه بودن دلالت بر روش‌های ناسازگارانه دارد.

- مذهب و رفتارهای معنوی (مثل توکل به خدا) از طریق آرامش ذهنی، کاهش فشار روانی، رابطه با خدا، روحیه مثبت حاصل از شرکت در مراسم مذهبی، عبادت و احساس حمایت اجتماعی ناشی از ارتباطات مذهبی باعث بهبود عملکرد سیستم ایمنی بدن و ارتقای سلامت می‌شود. ← تأثیر مستقیم مذهب بر سلامت

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۰، ۱۹۳، ۲۰۲ و ۲۰۴)

عربی زبان قرآن (۱) و (۲)

۸۶- گزینه «۴»

(کامران عبداللہی)

«أَمَنُوا»: ایمان آوردند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ»: میان هیچ‌یک از آن‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لَمْ يُفَرِّقُوا»: جدایی نینداختند (رد سایر گزینه‌ها) / «سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ»: به آن‌ها خواهد داد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «كَانَ»: برای صفات خداوند، به صورت «است» ترجمه می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(ترجمه)

۸۷- گزینه «۱»

(ولی بریی - ابهر)

«تَسْتَشِيرُونَ»: مشورت می‌کنید (رد گزینه ۳) / «شَاتِبًا كَذَابًا» (ترکیب وصفی، کَذَاب: اسم مبالغه): جوان بسیار دروغگویی، جوانی بسیار دروغگو (رد گزینه ۲) / «يَفْعَلُهُ السَّرَابُ»: سراب انجامش می‌دهد، سراب آن را انجام می‌دهد (رد گزینه ۳) / «يُقَرَّبُ»: (جمله وصفیه با «که» ترجمه می‌شود) که نزدیک می‌کند (رد گزینه ۲) / «يُبْعَثُ»: (فعل مضارع معلوم است و «القَرِيبُ» مفعول آن و منصوب است) دور می‌کند، دور می‌سازد (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۸۸- گزینه «۴»

(عمار تاهبش)

«إِنْقَطَعَ»: قطع شد، (در اینجا) قطع می‌شود / «عَمَلُهُ»: کارش (رد گزینه ۳) / «صَدَقَ جَارِيَةً»: (ترکیب وصفی نکره) صدق‌ای جاری (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «يَنْتَفِعُ بِهِ»: (فعل مضارع مجهول) از آن سود برده می‌شود (رد گزینه ۲) / «وُلِدَ صَالِحٌ»: فرزندی درستکار / «يَدْعُو لَهُ»: برایش دعا می‌کند (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۸۹- گزینه «۲»

(همیدرضا قانرازمینی - اصفهان)

«كُلٌّ وَاحِدٌ مِنَ أَوْلَادِ الشَّبَابِ»: هر یک از آن جوانان (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أَنْ يَبْحَثَ»: که بگردد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «سِرٌّ»: راز (رد گزینه ۱) / «ظَاهِرَةٌ»: پدیده (رد گزینه ۴) / «خَيْرَتٌ»: حیران کرده است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «تَعَالَوْا»: بیایید / «حَتَّى نَجِدَ»: تا پیدا کنیم

(ترجمه)

۹۰- گزینه «۱»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

«تنمو»: رشد می‌کنند / «حينما»: هنگامی که (رد گزینه ۲) / «تبادل المفردات»: واژگان را تبادل کنند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «كل كلمة جديدة»: هر واژه تازه‌ای (رد گزینه ۴) / «تضيف»: می‌افزاید (رد گزینه ۴) / «لونا جديدا»: رنگی نو / «أكثر قدرة»: توانمندتر (رد گزینه ۲) / «التعير»: بیان (رد گزینه ۲) / «التجارب الإنسانية المتنوعة»: تجربه‌های گوناگون انسانی (رد گزینه ۳)

نکته مهم درسی:

به ساختارهای زیر در ترجمه دقت کنید:

«أكثر قدرة»: توانمندتر

«أقل قدرة»: کم‌توان‌تر

(ترجمه)

۹۱- گزینه «۳»

(ولی بریی - ابهر)

در گزینه «۳»، معادل «می‌تواند» در عبارت عربی وجود ندارد و همین گزینه نادرست است.

(ترجمه)

۹۲- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور خارج از کشور ۹۸)

در گزینه «۲»، «يعملون» فعل مضارع است که به اشتباه ماضی ترجمه شده است، «مشاکل» نیز نکره است که نادرست ترجمه شده است. ترجمه صحیح گزینه «۲»: معلولانی وجود دارند که کارهای عجیبی انجام می‌دهند، در حالی که با مشکلاتی روبه‌رو هستند.

(ترجمه)

۹۳- گزینه «۳»

(مبیر بیکلری)

«دلفین‌ها»: الدلافین / «حافظه‌ای قوی»: ذاکرة قوية (رد گزینه ۴) / «شنوایی آن‌ها»: سمعها (دقت کنید که ضمیر به جمع غیرانسان برمی‌گردد و باید مفرد مؤنث باشد) (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «ده برابر»: عشر مرآت

(ترجمه)

۹۴- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور سراسری ۱۴۰۲)

ترجمه آیه صورت سؤال: چه بسا چیزی را ناپسند می‌دارید درحالی که برای شما خوب است!

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترجمه: اگر صبر کنید، برای شما بهتر است و خداوند آمرزنده مهربان است. (مفهوم عبارت بر ارزش صبر تأکید دارد و معادل صورت سؤال نیست).

گزینه «۲»: «درد» و «درمان» به‌ترتیب همان مفهوم «تکرها» و «خیر» در آیه صورت سؤال را دارند.

گزینه «۳»: ترجمه: تو نمی‌دانی شاید خداوند بعد از آن، پیشامدی (خوشایند) پدید آورد. (مفهوم عبارت همانند صورت سؤال است).

گزینه «۴»: «دردمندی» و «تندرستی» به‌ترتیب همان مفهوم «تکرها» و «خیر» در آیه صورت سؤال را دارند.

(مفهومی)

ترجمه متن درک مطلب:

برخی از مردم گمان می کنند که سرعت انجام کارها نشانه ای قطعی از موفقیت است، به ویژه در روزگاری که ابزارهایی زیاد شده اند که راه حل هایی آماده و سریع ارائه می دهند. اما این گمان در همه موارد درست نیست؛ زیرا تکیه مداوم بر این وسایل می تواند توانایی انسان را در تفکر دقیق و تحلیل مراحلی که انجام می دهد، تضعیف کند، وقتی فرد عادت می کند که مشکلات بدون مشارکت واقعی حل شوند، توجه او به بازبینی و تأمل کاهش می یابد و کارش، مکانیکی و فاقد فهم عمیق می شود. با گذشت زمان، این شیوه ممکن است به تکرار خطاها بینجامد؛ زیرا انجام دهنده کار، علت های واقعی آن ها را درک نمی کند.

بهره گیری از ابزارهای کمکی امری مطلوب است، اما به شرط آن که جایگزین عقل و تلاش شخصی نشوند. ابزار کار را آسان می کند، ولی کیفیت نتیجه را تضمین نمی کند. اما کسی که استفاده درست از ابزارها و حضور ذهنی هنگام کار را جمع می کند، توانمندتر است که خطاهای خود را اصلاح کرده و با گذشت زمان، عملکردش را بهبود بخشد.

۹۵- گزینه ۴

(سیر مفعولی مرفی)

«هرگونه استفاده از ابزارهای سریع به تکرار خطاها در کار می انجامد.» نادرست است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: تکیه همیشگی بر راه حل های آماده ممکن است مهارت تفکر را تضعیف کند.

گزینه «۲»: سرعت انجام (کارها) همیشه معیار موفقیت واقعی در امور به شمار نمی آید.

گزینه «۳»: کمبود تأمل می تواند نتیجه مستقیم وابستگی بیش از حد به ابزارها باشد.

(درک مطلب)

۹۶- گزینه ۲

(سیر مفعولی مرفی)

«تکیه بر ابزارها زمانی یک مشکل می شود که نقش تفکر را کاهش دهد.» درست تر از سایر گزینه ها است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: همانا موفقیت در کار از طریق استفاده درست از ابزارهای موجود تحقق می یابد.

گزینه «۳»: قطعاً راه حل های آماده انسان را به طور کامل از یادگیری علت های اشتباهات باز می دارند.

گزینه «۴»: هرچه ابزارهای کمکی بیشتر شوند، نقش عقل در انجام کارها کمتر می شود.

(درک مطلب)

۹۷- گزینه ۳

(سیر مفعولی مرفی)

«ابزارهای کمکی، کلیدی برای دستیابی به بهترین نتایج هستند.» مطابق متن، نامناسب است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: نبود تأمل می تواند به تکرار همان خطاها بینجامد.

گزینه «۲»: کیفیت کار با حضور ذهن در هنگام انجام (آن کار) ارتباط دارد.

گزینه «۴»: تجمیع فهم و ابزار به انسان کمک می کند عملکرد را بهبود بخشد.

(درک مطلب)

۹۸- گزینه ۲

(سیر مفعولی مرفی)

«تَحَلّ» فعل ثلاثی مجرد و مجهول است، همچنین «المشكلات» نائب فاعل آن و مرفوع است.

(تقلیل صرفی و اعراب)

۹۹- گزینه ۴

(سیر مفعولی مرفی)

«مصدر» نادرست است. «المُساعدَة» (کمکی، کمک کننده) اسم فاعل است. (دقت کنید اگر مصدر بود، نقش صفت برای آن مناسب نبود!)

تکته مهم درسی:

در باب «مُفاعلة» مراقب باشید مصدر را با اسم فاعل یا اسم مفعول اشتباه نگیرید. برای تشخیص این موضوع، می توان از معنای کلمه در جمله داده شده کمک گرفت.

(تقلیل صرفی و اعراب)

۱۰۰- گزینه ۴

(ابوطالب درانی)

«انْتَشَرَت» فعل ماضی از باب افتعال است و بدین شکل صحیح است، همچنین «الفارسیّة» بدین صورت صحیح است.

(فیض مرکبات)

۱۰۱- گزینه ۲

(ولی بربری - ابهر)

در گزینه ۲، «إِخْوَة» جمع مکسر «أخ» است و باید اسم اشاره هم برای آن، به صورت جمع (اولئک یا هؤلاء) به کار رود.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: «أختا» مثنی مؤنث است که در حالت مضاف، نون آن حذف شده است، پس اسم اشاره مثنی برای آن درست است.

گزینه «۳»: «المَصافی» جمع غیرعافل است و برای جمع غیرعافل، اسم اشاره به صورت مفرد مؤنث به کار می رود.

گزینه «۴»: «الْعُدوان» مفرد است و نباید آن را با مثنی و جمع اشتباه گرفت، پس اسم اشاره مفرد مذکر برای آن درست است.

(اسم اشاره)

۱۰۲- گزینه ۲

(ابوطالب درانی)

ترجمه متن: من تنها فرزند در خانواده هستم، و پدر و مادرم هر سال جشن تولدم را جشن می گیرند، آن ها از دوستم و پدر و مادرش خواستند که در جشن شرکت کنند، پس قبول کردند و ساعت هفت غروب آمدند و به مدت سه ساعت ماندند. تعداد حاضرین در جشن و ساعت هنگام خروج مهمانان از خانه ما بود.

- نفرات حاضر در جشن: (من و پدر و مادرم، دوستم و پدر و مادرش) = ۶ (ستّة).

- برای بیان ساعت از وزن «الفاعلة» استفاده می شود (العاشرة).

(عذر)

تاریخ (۱)

۱۰۶- گزینه «۳»

(فاطمه عزیزی)

تشریح عبارت‌ها:

(الف) میان تمدن هند باستان و چین باستان مشترک است.

(ب) میان تمدن سند و چین باستان مشترک است.

(ج) میان تمدن هند در آیین برهمنی و تمدن یونان باستان مشترک است.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان؛ میراث بشری، صفحه‌های ۴۳، ۴۴، ۴۶ و ۵۳)

۱۰۷- گزینه «۱»

(مهدی ابوالحسنی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

(ب) حملات پیاپی فرمانروایان سومری و آکدی به سرزمین ایلامی‌ها، باعث شد تا حاکمان کوچک و مستقل ایلامی با یکدیگر متحد شوند.

(د) زنان در دوره ایلامی علاوه بر حضور فراوان در امور اجتماعی و اقتصادی، در مراسم‌های رسمی سیاسی و دینی نیز حضور چشمگیری داشتند.

(تاریخ (۱)، سپیده دم تمدن ایرانی، صفحه‌های ۷۶ تا ۷۹)

۱۰۸- گزینه «۲»

(علیرضا پیرام)

تشریح عبارت‌های نادرست:

(ب) ساسانیان، مقام وزیر بزرگ را به‌عنوان جانشین پادشاه داشتند.

(ج) هخامنشیان در کنار پادشاه، یک گروه مشورتی شامل بلندپایگان سیاسی، نظامی، اداری و احتمالاً مذهبی و حقوقی داشتند.

(تاریخ (۱)، آیین کشوردراری، صفحه‌های ۹۹، ۱۰۲ تا ۱۰۵)

۱۰۹- گزینه «۲»

(فاطمه عزیزی)

اقوام و طایفه‌های صحراگرد و دامدار آریایی هنگام ورود به ایران، اطلاع چندانی از روش‌ها و فنون کشاورزی و صنعت نداشتند. آنان در نتیجه تماس و همزیستی با بومیان ایران و همسایگان خود در بین‌النهرین، کم‌کم با شیوه زندگی روستایی و شهری آشنا شدند و به یک‌جانشینی و کشاورزی روی آوردند.

یافته‌های به دست آمده از کاوش‌های تپه جُغَاگلان در شهرستان مهران (استان ایلام) نشان می‌دهد که ساکنان این منطقه از نخستین گردآورندگان خوراک بودند که به کشت گندم و جو روی آوردند.

(تاریخ (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵ و ۱۱۸ تا ۱۲۰)

۱۱۰- گزینه «۱»

(علیرضا پیرام)

موارد «ب» و «د» اگرچه مطابق وقایع تاریخی درست هستند و به نوعی به گسترش دین زرتشتی در دوران اشکانیان اشاره دارند، اما اشاره مشخصی به سیاست آزادی دینی در تاریخ ایران باستان ندارند.

(تاریخ (۱)، دین و اعتقادات در ایران باستان، صفحه‌های ۱۳۱ و ۱۳۲)

۱۰۳- گزینه «۳»

(ولی بربری - ابهر)

در گزینه «۳»، با توجه به معنای جمله و سایر نشانه‌ها، «سَجَلَت» ماضی مجهول است (ترجمه: گنبد سلطانیه گردشگران بسیاری را جذب می‌کند و در فهرست یونسکو ثبت شده است).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تَوَدی» مضارع معلوم است و «حرکات» نیز مفعول آن می‌باشد. گزینه «۲»: «یُفَرِّق» به معنای (پراکنده می‌کند) مضارع معلوم است و «المسلمین» مفعول و «کلام» نیز فاعل آن می‌باشد.

گزینه «۴»: «انْقَطَعَت» ماضی معلوم و لازم است. (دقت کنید که فعل‌های باب انفعال همیشه لازم هستند و فعل‌های لازم هیچ‌گاه مجهول نمی‌شوند!) (فعل مجهول)

۱۰۴- گزینه «۲»

(عمار تاهبش)

«مُجَرَّب» اسم مفعول است و از فعل «يُجَرَّب» ساخته شده که از باب تفعیل است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مَمْرُوجَة» اسم مفعول است و از فعل ثلاثی مجرد ساخته شده است. گزینه «۳»: «مُرْسَلین» اسم مفعول است که از فعل «يُرْسَل» ساخته شده و از باب افعال است.

گزینه «۴»: «مَصْنُوع» و «مَخْلُوق» اسم مفعول هستند که هر دو، از فعل ثلاثی مجرد ساخته شده‌اند.

(اسم فاعل و مفعول)

۱۰۵- گزینه «۴»

(همیدرضا قائداینی - اصفهان)

در گزینه «۴»، «یَمِشِي» فعل مضارعی است که اسم نکره قبل از خودش (طفلاً) را توصیف می‌کند، از طرفی چون پیش از آن فعل ماضی آمده است، به صورت ماضی استمراری (راه می‌رفت) ترجمه می‌شود و زمانش در ترجمه تغییر پیدا می‌کند (کودک گریانی را در خیابان طولانی دیدم که به سرعت راه می‌رفت).؛ همچنین «یَمِشِي» فعلی لازم است و بدون مفعول می‌آید.

نکات مهم درسی:

(۱) هرگاه پس از حرف «کَمْ» فعل مضارع بیاید، فعل مضارع به صورت «ماضی ساده منفی» یا «ماضی نقلی منفی» ترجمه می‌شود.

(۲) هرگاه فعل جمله‌ای در وصف اسم نکره، ماضی باشد و قبل از آن هم فعل ماضی آمده باشد، فعل دوم «ماضی ساده» یا «ماضی بعید» ترجمه می‌شود.

(۳) هرگاه فعل جمله‌ای در وصف اسم نکره، مضارع باشد و قبل از آن نیز فعل ماضی آمده باشد، فعل دوم به صورت «ماضی استمراری» ترجمه می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تَقَاعَدَ» فعل ماضی است و به صورت ماضی ساده (بازنشسته شد) ترجمه می‌شود، «سَاعَدَ» فعلی متعدی و جمله‌ای در وصف اسم نکره (موظف) است که به صورت ماضی ساده (کمک کرد) یا ماضی بعید (کمک کرده بود) ترجمه می‌شود (کارمندی از اداره بازنشسته شد که به من در حل مشکل کمک کرده بود).

گزینه «۲»: «لِمْ» کلمه پرسشی به معنای «برای چه، چرا» است و تغییری در زمان افعال «تَصَرَّ» و «تَوَجَّدَ» ایجاد نمی‌کند (برای چه بر اختلافات پافشاری می‌کنی و میان مسلمانان تفرقه به وجود می‌آوری؟)

گزینه «۳»: «لَمْ تُشَاهِدْ» فعل مضارع و متعدی است که به صورت ماضی ساده منفی (ندیدیم) یا ماضی نقلی منفی (ندیده‌ایم) ترجمه می‌شود.

(ترجمه فعل مضارع)

تاریخ (۲)

۱۱۱- گزینه «۴»

(علیرضا پدرا)۳

تشریح عبارت‌های نادرست:

گزینه «۱»: چهار پنجم غنایم جنگی میان جنگاوران تقسیم می‌شد و یک پنجم آن، به خدا، رسول، خویشان او، یتیمان، فقیران و در راه ماندگان تعلق داشت.

گزینه «۲»: نیمی از محصول سالانه، به حکومت اسلامی پرداخت می‌شد.

گزینه «۳»: چگونگی دریافت و توزیع اموال در عصر پیامبر، تنها مبتنی بر آیات قرآن کریم بود.

(تاریخ (۲)، امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۱۱۲- گزینه «۱»

(یاسین ساعدی)

- عیدالله مهدی خلافت فاطمیان را در شمال آفریقا بنیاد نهاد.

- معاویه از سوی عمر، به حکومت منطقه شام منصوب شد.

- هارون الرشید، پنجمین خلیفه عباسی، مقام و حتی جانش را مدیون یحیی پسر خالد برمکی بود.

- عمر بن عبدالعزیز، هشتمین خلیفه اموی، دستور داد فتوحات متوقف شود و از نومسلمانان جزیه گرفته نشود.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۵۴، ۵۹، ۶۹ و ۷۴)

۱۱۳- گزینه «۳»

(فاطمه امدی)

گزینه «۱»: برجسته‌ترین پزشک قرون وسطی صفتی است که جرج سارتن به رازی نسبت داده است.

گزینه «۲»: نخستین آثار مستقل پزشکی عصر اسلامی، به دست استادان مدرسه جندی شاپور نوشته شده است. (مدرسه جندی شاپور پیش از دوره اسلام بود.)

گزینه «۴»: جرجیس بن جبرائیل رئیس مدرسه جندی شاپور است.

(تاریخ (۲)، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه ۹۸)

۱۱۴- گزینه «۲»

(تابان صیقلی)

تاریخ وفات دانشمندان عصر صفوی:

محمدتقی مجلسی: ۱۰۷۰ هجری قمری

محمدباقر مجلسی: ۱۱۱۰ هجری قمری

میرداماد: ۱۰۴۰ هجری قمری

شیخ بهایی (بهاءالدین عاملی): ۱۰۳۰ هجری قمری

ملاصدرا (صدرالدین محمدبن قوام شیرازی): ۱۰۵۰ هجری قمری

ملاصدرا، شاگرد میرداماد و شیخ بهایی با تلفیق چهار جریان بزرگ فکری، نظام فلسفی نوینی به وجود آورد و محمدباقر مجلسی بحارالانوار را تدوین کرد.

(تاریخ (۲)، فرهنگ و تمدن در عصر صفوی، صفحه ۱۵۱)

۱۱۵- گزینه «۲»

(فاطمه عزیزی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف: تهاجم ژرمن‌ها به امپراتوری روم غربی، موجب افول شهرنشینی، رکود تجارت و گسترش زندگی روستائینی شد.

ج: فرانک‌ها دسته‌ای از ژرمن‌ها بودند که با تصرف سرزمین گُل، حکومت خود را بنیان نهادند. آنان پس از گرویدن به دین مسیحیت و اتحاد با کلیسای رم، قلمرو خود را گسترش دادند.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر جدید، صفحه‌های ۱۶۰ تا ۱۶۲ و ۱۸۴ و ۱۸۶)

جغرافیای ایران

۱۱۶- گزینه «۴»

(علیرضا پدرا)۳

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در عبارت «الف»، ارتباط دانش جغرافیا با زمین‌شناسی (ژئومورفولوژی) مورد توجه قرار گرفته است.

گزینه «۲»: عبارت «الف» بیشتر از «ب»، ناظر بر دید ترکیبی در مطالعات جغرافیایی (کلی‌نگری) است.

گزینه «۳»: عبارت «ب» بیشتر از «الف»، به ارتباط جغرافیا با سایر فنون (فنون جغرافیایی) اشاره دارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه‌های ۳، ۷، ۱۱ و ۱۲)

۱۱۷- گزینه «۳»

(فاطمه عزیزی)

منطقه «الف»، منطقه کوهستانی شمال کشور است که مربوط به منطقه کوهستانی آذربایجان است.

منطقه «ب»، منطقه کوهستانی شمال کشور است که مربوط به منطقه کوهستانی شمال خراسان است.

منطقه «ج»، منطقه کوهستانی شمال کشور است که مربوط به منطقه کوهستانی البرز است.

منطقه «د»، منطقه کوهستانی غرب کشور است که مربوط به منطقه کوهستانی زاگرس است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کوهستان‌های تالش با جهت شمالی - جنوبی، منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.

گزینه «۲»: رشته‌کوه قره‌داغ با ارسباران مربوط به منطقه کوهستانی آذربایجان است.

گزینه «۴»: دامنه‌های کوه‌های البرز معمولاً به سمت شمال و یا جنوب است و در آن دره‌های وسیع و عمیقی هست که رودهایی چون چالوس و هراز در آنها جریان دارند.

نکته مهم درسی:

رشته‌کوه آلاداغ در منطقه کوهستانی شمال خراسان قرار گرفته است.

(جغرافیای ایران، تاهماری‌های ایران، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۶)



۱۱۸- گزینه «۴»

(فرزانه ناظمی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «د» اشاره به توده هوای مرطوب موسمی دارد که برخی سال‌ها در دوره گرم وارد ایران می‌شود.

گزینه «۲»: «ب» توده هوای سودانی است؛ اما مهم‌ترین سامانه بارشی ایران توده هوای مرطوب غربی است.

گزینه «۳»: خط استوا در مرکز کم‌فشار قرار دارد.

(جغرافیای ایران، آب و هوای ایران، صفحه‌های ۳۸، ۴۰ و ۴۲)

۱۱۹- گزینه «۱»

(محمدرضا ابوالحسنی)

در دوره ساسانیان، کشور به سرزمین (ایالت)، خوره (استان)، تسوگ یا تسوج (شهرستان) و رستاک (دهستان) تقسیم شده بود.

در دوره زندیه، عناصر اصلی تقسیمات کشوری، به‌ترتیب عبارت بودند از: ایالت، ولایت، بلوک و قصبه

(جغرافیای ایران، تقسیمات کشوری ایران، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۱۲۰- گزینه «۲»

(فاطمه احمدی)

اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است.

(جغرافیای ایران، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۹۶)

جغرافیا (۲)

۱۲۱- گزینه «۲»

(محمدرضا یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد. این معیارها ممکن است عوامل طبیعی یا عوامل انسانی باشد؛ پس نمی‌توان با قاطعیت گفت این ناحیه‌بندی براساس معیارهای مربوط به عوامل طبیعی صورت گرفته است.

د) در کانون یک ناحیه صنعتی، تجمع زیاد کارخانه‌ها مشاهده می‌شود. هرچه از این کانون دور و به مرزهای ناحیه مجاور نزدیک‌تر شویم، از تمرکز و تعداد کارگاه‌ها و کارخانه‌ها کاسته می‌شود؛ تا اینکه سرانجام در ناحیه مجاور، دیگر اثری از آنها نمی‌بینیم. (در صورت سؤال به کانون ناحیه اشاره نشده است.)

نکته مهم درسی:

دشوار بودن تعیین مرز نواحی انسانی نسبت به نواحی طبیعی، به معنای غیرممکن بودن تعیین مرز نواحی انسانی نیست.

(جغرافیا (۲)، ناحیه پیست ۶، صفحه‌های ۴، ۵، ۱۵ تا ۱۷)

۱۲۲- گزینه «۱»

(محمدرضا یعقوبی)

طبق قاعده، با افزایش هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، ۶ درجه سانتی‌گراد دمای هوا کاهش می‌یابد.

$$\frac{۴۳۰۰}{۱۰۰۰} = \frac{۴}{۳} = \text{دمای قلّه مورد نظر گروه (۱)}$$

$$\Rightarrow ۴/۳ \times ۶^\circ = ۲۵/۸^\circ$$

یعنی دمای این قلّه، ۲۵/۸ درجه سانتی‌گراد سردتر از سطح زمین است. پس:

$$۲۰^\circ - ۲۵/۸^\circ = -۵/۸^\circ \text{ C}$$

$$\frac{۵۴۰۰}{۱۰۰۰} = \frac{۵}{۴} = \text{دمای قلّه مورد نظر گروه (۲)}$$

$$\Rightarrow ۵/۴ \times ۶^\circ = ۳۲/۴^\circ \text{ C}$$

یعنی دمای این قلّه، ۳۲/۴ درجه سانتی‌گراد سردتر از سطح زمین است. پس:

$$۲۵^\circ - ۳۲/۴^\circ = -۷/۴^\circ \text{ C}$$

(جغرافیا (۲)، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۳)

۱۲۳- گزینه «۲»

(علیرضا پیرا)

«آب‌سنگ‌های مرجانی» در سواحل دریا اتفاق می‌افتد، اما از نظر نوع فرسایش، از اشکال تراکمی هستند.

از سوی دیگر، پدیده طاق دریایی نیز مربوط به دریاهاست و تلماسه نیز از اشکال فرسایشی تراکمی است.

(جغرافیا (۲)، ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه‌های ۳۷ تا ۵۰)

۱۲۴- گزینه «۱»

(فاطمه احمدی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: افزایش واردات باعث منفی شدن موازنه تجارت یا کسری تجاری می‌شود.

گزینه «۳»: کاهش صادرات نیز می‌تواند باعث منفی شدن موازنه تجارت شود.

گزینه «۴»: کاهش واردات در تجارت خارجی درست است؛ نه بی‌توجهی به آن.

(جغرافیا (۲)، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۸)

۱۲۵- گزینه «۴»

(فرزانه ناظمی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) ژئوپلیتیک با موضوع قدرت و ارتباط آن با سیاست و جغرافیا سر و کار دارد.

ب) آلفرد ماهان، دریاسالار بود و نظریه «قدرت دریایی» را مطرح کرد؛ اما راتزل جغرافی‌دان آلمانی بود که به عنوان پدر علم جغرافیای سیاسی شناخته می‌شود.

(جغرافیا (۲)، ژئوپلیتیک، صفحه‌های ۱۳۴ تا ۱۳۶)

منطق

۱۲۶- گزینه ۳»

(فرهار علی نزار)

با به کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد، سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد.

(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۳ و ۵)

۱۲۷- گزینه ۲»

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

اشتراک لفظ ممکن است در اسم، فعل یا حرف رخ بدهد. یکی از حرف‌هایی که امکان اشتراک لفظ در آن وجود دارد؛ حرف «یا» است.

«یا» دو معنی دارد: ۱- تساوی (سبک سورنال همان فراواقع‌گرایی است). ۲- انفصال و جدایی (سبک سورنال یک چیز جداست و سبک فراواقع‌گرایی چیز دیگری).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ضمن» دو معنی دارد: ۱- ضمانت‌کننده ۲- ضامن نازجک در این‌جا چون ادامه جمله گفته است که منفجر شد، پس منظور همان معنی دوم بوده است و معنی اول تحقق نمی‌یابد.

در واقع گوینده خواسته است با استفاده از مشترک لفظی موقعیتی لطیفه‌وار بسازد و هر دو معنا معنای مطابقی هستند.

گزینه ۲: «گذاشتن» مشترک لفظی است: ۱- اجازه دادن ۲- قرار دادن.

یعنی: ۱- حتی اگر دادگاه هم اجازه بدهد، من پا روی حق قرار نمی‌دهم.

۲- حتی اگر دادگاه هم پا روی حق قرار دهد، من پا روی حق قرار نمی‌دهم.

گزینه ۴: «قیمت نداشتن» مشترک لفظی است: ۱- بی‌ارزش است. (حرف‌های او آنقدر بی‌ارزش است که نمی‌توان روی آن قیمت گذاشت).

۲- بسیار با ارزش است. (حرف‌های او آنقدر با ارزش و گران است که نمی‌توان برای آن قیمتی تعیین کرد).

این دو معنا هر دو معنای مطابقی «قیمت نداشتن» است؛ پس امکان مغالطه توسل به معنای ظاهری وجود ندارد.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۶)

۱۲۸- گزینه ۳»

(سیرامهر صمدانی افرم)

در گزینه ۱: «زمینه مغالطه اشتراک لفظ از نوع حرف وجود دارد که حرف «با» زمینه مغالطه شده است. (همراه با / علیه) در گزینه ۲: «مغالطه اشتراک لفظ دیده می‌شود. کلمه «غایت» در مقدمه اول به معنای هدف و در مقدمه دوم به معنای انتها است. این تشابه لفظ سبب ایجاد یک نتیجه‌گیری نادرست شده است. در گزینه ۳: «یک عبارت طنزآمیز به کار رفته و بر اساس شیوه نگارش کلمات است. در گزینه ۴: «جزئی و کلی در تصدیقات با جزئی و کلی در تصورات متفاوت است که معنای متفاوتی دارند و اشتباه گرفتن آنان موجب پدیدآمدن مغالطه اشتراک لفظ می‌شود.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۶)

۱۲۹- گزینه ۴»

(علی معزی)

بیان شباهت‌ها و تفاوت‌ها مربوط به تعریف مفهومی است.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۱۳۰- گزینه ۲»

(موسی سیاهی - سروان)

در این استدلال دو واقعیت مشاهده شده داریم: ۱- لپ‌تاپ بسیار داغ می‌شود. ۲- سرعت آن به شدت افت کرده است.

این‌ها معلول هستند؛ یعنی چیزهایی که اتفاق افتاده‌اند و نیاز به توضیح دارند. نتیجه چه می‌گوید؟ نتیجه یک «توضیح علی» پیشنهاد می‌کند: سیستم خنک‌کننده دچار مشکل شده است.

نکته مهم: این علت مستقیماً مشاهده نشده و فقط برای توضیح دادن داده‌ها مطرح شده است.

حرکت استدلال این‌گونه است: مشاهده نشانه‌ها ← جست‌وجوی علت متناسب با نشانه‌ها ← انتخاب مناسب‌ترین توضیح: این روند در استنتاج بهترین تبیین دیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مقدمات، همبستگی بین افزایش آلودگی و مراجعه بیماران تنفسی را نشان می‌دهد و نتیجه یک ادعای علی است و علت و معلول را به هم ربط می‌دهد و استقرای تعمیمی نمی‌باشد چرا که در استقرای تعمیمی باید از نمونه‌های محدود به نتیجه کلی برود در حالی که چنین نیست و هیچ تعمیمی درباره «همه شهرها» یا «همه زمان‌ها» انجام نشده است.

گزینه ۳: «مقدمات بیانگر شباهت یک فرد با چند مورد موفق است و نتیجه سرایت حکم موفقیت آنان به این فرد می‌باشد. پس استدلال تمثیلی است.

گزینه ۴: «مقدمات شامل نمونه‌های محدود (۱۵ دانش‌آموز) می‌باشد و نتیجه گسترش (تعمیم) به کل مدرسه است. پس استدلال تعمیمی است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۹)

۱۳۱- گزینه ۳»

(یوار پاکرل - فاروج)

عبارت «تسریع در انتخاب رشته دانشگاه خود حاضر نشد که کدرشته‌های مربوط به رشته علوم سیاسی را انتخاب کند، زیرا این‌گونه استدلال می‌کرد که دو نفر از اقوام ما این رشته را خوانده‌اند اما مشغول به کار نیستند؛ بنابراین آینده شغلی این رشته چندان مساعد نیست.» یک استدلال استقرای تعمیمی ضعیف است که بر اساس بررسی چند نمونه آماری از یک جامعه آماری گسترده‌تر و تعمیم دادن نتیجه بررسی چند نمونه جزئی به تمام جامعه آماری صورت گرفته است و نتیجه آن احتمالی و ضعیف است. (رد سایر گزینه‌ها)

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

۱۳۲- گزینه ۲»

(همید سوریان)

در قیاس اقترانی شکل چهارم، موضوع نتیجه محمول مقدمه اول است. بنابراین اگر موضوع نتیجه علامت مثبت بگیرد، طبق شرط سوم اعتبار، محمول مقدمه اول هم باید علامت مثبت بگیرد و آن مقدمه باید سالبه باشد. از طرفی وقتی یک مقدمه سالبه باشد، طبق قانون کیفیت نتیجه، نتیجه هم باید سالبه باشد. بنابراین بین گزینه‌ها باید به دنبال قضیه‌ای باشیم که موضوع آن علامت مثبت داشته باشد و سالبه باشد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۳»: سالبه نیستند.

گزینه ۲: موضوع علامت مثبت دارد و قضیه سالبه است؛ بنابراین شرایط لازم گزینه پاسخ را دارد.

گزینه ۴: به جهت قید «بعضاً» سور این قضیه جزئی است. بنابراین موضوع علامت منفی دارد.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۹)



۱۳۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

(الف) شکل اول

(ب) شکل چهارم

(ج) شکل چهارم

(د) شکل اول

(ه) شکل سوم

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه ۷۳)

۱۳۴- گزینه «۲»

(امیرمهمر قلعه‌کاهی)

در نتیجه‌گیری از قیاس استثنایی اتصالی، حالت‌های وضع مقدم (نتیجه باید وضع تالی باشد) و رفع تالی (نتیجه باید رفع مقدم باشد) معتبر هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این قیاس مقدم رفع شده است؛ پس قیاس نامعتبر است.

گزینه «۳»: در این قیاس تالی وضع شده است؛ پس قیاس نامعتبر است.

گزینه «۴»: در این قیاس چون تالی رفع شده است، نتیجه باید رفع مقدم باشد، اما در نتیجه این قیاس مقدم وضع شده است.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۳۵- گزینه «۲»

(پوار پاکرل - فاروج)

تمام گزینه‌ها به‌جز عبارت «گفت‌وگویی یک شخصیت مذهبی با یک روشنفکر ضد‌مذهب» که یک مناظره است و هدف از آن غلبه بر دیگری است، هدفشان اقناع دیگران است. دقت کنید که در صورت سؤال گفته‌ایم «در اغلب موارد» و بنابراین از موارد تقریباً استثنایی که به‌طور مثال ممکن است در هر کدام از این مثال‌ها برهان هم ببینیم صرف‌نظر می‌کنیم.

(منطق، سنشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)

فلسفه یازدهم

۱۳۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

فلسفه درباره یک موجود خاص صحبت نمی‌کند، بلکه به اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد. یعنی موضوع فلسفه گسترده‌ترین موضوعات است و محدود به یک موضوع خاص در یک دانش خاص نمی‌شود. همین امر، وجه تمایز فلسفه از سایر دانش‌ها است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این مورد، وجه اشتراک ریاضیات و فلسفه است و مختص فلسفه نیست.

گزینه‌های «۳» و «۴»: مباحث و مسائل مطرح‌شده در سایر علوم نیز می‌توانند عمیق و بنیادی باشند. این امر مختص دانش فلسفه نیست. بهتر است بگوییم «عمیق‌ترین» و «بنیادی‌ترین» مباحث و مسائل در فلسفه بررسی می‌شوند.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

۱۳۷- گزینه «۲»

(مهمر خان هوشیاری)

تشریح عبارت نادرست:

(ت) این مسئله مربوط به فلسفه علوم اجتماعی است.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافیه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳، ۱۵ و ۱۶)

۱۳۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

- در ذیل رهایی از عادات غیرمنطقی آمده است:
با استقامت و پایداری متفکران، بسیاری از مردم عقاید باطل خود را کنار می‌گذارند.

- فیلسوفان می‌کوشند با کاستن از مغالطه‌ها، فهم درستی از حقایق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی، ارائه دهند و آن را با گفتار مناسبی که خالی از مغالطه باشد، بیان کنند.

- در کتاب درسی در ذیل استقلال در اندیشه آمده است: فرق فیلسوف با دیگران در این است که اولاً فیلسوف درباره مسائل به نحو جدی فکر می‌کند؛ ثانیاً با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد.
(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۱۳۹- گزینه «۳»

(موسی اکبری)

اطلاعات امروز، به هیچ وجه نمی‌تواند تاریخ دقیقی از آغاز فلسفه ارائه دهد.
رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تفسیر جهان به روش عقلانی در یونان رواج پیدا کرد.

گزینه «۲»: برای دانش فلسفه مثل همه دانش‌ها نمی‌توان آغازی تعیین کرد، نه آنکه دارای آغاز نباشد.

گزینه «۴»: در تمدن‌های باستانی دیگر مثل چین و هند و ... که پیش از یونان شکل گرفته‌اند کم و بیش حکمت و فلسفه رواج داشت.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۱۴۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور قاجار از کشور ۹۹)

دانای حقیقی فقط خداست، اما حرف سقراط این نیست که ما نمی‌توانیم هیچ‌گاه چیزی بدانیم. سقراط معتقد بود انسان با واقف‌بودن به نادانی خود می‌تواند در راه کسب دانایی تلاش خود را آغاز کند.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۱۴۱- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

تشریح موارد نادرست:

گزینه «۱»: شناخت ما به‌تدریج افزایش می‌یابد.

گزینه «۲»: شناخت ما از خود و جهان بسیار محدود است.

گزینه «۴»: ما ابتدا اشیا را می‌شناسیم و از طریق این شناخت با آنها ارتباط برقرار کرده و از آن‌ها استفاده می‌کنیم.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۳۵)

۱۴۲- گزینه «۱»

(پوار پاکرل - فاروج)

شناخت عقلی به انسان این امکان را می‌دهد تا یافته‌های سودمندی درباره کل هستی به دست بیاورد که امکان درک تجربی آن هیچگاه ممکن نیست و این یافته‌های عقلانی را در زندگی خود اساس سایر دانش‌ها قرار دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: درون‌نگری شناختی حاصل از ابزار عقل است نه یکی از اقسام شناخت عقلی.

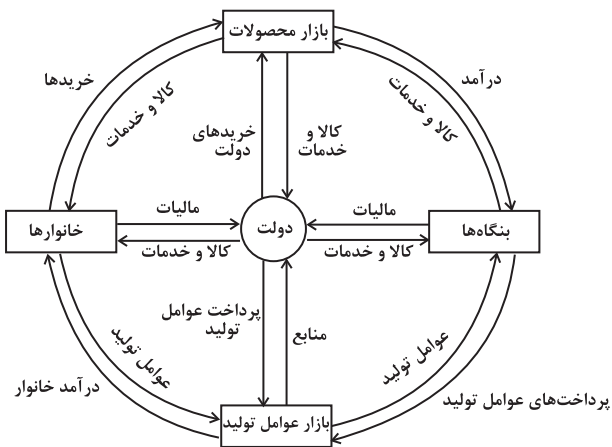
گزینه «۳»: درک بی‌واسطه و مستقیم مربوط به شناخت شهودی است، نه شناخت عقلی.

گزینه «۴»: بهره‌گیری از یافته‌های حسی و تجربی در ابزار عقل مربوط به شناخت تجربی است.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۴)

(محمد حسین متولی)

۱۴۷- گزینہ «۳»



در نتیجه با توجه به شکل خواهیم داشت $\mathbf{x}$: مالیات / $\mathbf{y}$: بازار عوامل تولید / $\mathbf{z}$: پرداخت عوامل تولید

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه ۵۹)

(احسان عالی نژاد)

۱۴۸- گزینہ «۲»

تومان ۹۶۰۰ $GDP = (۱۲۰ \times ۷۵) + (۴۰ \times ۱۵) =$ واقعی سال ۱۳۹۹

تومان ۷۴۰۰ = $GDP = (۱۲۰ \times ۵۰) + (۴۰ \times ۳۵)$ اسمی سال ۱۳۹۸

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

(کتاب آب، پیمانه‌ای - فارچ از کشور ۱۴۰۳)

۱۴۹- گزینہ «۲»

(الف)

درصد تغییر **cpi** برای یک ماه (یا یک سال) معین

$$= \frac{\text{cpi در ماه (سال) قبل} - \text{cpi در ماه (سال) معین}}{\text{cpi در ماه (سال) قبل}} \times 100$$

$$= \frac{25 - 20}{20} \times 100 = 25 \text{ درصد}$$

(پ

- اگر دلیل تورم نابرابری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد (فزونی تقاضا بر عرضه) باشد، در این شرایط دولت برای مقابله و کنترل تورم: باید میزان عرضه کالاها را افزایش دهد.

روش‌های دولت برای افزایش عرضه کالاها:

۱- ظرفیت‌های تولیدی را افزایش دهد. (این روش زمان‌بر است.)

۲- از طریق افزایش واردات، بازار را تنظیم کند. (روش ترجیحی دولت)

- زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست کاهش نقدینگی یا همان کاهش حجم پول در گردش را به‌کار می‌گیرد. یکی از روش‌هایی که بانک مرکزی کشورها برای کنترل تورم و تنظیم نقدینگی در گردش به‌کار می‌گیرند، فروش اوراق مشارکت به مردم است که در این روش به‌طور مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم می‌کاهد.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۳)

۱۴۳-گزینہ «۴»

(موسی سپاهی - سراوان)

این عبارت می‌گوید اعتبار یک باور به تجربه فردی همان شخص بستگی دارد (اگر فرد آن را تجربه کند، برای او معتبر است). این یعنی معیار درستی / اعتبار برای هر فرد متفاوت است و وابسته به تجربه شخص است. چنین دیدگاهی درست‌بودن شناخت را به فرد و دیدگاه او گره می‌زند، نه به حقیقتی مستقل و مطلق. بنابراین این گزینه مستلزم نسبی‌گرایی معرفتی است.

(فلسفہ یازدہم، نگاہی بہ تاریخِ فیضِ معرفت، صفحہ ۶۶)

۱۴۴-گزینہ «۴»

(اکوثر دستورانی)

ابن سینا دیدگاه «ارسطو» دربارهٔ حقیقت انسان را پسندید و کوشید این دیدگاه را عمیق‌تر بیان کند.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه ۷۹)

۱۴۵- گزینہ «۴»

(عاطفه، بابہ صالحی)

رذایل اخلاقی به «روح» صدمه رسانده و آن را از کمال باز می‌دارند.

(فلسفه یازدهم، انسان، موجود اخلاق‌گرا، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

اقتصاد

۱۴۶- گزینہ «۲»

(مہدی ضیائی)

الف) از مزایای کسب و کار شخصی، منافع مالیاتی است؛ یعنی افراد فقط یک بار مالیات بر درآمد می‌دهند.

(ب) تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند؛ اما نحوهٔ ادارهٔ آنها براساس هر نفر، یک رأی است؛ یعنی هر کدام از اعضا صرفِ نظر از اینکه چقدر از سرمایهٔ تعاونی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت، اما توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایهٔ هر عضو است.

ج) در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهرمندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.

د) یک مؤسسه غیرانتفاعی نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیرسودآور، یعنی با هدفی غیرتجاری شکل گرفته است. این مأموریت‌ها اغلب زمینه‌هایی انسانی و اجتماعی دارند؛ مانند امور خیریه، آموزش، توسعه علمی و دینی، بهداشت و سلامت و ... محدودهٔ عمل آنها گاهی محلی و گاهی ملی و حتی جهانی است.

(اقتصاد، انتقاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)



۱۵۰- گزینه «۴»

(مهری کاردران)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: دستیابی به نقاط خارج از منحنی مرز امکانات تولید، ارتباطی با کارایی ندارد.

گزینه «۲»: با انتقال از نقطه C به نقطه D، میزان تولید کفش افزایش می‌یابد. گزینه «۳»: با انتقال منابع تولید از تولید کفش به تولید کیف می‌توان از نقطه C به سمت نقطه B حرکت کرد. (افزایش منابع تولید منجر به انتقال منحنی به سمت راست و بالا می‌شود).

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۲)

۱۵۱- گزینه «۱»

(آفرین ساجدی)

(الف)

میلیون تومان $160 - 240 = 400$ = میزان کل سوددهی سهام

تومان $100,000 = \frac{160,000,000}{1600}$ = میزان سوددهی هر برگه سهم

هزار تومان $100 =$

(ب) برای محاسبه خمس پرداختی فرد در انتهای سال باید میزان مخارج او را از کل سوددهی سهامش کم کنیم و سپس خمس $(\frac{1}{5})$ آن را محاسبه کنیم:

میلیون تومان $18 = 90 \times \frac{1}{5} = (160 - 70) \times \frac{1}{5}$ = خمس پرداختی فرد

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۵۶)

۱۵۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

(الف) جمعیت فعال افراد بالای ۱۵ سال هستند که یا مشغول به کارند یا به دنبال کار می‌گردند.

نکته: افراد پایین‌تر از ۱۵ سال جزء جمعیت فعال نیستند، در نتیجه:

نفر $52,000 - 2,000 = 54,000$ = جمعیت افراد شاغل

نفر $28,000$ = افراد بیکار

جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال

نفر $80,000 = 52,000 + 28,000$ = جمعیت فعال

درصد $35 = \frac{28,000}{80,000} \times 100$ = $\frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}}$ = نرخ بیکاری

(ب) باید افراد جدید را با جمعیت بیکار قبلی جمع کنیم و نرخ بیکاری را مجدداً محاسبه کنیم. (دقت کنید که بخشی از افراد شاغل بیکار شده‌اند و جمعیت فعال تغییری نکرده است).

نفر $32,000 = 28,000 + 2,500 + 1,500$ = جمعیت بیکار جدید

درصد $40 = \frac{32,000}{80,000} \times 100$ = نرخ بیکاری جدید

(ج) در بیکاری دوره‌ای، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند. بیکاری ساختاری ناشی از عدم تطبیق بین افراد و شغل‌ها به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌ها است. در اینجا باید تعداد افرادی که به دلیل کاهش تولید بیکار شده‌اند را در فرمول نرخ بیکاری قرار دهیم تا درصد آن به دست آید:

$100 \times \frac{\text{جمعیت بیکار (در اثر بیکاری دوره‌ای)}}{\text{جمعیت فعال}}$ = نرخ بیکاری دوره‌ای

درصد $3/125 = \frac{2,500}{80,000} \times 100$ = نرخ بیکاری دوره‌ای

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

۱۵۳- گزینه «۳»

(مهری ضیائی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وابستگی به قدرت‌های جهانی مربوط به دوره پهلوی است. گزینه «۲»: گسترش مدارس و دانشگاه‌ها و بهبود نسبی بهداشت مربوط به دوره پهلوی است.

گزینه «۴»: تجهیز زیرساخت‌ها و موقوفات مربوط به دوران شکوفایی تمدن اسلامی است.

(اقتصاد، مقاومت‌سازی اقتصاد، صفحه ۱۰۸)

۱۵۴- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

کشور A در تولید برنج مزیت مطلق دارد. (این کالا را ارزان‌تر از سایر کشورها تولید می‌کند).

کشور C در تولید گندم مزیت مطلق دارد. (این کالا را ارزان‌تر از سایر کشورها تولید می‌کند).

بهتر است هر کشور در محصولی که مزیت دارد، تخصص و تمرکز یابد و سایر محصولات را از کشور دیگر وارد کند. با این تقسیم کار، رفاه مردم دو کشور و مجموع تولیدات جهان افزایش می‌یابد.

بهتر است کشور A، برنج را در داخل تولید کند و گندم مورد نیاز خود را از کشور C وارد کند.

ملاحظه می‌شود که کشور B در تولید برنج و گندم نسبت به کشورهای A و C مزیت مطلق اقتصادی ندارد؛ یعنی هیچ‌یک از دو کالا را به صرفه تولید نمی‌کند. اقتصاددانان در این حالت از مفهوم مزیت نسبی استفاده می‌کنند:

هر چند کشور B در برنج و گندم نسبت به دیگر کشورها مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود گندم را ارزان‌تر از برنج تولید می‌کند و لذا در تولید گندم مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در تولید گندم متمرکز شود و برنج مورد نیاز خود را از کشور A وارد کند.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۵۵- گزینه «۴»

(آفرین ساجدی)

مقدار شبه پول برابر با مجموع حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت و بلندمدت است، بنابراین ردیف ۳ جدول بیانگر میزان شبه پول است.

شبه پول $1250 =$

- برای به دست آوردن ارزش چک پول، ابتدا باید حجم کل پول (قسمت سوم مسئله) را به دست بیاوریم:

شبه پول + حجم پول = میزان نقدینگی

$2500 = 3750 - 1250$ = شبه پول - میزان نقدینگی = حجم پول $\Rightarrow$

حالا می‌توانیم ارزش چک پول را محاسبه کنیم:

چک پول + سپرده‌های دیداری + اسکناس‌ها و مسکوکات = حجم پول

چک پول $2200 + 120 + 2500 =$

$180 = 2500 - 2320$ = چک پول $\Rightarrow$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۸)

۱۵۶- گزینه «۱»

(مهری ضیائی)

بررسی موارد نادرست:

(ب) با اینکه احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب و کار وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست و این انگیزه لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن توسط کارآفرینان را همواره زنده نگه می‌دارد.

(د) یکی از راه‌های دوری از وضعیت زیان، جلوگیری از ریخت‌وپاش‌های غیرضروری و جلوگیری از استخدام نیروهای غیرضروری و غیرلازم است.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۴ تا ۹)

۱۵۷- گزینه «۴»

(مهری ضیائی)

الف) شرکت توانیر در کشور ما، به دلیل طبیعی و شرکتهای خودرویی به دلایل قانونی، انحصارگر در فروش کالای خود به شمار می‌روند.
ب) انحصارگر غیرقانونی معمولاً با افزایش قیمت خود به مشتریان و رفاه جامعه ضرر می‌زند؛ بنابراین دولت باید مانع شکل‌گیری آن و تبانی برخی از تولیدکنندگان شود.

(اقتصاد، بازار پیست و چگونه عمل می‌کنند؟، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۱۵۸- گزینه «۱»

(علیرضا رضایی)

الف) مجموع سهم تمامی دهک‌ها برابر با ۱۰۰ می‌باشد. از آن‌جا که مجموع سهم دهک‌های معلوم معادل ۹۰ درصد $(۳+۴+۵+۷+۹+۱۲+۱۵+۱۷+۱۸=۹۰)$ می‌باشد، بنابراین سهم دهک مجهول، یعنی سهم دهک ششم برابر با ۱۰ درصد $(۱۰۰-۹۰=۱۰)$ است.

برای شکل‌گیری شاخص دهک‌ها، مردم کشور را به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌کنند. بنابراین جمعیت افراد در هر دهک برابر خواهد بود با:

$$\text{میلیون نفر } ۳ = \frac{۳۰}{۱۰} = \text{جمعیت افراد هر دهک}$$

$$\text{میلیون دلار } ۲,۱۶۰ = \frac{۲۱,۶۰۰ \times ۱۰}{۱۰۰} = \text{سهم دهک ششم از درآمد ملی کشور}$$

$$\text{سهم هر یک از افراد دهک ششم از درآمد ملی} = \text{درآمد سرانه افراد دهک ششم} = \frac{۲,۱۶۰}{۳} = \text{دلار } ۷۲۰$$

ب) اگر بخواهیم شاخص دهک‌ها در کشور کوبا برابر با عدد $\frac{۴}{۵}$ شود، سهم دهک دهم باید برابر با $\frac{۱۳}{۵}$ درصد شود:

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{۴}{۵} \Rightarrow \frac{\text{سهم دهک دهم}}{۳} = \frac{۴}{۵}$$

$$\text{درصد } \frac{۱۳}{۵} = \text{سهم دهک دهم} \Rightarrow$$

در صورت سؤال گفته شده که وضعیت توزیع درآمد در کشور کوبا مناسب‌تر از کشور A شود، در نتیجه سهم دهک دهم که اکنون برابر با ۱۸ درصد است، باید بیشتر از $\frac{۴}{۵}$ درصد $(\frac{۴}{۵} = ۱۳ - ۱۸)$ کاهش یابد تا کمتر از $\frac{۱۳}{۵}$ درصد شود و در نتیجه شاخص دهک‌ها کوچک‌تر از $\frac{۴}{۵}$ شود.

(ج) بررسی قسمت «ج» گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است؛ ۳۵ درصد درآمد ملی این کشور $(۱۸+۱۷=۳۵)$ در اختیار ۶ میلیون نفر پردرآمد جامعه (یا همان ۲۰ درصد پردرآمد جامعه یا دهک‌های دهم و نهم) قرار دارد.

گزینه «۲»: نادرست است؛ ۲۸ درصد درآمد ملی این کشور $(۳+۴+۵+۷+۹=۲۸)$ در اختیار ۵۰ درصد کم درآمد جامعه (دهک‌های اول، دوم، سوم، چهارم و پنجم) قرار دارد.

گزینه «۳»: صحیح است. ۱۹ درصد درآمد ملی این کشور $(۳+۴+۵+۷=۱۹)$ در اختیار ۴۰ درصد کم درآمد جامعه (دهک‌های اول، دوم، سوم و چهارم) قرار دارد.

گزینه «۴»: صحیح است. ۵۰ درصد درآمد ملی این کشور $(۱۸+۱۷+۱۵=۵۰)$ در اختیار ۳۰ درصد پردرآمد جامعه (دهک‌های هشتم، نهم و دهم) قرار دارد.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۵۹- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

- ویژگی‌های حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت:
- امکان برداشت از حساب تا پایان دوره سرمایه‌گذاری (یک ساله یا بیشتر) وجود ندارد.
 - در صورت برداشت از حساب مقداری از سودی که بانک در ابتدا تعهد کرده است، می‌کاهد و به نوعی مشتری را جریمه می‌کند.
 - در این نوع از حساب، لازم است مقدار مشخصی پول برای مدت معینی در بانک سپرده شود.
 - دوره زمانی این حساب‌ها از ۶ ماه تا چندین سال است.
 - نرخ سود آن‌ها در دوره زمانی معین شده تغییر نخواهد کرد.
 - هر چقدر زمان طولانی‌تری پول سپرده‌گذاری شود، سود بیشتری هم به آن تعلق می‌گیرد.
 - اگر فرد پول را قبل از زمان توافق یا سر رسید برداشت کند، مقداری از سود تعیین شده را از دست می‌دهد.

مزایای حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت	معایب حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت
این سپرده‌ها سود بالاتری دریافت می‌کنند.	پول به راحتی در دسترس نیست و باید تا پایان دوره مشخص شده آن را در حساب حفظ کرد. برداشت پول مشمول جریمه از دست رفتن بخشی از سود می‌شود.
نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند.	اگر نرخ سود عمومی افزایش یابد، سود این حساب‌ها در حد توافق شده باقی می‌ماند.
	معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه ۱۵۴ و ۱۵۵)

۱۶۰- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

هزار تومان $۱۶ = ۵۰ - ۳۴ =$ میزان پس‌انداز هفتگی فرد

$$\text{میزان زمان لازم برای برابر شدن میزان پس‌انداز با قیمت دوچرخه} = \frac{۳,۳۲۸,۰۰۰}{۱۶,۰۰۰}$$

هفته $۲۰۸ =$

هر سال، معادل حدوداً ۵۲ هفته است، در نتیجه فرد باید معادل ۴ سال

$$\left(\frac{۲۰۸}{۵۲} = ۴\right) \text{ پس‌انداز کند. تا بتواند دوچرخه را بخرد. همچنین چون زمان}$$

رسیدن به هدف بیش از سه سال است در نتیجه هدف وی بلندمدت است.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه ۱۵۲ و ۱۵۳)